załącznik nr 1

do uchwały nr 747/2025

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

filologia polska[1]

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Szczeciński

al. Papieża Jana Pawła II 22 A, 70-453 Szczecin

[1] https://hum.usz.edu.pl/ksztalcenie/raporty-samooceny/

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **filologia polska**

1. Poziom/y studiów: **studia I stopnia** i **studia II stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek[2]
   - **literaturoznawstwo**
   - **językoznawstwo**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

FILOLOGIA POLSKA, STUDIA I STOPNIA

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
literaturoznawstwo (studia I stopnia)	95	53%
literaturoznawstwo (studia II stopnia)	62	52%

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	językoznawstwo (studia I stopnia)	85	47%
2.	językoznawstwo (studia II stopnia)	58	48%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☒ **TAK** ☐ ~~NIE~~

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

☐ nauczyciel przedmiotu **język polski**[3]

[2] Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

[3] Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

filologia polska – studia stacjonarne pierwszego stopnia		
Symbol efektów uczenia się	**Opis zakładanych efektów uczenia się** Absolwent studiów *pierwszego stopnia*	**Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 6***
WIEDZA		
K_W01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce, zakres i znaczenie filologii polskiej w obszarze nauk humanistycznych i jej związki z pozostałymi naukami humanistycznymi, zwłaszcza historią Polski, filozofią i nauką o kulturze	P6S_WG
K_W02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe zagadnienia historii literatury polskiej od czasów najdawniejszych do współczesności niezbędne do interpretacji utworów reprezentatywnych dla poszczególnych epok literackich w odpowiednich kontekstach kulturowych	P6S_WG
K_W03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu współczesny język polski, a w szczególności zagadnienia z zakresu gramatyki współczesnego języka polskiego, leksykologii i leksykografii polskiej, stylistyki i kultury języka	P6S_WG
K_W04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane obszary wiedzy z polonistycznego językoznawstwa diachronicznego, a zwłaszcza zagadnienia z zakresu historii języka polskiego i gramatyki historycznej polszczyzny	P6S_WG
K_W05	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię z zakresu przedmiotów objętych programem studiów, dotyczących historii literatury, poetyki i nauki o języku polskim	P6S_WK
K_W06	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane teorie i metodologie z zakresu przedmiotów objętych programem studiów, dotyczących historii literatury polskiej, poetyki i nauki o języku polskim	P6S_WK
K_W07	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody analizy i interpretacji literackiej i językowej różnych tekstów kultury, a w szczególności tekstów literackich i użytkowych	P6S_WK
K_W08	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu związki literatury polskiej z filozofią, historią, kulturą i literaturą powszechną	P6S_WK
K_W09	zna i rozumie w podstawowym stopniu język łaciński oraz zagadnienia literatury biblijnej i antycznej oraz ich związek z literaturą i językiem polskim	P6S_WK

K_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wpływ czynników historycznych i społeczno-kulturowych na rozwój literatury i języka polskiego	P6S_WG, P6S_WK
K_W11	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej kultury i cywilizacji oraz ich oddziaływanie na literaturę i język polski	P6S_WK
K_W12	zna i rozumie podstawowe prawne, etyczne i ekonomiczne uwarunkowania działalności polonistycznej, a zwłaszcza działalności zawodowej w zakresie przewidzianych dla kierunku specjalności	P6S_WK
K_W13	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej obowiązujące w różnych obszarach działalności polonistycznej, a zwłaszcza tych, które są związane z przewidzianymi dla kierunku specjalnościami	P6S_WK
K_W14	zna i rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości w pracy zawodowej polonisty, a w szczególności w zakresie przewidzianych dla kierunku specjalności	P6S_WK
K_W15	zna i rozumie podstawy teoretyczne, metodyczne i metodologiczne z obszarów wiedzy niezbędnej poloniście do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów w zakresie przewidzianych programem studiów specjalności	P6S_WG, P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi wyszukiwać i krytycznie analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące literatury i języka polskiego	P6S_UW
K_U02	potrafi świadomie i krytycznie dobierać źródła informacji dotyczących literatury i języka polskiego, korzystając również z zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	P6S_UW
K_U03	potrafi dobierać stosowne narzędzia i metody do rozwiązywania problemów badawczych i wykonywania zadań charakterystycznych dla działalności polonistycznej	P6S_UW
K_U04	potrafi posługiwać się terminologią specjalistyczną z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa polonistycznego oraz właściwymi dla nich ujęciami teoretycznymi	P6S_UW
K_U05	potrafi we własnej praktyce badawczej i zawodowej analizować i waloryzować teksty językowe, zarówno literackie, jak i użytkowe, z perspektywy posiadanej wiedzy dotyczącej literatury i języka polskiego	P6S_UW
K_U06	potrafi wykorzystywać we własnej praktyce badawczej i pracy zawodowej posiadaną polonistyczną wiedzę literaturoznawczą i językoznawczą w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów dotyczących zjawisk literatury i języka polskiego	P6S_UW

K_U07	potrafi konstruować w języku polskim wypowiedzi pisemne z użyciem specjalistycznej terminologii dotyczące literatury i języka polskiego	P6S_UK, P6S_UW
K_U08	potrafi samodzielnie lub zespołowo przygotowywać i prezentować wystąpienia ustne i/lub multimedialne dotyczące literatury i języka polskiego	P6S_UK, P6S_UW
K_U09	potrafi brać udział w debacie dotyczącej zagadnień literatury i języka polskiego, dyskutując, wykorzystywać i waloryzować opinie innych oraz formułować własne opinie	P6S_UK
K_U10	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w działalności badawczej i profesjonalnej w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa polonistycznego	P6S_UK
K_U11	potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę z zakresu literatury i języka polskiego, planować i organizować pracę własną i grupy, rozwiązywać we współpracy z innymi nieoczywiste zadania i problemy badawcze i zawodowe	P6S_UO, P6S_UW
K_U12	potrafi kierować samorozwojem, przez całe życie gromadzić wiedzę i pozyskiwać nowe umiejętności, rozwijać własne zainteresowania kulturalne, zwłaszcza dotyczące literatury i języka polskiego	P6S_UU
K_U13	potrafi w zakresie studiowanej specjalności obserwować zachodzące procesy, rozpoznawać potrzeby uczestników tych procesów i na nie odpowiadać, w warunkach nie w pełni przewidywalnych diagnozować problemy i je rozwiązywać, planować efektywne działania poprzez wybór odpowiednich sposobów i narzędzi	P6S_UK, P6S_UO, P6S_UU, P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy polonistycznej z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, kompetencji oraz umiejętności w kontekście własnej działalności badawczej i aktywności zawodowej uwarunkowanej wybraną specjalnością oraz do współpracy z uczestnikami działań zawodowych i specjalistami celem rozwoju własnego i innych osób	P6S_KK, P6S_KO, P6S_KR
K_K02	jest gotów do uznania wagi wiedzy o literaturze, języku i kulturze polskiej podczas rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych oraz – w sytuacjach spornych – uwzględniania opinii ekspertów w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa polonistycznego	P6S_KK
K_K03	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, świata, budowania tożsamości i rozwijania więzi społecznych, ze świadomością roli, jaką w tym procesie odgrywa wiedza o literaturze, języku i kulturze	P6S_KO

K_K04	jest gotów do uczestniczenia w życiu kulturalnym z wykorzystaniem różnych jego form i mediów	P6S_KO
K_K05	jest gotów do krzewienia w pracy zawodowej kultury języka i kultury czytelniczej	P6S_KR
K_K06	jest gotów do podejmowania działalności badawczej i aktywności profesjonalnej zgodnie z zasadami etyki zawodu i poszanowaniem jego tradycji	P6S_KR
K_K07	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w pracy zawodowej polonisty, a w szczególności w zakresie przewidzianych dla kierunku specjalności	P6S_KO
K_K08	jest gotów w zakresie studiowanej specjalności do refleksji nad własnym rozwojem zawodowym / autorefleksji nad rozwojem zawodowym, wykorzystania i poszerzania wiedzy oraz do współpracy z uczestnikami i specjalistami działań zawodowych celem rozwoju własnego i innych	P6S_KK, P6S_KO, P6S_KR

Efekty uczenia się zakładane dla poszczególnych specjalności na kierunku *filologia polska* studia I stopnia znajdują się w zał. 0.1.

filologia polska – studia stacjonarne drugiego stopnia		
Symbol efektów uczenia się	**Opis zakładanych efektów uczenia się** Absolwent studiów *drugiego stopnia*	**Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 7***
WIEDZA		
K_W01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu fakty i zjawiska z zakresu historii literatury polskiej od czasów najdawniejszych do współczesności w ich złożonych kontekstach i zależnościach kulturowych, historycznych, społecznych i ideologicznych	P7S_WG
K_W02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu współczesny język polski i jego realizacje tekstowe w ich zróżnicowaniu stylowym, pragmatycznym, gatunkowym i funkcjonalnym	P7S_WG
K_W03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu fakty i zjawiska z zakresu ewolucji gramatycznej, leksykalnej i stylowej języka polskiego	P7S_WG
K_W04	zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne tendencje rozwojowe polonistycznych badań literaturoznawczych i językoznawczych oraz kierunki przemian humanistyki polskiej i światowej, niezbędne do samodzielnej realizacji złożonych działań badawczych lub rozwiązywania problemów zawodowych	P7S_WG
K_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię z zakresu badań nad literaturą, językiem polskim i ich kontekstami	P7S_WG

K_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu zróżnicowane metody analizy i interpretacji tekstów literackich i użytkowych w kontekście złożonych działań podejmowanych w pracy badawczej i/lub zawodowej polonisty	P7S_WG
K_W07	zna i rozumie w pogłębionym stopniu teorie i metodologie literaturoznawstwa i językoznawstwa polonistycznego niezbędne do samodzielnej lub zespołowej realizacji złożonego zadania badawczego lub projektu	P7S_WG
K_W08	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wpływ czynników historycznych i społeczno-kulturowych na rozwój kultury, literatury i języka polskiego	P7S_WK
K_W09	zna i rozumie w pogłębionym stopniu związki literatury polskiej z historią, kulturą i literaturą powszechną	P7S_WK
K_W10	zna i rozumie etyczne, prawne i ekonomiczne uwarunkowania wybranych sfer polonistycznej działalności badawczej i zawodowej	P7S_WK
K_W11	zna i rozumie zasady ochrony własności intelektualnej, a w szczególności prawa autorskiego, w odniesieniu do polonistycznej działalności badawczej i zawodowej	P7S_WK
K_W12	zna i rozumie w podstawowym stopniu zasady tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości celem ich zastosowania w polonistycznej działalności zawodowej w zakresie studiowanej specjalności	P7S_WK
K_W13	zna i rozumie, w wymaganym zakresie, wybrane ujęcia teoretyczne, metodologiczne, terminologiczne i rozwojowe w obszarach wiedzy innych dyscyplin referencyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem ich powiązań z literaturoznawstwem i językoznawstwem polonistycznym, będące podstawą działań zawodowych i badawczych powiązanych ze studiowaną specjalnością, przy uwzględnieniu uwarunkowań etycznych, prawnych oraz potrzeb i dylematów społecznych	P7S_WG, P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi, korzystając z posiadanej wiedzy polonistycznej, formułować i rozwiązywać problemy badawcze z zakresu literatury i języka polskiego, w tym nietypowe i złożone	P7S_UW
K_U02	potrafi wykonywać, również innowacyjnie, zadania dotyczące literatury i języka polskiego w działalności badawczej i profesjonalnej	P7S_UW
K_U03	potrafi właściwie dobierać metody i narzędzia do rozwiązywania problemów badawczych i wykonywania zadań z zakresu literatury i języka polskiego, a w razie konieczności zaproponować własne lub odpowiednio przystosować już istniejące metody i narzędzia	P7S_UW

K_U04	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z literatury i języka polskiego, umiejętnie i krytycznie wyszukując informacje, dokonując ich krytycznej analizy, syntezy i interpretacji	P7S_UW
K_U05	potrafi krytycznie dobierać wiarygodne naukowo źródła informacji z zakresu literatury i języka polskiego, korzystając również z zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	P7S_UW
K_U06	potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi właściwymi dla literaturoznawstwa i językoznawstwa polonistycznego i na ich podstawie formułować hipotezy dotyczące problemów badawczych z zakresu opisu, analizy, interpretacji i waloryzacji tekstów językowych, literackich i użytkowych	P7S_UW
K_U07	potrafi konstruować w języku polskim wypowiedzi pisemne oraz przygotowywać i prezentować wystąpienia ustne i/lub multimedialne dotyczące literatury, języka polskiego, a także innych obszarów komunikacji kulturowej i interpersonalnej, posługując się specjalistyczną terminologią literaturoznawczą i językoznawczą, w miarę potrzeby zawierające krytyczny osąd koncepcji zastanych i/lub przedstawiające własne propozycje nowych ujęć z poszanowaniem zasad własności intelektualnej i etyki zawodowej	P7S_UK
K_U08	potrafi komunikować się na tematy będące przedmiotem wiedzy o literaturze i języku polskim ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska, dyskutować o nich, prowadzić debatę, podejmować dialog z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych	P7S_UK
K_U09	potrafi posługiwać się językiem obcym, w tym właściwym dla wybranej sfery działalności związanej z wykształceniem polonistycznym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
K_U10	potrafi kierować pracą zespołu, korzystając z profesjonalnych umiejętności badawczych i praktycznych, samodzielnie lub zespołowo rozwiązywać złożone i nietypowe zadania/problemy dotyczące literatury, języka polskiego, a także innych obszarów komunikacji kulturowej i interpersonalnej	P7S_UO
K_U11	potrafi świadomie i ustawicznie pogłębiać swoją wiedzę polonistyczną i doskonalić umiejętności w tym zakresie oraz stymulować innych w tym kierunku	P7S_UU
K_U12	potrafi w zakresie studiowanej specjalności określać problemy, stawiać i weryfikować hipotezy, wyciągać wnioski z procesów i zjawisk o różnym stopniu złożoności, rozwiązywać stojące przed nim problemy zawodowe i badawcze, w pracy indywidualnej i zespołowej, m.in. poprzez przyjęcie roli lidera grupy, wykorzystując posiadaną wiedzę i umiejętności	P7S_UK, P7S_UO, P7S_UU, P7S_UW

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy polonistycznej oraz do krytycznego osądu percypowanych treści	P7S_KK
K_K02	jest gotów uznawać znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów z zakresu polonistycznego literaturoznawstwa i językoznawstwa, a w razie trudności z ich samodzielnym rozwiązaniem do zasięgania opinii ekspertów na potrzeby własnej działalności badawczej i aktywności zawodowej	P7S_KK
K_K03	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, świata	P7S_KO
K_K04	jest gotów do budowania tożsamości i rozwijania więzi społecznych, ze świadomością roli, jaką w tym procesie odgrywa wiedza o literaturze, języku i kulturze Polski i świata	P7S_KO
K_K05	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w zakresie polonistycznej działalności zawodowej	P7S_KO
K_K06	jest gotów do krzewienia w pracy zawodowej i działalności badawczej kultury języka i kultury czytelniczej	P7S_KR
K_K07	jest gotów do podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania etyki zawodowej w polonistycznej aktywności profesjonalnej i działalności badawczej	P7S_KR
K_K08	jest gotów w zakresie studiowanej specjalności do działań sprzyjających własnemu rozwojowi zawodowemu i badawczemu, z uwzględnieniem złożonych czynników związanych z pracą indywidualną i zespołową, dorobku i potrzeb innych uczestników działań oraz troski o interes publiczny i rozwój następnych pokoleń	P7S_KK, P7S_KO, P7S_KR

Efekty uczenia się zakładane dla poszczególnych specjalności na kierunku *filologia polska* studia II stopnia znajdują się w załączniku 0.2.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr hab. Krzysztof Nerlicki, prof. US	dziekan Wydziału Humanistycznego US
dr Agnieszka Szlachta	prodziekan ds. studenckich Wydziału Humanistycznego US, członek zespołu kierunku *filologia polska*
dr Ewa Hendryk	wicedyrektor w Instytucie Literatury i Nowych Mediów US
dr Michał Baran	wicedyrektor w Instytucie Językoznawstwa US
dr Barbara Popiel-Kobielska	koordynator kierunku *filologia polska*
dr hab. Tatiana Czerska, prof. US	członek zespołu kierunku *filologia polska*
dr hab. Anna Kapuścińska-Jawara	członek zespołu kierunku *filologia polska*
dr hab. Agnieszka Szczaus	członek zespołu kierunku *filologia polska*
dr hab. Piotr Wojdak	członek zespołu kierunku *filologia polska*
dr Beata Afeltowicz	członek zespołu kierunku *filologia polska*
dr Aleksandra Grzemska	członek zespołu kierunku *filologia polska*
dr Małgorzata Flejszman	kierownik sekcji ds. kształcenia Wydziału Humanistycznego US
mgr Anna Rakowska	kierownik sekcji ds. studenckich Wydziału Humanistycznego US

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów 3

Prezentacja uczelni 12

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim 13

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się 13

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się 23

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie 36

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry 47

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie 53

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku 58

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku 62

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia 70

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach 79

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów 81

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów 91

Część III. Załączniki 94

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów 94

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających 104

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Szczeciński rozpoczął działalność w roku akademickim 1985/1986. Obecnie jest największą uczelnią wyższą na Pomorzu Zachodnim. Ma istotne znaczenie społeczne, gospodarcze i kulturotwórcze w mieście i regionie. Uniwersytet Szczeciński prowadzi obecnie 72 kierunki studiów I stopnia, 57 kierunków studiów II stopnia i 5 kierunków jednolitych studiów magisterskich, na których kształci ponad 11 234 studentów (stan na 15 stycznia 2026 roku). Oferta dydaktyczna jest stale poszerzana o nowe kierunki studiów odpowiadające na potrzeby współczesnego rynku pracy. W uczelni funkcjonuje Szkoła Doktorska, która kształci 161 doktorantów.

Struktura Uniwersytetu Szczecińskiego, określona w statucie uczelni na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.), z uwzględnieniem postanowień ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669 ze zm.), wprowadzonej w życie w dniu 1 października 2018 roku – obejmuje obecnie 18 instytutów (prowadzących działalność naukową w ramach poszczególnych dyscyplin) i 7 wydziałów (jednostek dydaktycznych organizujących proces kształcenia na kierunkach studiów). W uczelni funkcjonują takie jednostki wspomagające jak m.in.: Akademickie Centrum Kształcenia Językowego, Akademickie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu, Akademickie Biuro Karier, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Studenci i nauczyciele akademiccy mogą korzystać z zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego i jej 8 filii, w których znajdują się wydawnictwa zwarte, ciągłe i specjalne.

Jednostką organizującą proces kształcenia jest Wydział Humanistyczny US. Merytoryczny nadzór nad realizacją programu studiów sprawują: dziekan wydziału, wicedyrektorzy ds. dydaktycznych Instytutu Literatury i Nowych Mediów oraz Instytutu Językoznawstwa oraz zespół kierunku. Studia na kierunku *filologia polska* są prowadzone na poziomie I i II stopnia, w formie stacjonarnej o profilu ogólnoakademickim. Zajęcia na kierunku *filologia polska* prowadzi 32 nauczycieli akademickich – 21 zatrudnionych w Instytucie Literatury i Nowych Mediów US, 11 w Instytucie Językoznawstwa US i 4 osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych (nauczyciele języka polskiego oraz doktoranci). Zajęcia ogólnouczelniane i część przedmiotów na specjalności nauczycielskiej prowadzą nauczyciele akademiccy z pozostałych jednostek uczelni realizujących kształcenie w danym obszarze. Obecnie na kierunku *filologia polska*, na studiach I i II stopnia, kształci się 58 studentów.

Na Wydziale Humanistycznym US prowadzone są również inne kierunku realizujące kształcenie polonistyczne. Uruchomione od roku akademickiego 2022/2023 polonistyczno-germanistyczne wspólne studia nauczycielskie to unikatowy kierunek realizowany we współpracy z Uniwersytetem w Greifswaldzie, jeden z nielicznych w Europie, który kształci nauczycieli (języka polskiego i języka niemieckiego) przy współpracy uczelni partnerskiej z zagranicy. Od roku akademickiego 2023/2024 prowadzone są również studia podyplomowe *nauczanie języka polskiego jako obcego*.

W uczelni funkcjonuje ok. 160 aktywnie działających kół naukowych. Studenci Uniwersytetu Szczecińskiego mogą podejmować działalność w ramach Samorządu Studenckiego US, a także – korzystać z oferty Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności US (media studenckie – NiUS Radio Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwizja – Telewizja Uniwersytetu Szczecińskiego), Chóru Uniwersytetu Szczecińskiego, Akademickiego Związku Sportowego. Podczas studiów mogą również realizować różnorodne aktywności w ramach stowarzyszeń – NZS, AIESEC czy ELSA. Szeroka oferta wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ obejmuje blisko 180 uczelni z 24 krajów. Ponadto program MOST umożliwia studentom na realizację części studiów w jednej z 25 polskich uczelni.

Uniwersytet Szczeciński realizuje strategię rozwoju na lata 2019–2028, obejmującą cele, misję i kierunki rozwoju uczelni. Jako cele strategiczne wskazano: (1) rozwój naukowy, (2) wysoką jakość kształcenia, (3) współpracę z otoczeniem, (4) sprawność funkcjonowania, (5) stabilność finansową.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych wybieralnych modułów kierunkowych (tzw. specjalności / specjalizacji)

„Strategia rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego 2019–2028" zakłada, że misją nadrzędną szczecińskiej Uczelni jest jedność nauki i kształcenia, która ma realizować się poprzez prowadzenie badań naukowych i kształcenie studentów na wysokim poziomie, zgodnie z najwyższymi standardami światowymi. Misję nadrzędną uniwersytetu uzupełniają: misja społeczna, czyli umożliwianie społeczeństwu dostępu do wiedzy i jej rozpowszechnianie; misja kulturowa, związana z twórczym uczestnictwem społeczności akademickiej w lokalnych i globalnych procesach kulturotwórczych; misja obywatelska polegająca na przygotowaniu studentów do pełnienia ważnych ról społecznych, politycznych i gospodarczych. Misję Uczelni konkretyzują cele strategiczne i operacyjne ukierunkowane na to, by Uniwersytet Szczeciński, sprawnie funkcjonująca i stabilna finansowo Uczelnia, był silnym ośrodkiem akademickim, zapewniającym wysoką jakość kształcenia i efektywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Szczegółowe informacje o misji i strategii Uniwersytetu Szczecińskiego znajdują się na stronie internetowej Uczelni.

Koncepcja kształcenia na kierunku *filologia polska*, studia I i II stopnia, profil ogólnoakademicki, wpisuje się w „Strategię rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego 2019–2028", realizując jej misję nadrzędną oraz misje: społeczną, kulturową i obywatelską. Kształcenie na kierunku przewiduje bowiem edukację studentów na wysokim poziomie akademickim przez dobrze przygotowaną kadrę, prowadzącą indywidualne i zespołowe badania naukowe oraz systematycznie podnoszącą swoje kwalifikacje, czynnie uczestniczącą w życiu naukowym kraju i zagranicy, otwartą na potrzeby otoczenia zewnętrznego w zakresie przekazywania wiedzy polonistycznej i jej popularyzacji, jak również animacji życia naukowego i kulturalnego miasta i regionu, włączającą w te działania młodzież studiującą na kierunku. Od kandydatów na studia polonistyczne, rekrutowanych zgodnie z obowiązującymi na Uczelni przepisami, oczekuje się między innymi zainteresowania zagadnieniami z zakresu literatury polskiej i języka polskiego oraz gotowości do ich pogłębienia w stopniu umożliwiającym prowadzenie własnych działań o charakterze badawczym i/lub zawodowym.

Do celów nadrzędnych kształcenia należy wyposażenie absolwentów w stopniu zaawansowanym (na studiach I stopnia) i pogłębionym (na studiach II stopnia) w wiedzę z zakresu polonistycznie zorientowanego literaturoznawstwa i językoznawstwa, w całej jej złożoności społeczno-historyczno-kulturowej oraz w powiązaniu z rozwojem i osiągnieciami humanistyki polskiej i światowej. Dzięki temu absolwenci powinni być w stanie spożytkować tę wiedzę i umiejętności do realizacji własnych przedsięwzięć zawodowych, badawczych itp.; powinni też być świadomi konieczności nieustannego doskonalenia i weryfikacji wiedzy oraz mieć poczucie odpowiedzialności za powierzone sobie funkcje, role społeczne i dziedzictwo kulturowe. Wejście w stosowne role społeczne i zawodowe ułatwiają proponowane na studiach I stopnia specjalności: kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, edytorsko-wydawnicza oraz krytycznoliteracka, oraz na studiach II stopnia: kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela (kontynuacja ze studiów I stopnia), literaturoznawcza oraz językoznawcza. Kształcenie w każdym z zakresów opiera się na wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach polonistycznych, ukierunkowane na przygotowanie odpowiednio: nauczycieli języka polskiego, redaktorów i edytorów tekstu, korektorów, specjalistów w zakresie krytyki literackiej, pracowników instytucji kultury oraz pracowników instytucji powiązanych z szeroko rozumianą działalnością o charakterze opiniotwórczym i językowym.

Koncepcja kształcenia na kierunku *filologia polska* realizuje tym samym cele strategiczne i operacyjne Uczelni. Na płaszczyźnie celu strategicznego 1 (*Silny ośrodek naukowy*) uwidacznia się to

m.in. poprzez rozwój dyscyplin, w których usytuowany jest kierunek, czyli – literaturoznawstwa i językoznawstwa. W obu dyscyplinach naukowych Uniwersytet Szczeciński posiada kategorię B+. Przekłada się to na wzrost liczby awansów uzyskiwanych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku, a szczególnie uzyskiwanie przez nich tytułu profesora (por. punkt 1.2).

Na płaszczyźnie celu strategicznego 2 (*Wysoka jakość kształcenia*) Uczelnia kładzie nacisk na monitorowanie rynku pracy, przystosowanie do jego oczekiwań programu studiów, jak również jego doskonalenie, dzięki czemu studenci kierunku będą mogli zdobyć wiedzę, umiejętności i kompetencje, zapewniające im podjęcie satysfakcjonujących ról społecznych i zawodowych oraz odniesienie sukcesu na rynku pracy.

Ściśle z tymi celami wiąże się oferta innych kierunków studiów, studiów podyplomowych czy kursów bazujących na wiedzy polonistycznej. W ofercie Uczelni znajdują się też studia podyplomowe *nauczanie języka polskiego jako obcego*, przygotowujące lektorów języka polskiego jako obcego/drugiego/odziedziczonego, pracujących z osobami dorosłymi i dziećmi na wszystkich poziomach zaawansowania znajomości języka polskiego (A1–C2). Trzeba też wspomnieć o Szkole Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców US działającej od 1999 roku przy Wydziale Humanistycznym US, która prowadzi kursy języka polskiego jako obcego na różnych poziomach zaawansowania.

Kształcenie na kierunku wpisuje się w cel strategiczny 3 (*Współpraca z otoczeniem*), co wyraża się głównie poprzez aktywność pracowników oraz studentów w popularyzacji wiedzy polonistycznej, animacji życia naukowego i kulturalnego miasta i regionu oraz uczestnictwie w życiu publicznym (por. szczegóły w kryterium 6).

Na płaszczyźnie celu strategicznego 4 (*Sprawność funkcjonowania Uczelni*) powiazania koncepcji kształcenia na kierunku z celami strategicznymi i operacyjnymi Uczelni uwidaczniają się głównie w dostosowywaniu struktury organizacyjnej do aktualnych zadań oraz doskonaleniu systemu komunikacji wewnętrznej pomiędzy wydziałem, instytutami i zespołem kierunku; a na płaszczyźnie celu strategicznego 5 (*Stabilność finansowa*) poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych (por. kryterium 6), wzrost przychodów pochodzących z odpłatnych form kształcenia.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym główne kierunki działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejszych osiągnięć naukowych uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Kształcenie na kierunku *filologia polska*, studia I i II stopnia, przyporządkowane jest do dwóch dyscyplin naukowych: literaturoznawstwa (dyscyplina wiodąca) i językoznawstwa. Uniwersytet Szczeciński prowadzi w obu dyscyplinach badania naukowe. Realizują je między innymi pracownicy badawczo-dydaktyczni prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Polonistycznie zorientowane badania naukowe w dyscyplinie literaturoznawstwo prowadzą nauczyciele zatrudnieni w Instytucie Literatury i Nowych Mediów US. Dotyczą one zagadnień teorii i historii literatury polskiej, edycji źródeł, polskiej literatury współczesnej, literatury światowej, również w ujęciu komparatystycznym, a także publicystyki i krytyki literackiej oraz dydaktyki. Nauczyciele akademiccy, realizujący zajęcia na kierunku, prowadzą badania indywidualne, zespołowe i grantowe, skoncentrowane wokół wybranych obszarów badawczych, takich jak: komparatystyka i translatologia, tożsamości kulturowe, autobiografia i biografia.

Badania naukowe w zakresie językoznawstwa prowadzą pracownicy badawczo-dydaktyczni zatrudnieni w Instytucie Językoznawstwa US. Dotyczą one między innymi zagadnień polonistycznie zorientowanego językoznawstwa synchronicznego i diachronicznego. Nauczyciele akademiccy, realizujący zajęcia na kierunku, prowadzą badania indywidualne, zespołowe i grantowe,

skoncentrowane wokół kilku obszarów badawczych, takich jak: frazeologia i paremiologia, stylistyka tekstów artystycznych i użytkowych czy lingwistyczna analiza dyskursu medialnego.

Wyniki badań naukowych prowadzonych przez polonistów – literaturoznawców i językoznawców – są uwzględniane w procesie kształcenia studentów. Szczegółowe informacje o działalności naukowej prowadzonej na Uczelni w ramach kierunku przez wykładowców obu instytutów znajdują się w zał. 1.1.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja kształcenia na kierunku *filologia polska* wyrosła z wcześniejszych doświadczeń szczecińskiej polonistyki, obserwacji potrzeb otoczenia zewnętrznego i lokalnego rynku pracy. Kontekstem dla niej było również kształcenie polonistyczne w innych ośrodkach akademickich oraz dyskusje na temat roli polonistyki w nowej rzeczywistości, toczące się m.in. na forum Konferencji Polonistyk Uniwersyteckich czy Zjazdów Polonistów, w których uczestniczyli poloniści z Uniwersytetu Szczecińskiego. W wypracowanie obowiązującej koncepcji kształcenia na *filologii polskiej* zaangażowani byli nauczyciele akademiccy prowadzący zajęcia na kierunku. Współuczestniczyli w tym również studenci, którzy opiniowali program studiów (Samorząd Studencki US), oraz przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Udział otoczenia zewnętrznego w formowaniu koncepcji kształcenia realizował się dzięki corocznym rozmowom kadry akademickiej z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych na temat jakości kształcenia na kierunku w związku z wypracowanymi na Uczelni standardami działania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Pod uwagę brane były również opinie formułowane przez pracodawców, u których studenci *filologii polskiej* odbywali praktyki zawodowe i dydaktyczne. Zaliczający praktyki zawodowe opiekun roku zapoznawał się z ich dokumentacją, przekazując ważne z tej perspektywy wnioski zespołowi kierunkowemu. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi, zwłaszcza z nauczycielami, wydawcami, przedstawicielami mediów i placówek kulturalnych, pozwoliły uwzględnić potrzeby rynku pracy w koncepcji kształcenia na *filologii polskiej*, modyfikować i udoskonalać jej charakter, by dostosować ją do potrzeb otoczenia zewnętrznego, również w zakresie obowiązujących na kierunku specjalności. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku *filologia polska* są zorientowane na przygotowywanie studentów do odpowiedzialnego i aktywnego uczestnictwa w życiu swojej społeczności, dbania o zachowanie i pomnażanie dziedzictwa kulturowego i aktywnego włączania się w działania na rzecz regionu, kraju i świata.

Studenci *filologii polskiej* są motywowani do uczestnictwa w różnych przedsięwzięciach organizowanych w Szczecinie przez literaturoznawców i językoznawców, w tym w konferencjach i sympozjach naukowych, spotkaniach autorskich, dniach otwartych. Podczas konferencji i seminariów naukowych wspierają organizatorów, pełniąc różne funkcje pomocnicze. Biorą też udział w obradach, a przysłuchując się referatom (czasami też wygłaszając je) i uczestnicząc w dyskusji, poszerzają wiedzę, doskonalą swoje umiejętności badawcze i umiejętności w zakresie publicznego debatowania. Nabywają tym samym cennych doświadczeń, przydatnych w przyszłym życiu zawodowym lub naukowym, wdrażani są do samokształcenia i samodoskonalenia, czerpiąc odpowiednie wzorce. Przynosi to zakładane efekty: wielu absolwentów polonistyki szczecińskiej odgrywa dziś rolę liderów, pełniąc ważne funkcje w instytucjach życia kulturalnego naszego miasta i regionu. Rośnie też grupa studentów i absolwentów polonistyki zainteresowanych dalszym rozwojem w przestrzeni polonistycznej: w Szkole Doktorskiej jako doktoranci i przyszli pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz w przestrzeni szkolnej jako świadomi nauczyciele, pedagodzy i edukatorzy, którzy w praktyczny i realistyczny sposób mogą wpływać na proces dydaktyczny, a tym samym na kształt współczesnego szkolnictwa, zarówno pod względem teoretycznym, jak i praktycznym (tu szczególnie warto zwrócić uwagę na najnowsze prace dyplomowe powstałe na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, które poruszają zagadnienia praktyczne i proponują konkretne rozwiązania oraz narzędzia w procesie dydaktycznym).

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent studiów I stopnia na kierunku *filologia polska* jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia. Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu filologii polskiej, w obszarze dyscyplin – literaturoznawstwo i językoznawstwo, z szerokim kontekstem historycznym, filozoficznym, społecznym i kulturowym. Nabył umiejętności niezbędne do podejmowania przedsięwzięć zawodowych i/lub badawczych. Dzięki zdobytym kompetencjom społecznym potrafi wykorzystać je, pełniąc powierzone role społeczne. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Jest także wyposażony w wiedzę dotyczącą m.in. tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości we własnej aktywności zawodowej i ochrony własności intelektualnej.

W zależności od ukończonej specjalności absolwent rozwija swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które pozwolą mu dokonywać odpowiednich wyborów na rynku pracy. Absolwent, który ukończył specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie z obowiązującym standardem i przepisami wewnątrzuczelnianymi (por. zarządzenie 3/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego), winien ją kontynuować na studiach II stopnia, celem uzyskania uprawnień. Absolwent, który ukończył specjalność edytorsko-wydawniczą, posiada wiedzę i umiejętności z zakresu edytorstwa tekstu i edytorstwa naukowego, historii i praktyki wydawniczej, pracy nad tekstem autorskim. Zdobył umiejętności redakcyjne, sprawności w zakresie korekty i adiustacji tekstów. W ramach praktyki poznał specyfikę pracy edytora i redaktora, zapoznał się z organizacją pracy w redakcji czy wydawnictwie oraz udoskonalił swoje umiejętności w zakresie prac redaktorskich i korektorskich. Ukończenie specjalności edytorsko-wydawniczej przygotowuje absolwenta do pracy w redakcjach i wydawnictwach jako edytor, korektor czy redaktor. Może też podejmować pracę w sferze szeroko rozumianej komunikacji publicznej jako redaktor czy korektor czasopism, biuletynów czy portali internetowych. Może wykorzystać zdobytą wiedzę do realizacji własnych przedsięwzięć gospodarczych o profilu edytorskim, w zakresie usług redakcyjnych itp. Jest gotowy do pogłębiania wiedzy, umiejętności i kompetencji na studiach II stopnia. Absolwent, który ukończył specjalność krytycznoliteracką, posiada wiedzę z zakresu teorii i krytyki literackiej, zna dawne i współczesne formy komunikacji społeczno-medialnej. Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa we współczesnym życiu literackim w placówkach kulturalnych, redakcjach czasopism i w mediach elektronicznych. Absolwent orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym i literackim, zwłaszcza Pomorza Zachodniego. Potrafi waloryzować twórczość literacką i krytycznoliteracką, a także redagować teksty krytyczne, przygotowywać wystąpienia publiczne oraz uczestniczyć w dyskursie krytycznoliterackim. Jest przygotowany do podjęcia pracy krytyka literackiego w mediach tradycyjnych i nowych mediach, twórcy nowych treści literackich i opiniotwórczych w różnorodnych instytucjach kultury oraz w placówkach, w których niezbędne jest łączenie sprawności językowej z zaawansowaną wiedzą z zakresu literatury, zjawisk kultury, funkcjonowania i ewoluowania tekstów kultury we współczesnym świecie. Jest gotowy do pogłębiania swej wiedzy, umiejętności i kompetencji na studiach II stopnia, zwłaszcza na specjalności literaturoznawczej.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku *filologia polska* jest przygotowany do podjęcia kształcenia w Szkole Doktorskiej, na studiach podyplomowych oraz do podjęcia pracy zawodowej. Ma pogłębioną wiedzę z zakresu filologii polskiej w obszarze dyscyplin – literaturoznawstwo i językoznawstwo, z szerokim kontekstem historycznym, filozoficznym i kulturowym. Nabył umiejętności niezbędne do podejmowania przedsięwzięć zawodowych i/lub badawczych. Dzięki zdobytym kompetencjom społecznym, potrafi krytycznie oceniać własną wiedzę i umiejętności oraz je doskonalić, a także właściwie wykorzystywać w działaniach indywidualnych i zespołowych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Rozumie uwarunkowania etyczne i prawne wybranych obszarów działalności zawodowej, zna zasady tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości w tym zakresie. Ma wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej, w tym prawa autorskiego. Jest przygotowany do podjęcia samodzielnej lub zespołowej pracy badawczej.

Przewidziane na kierunku specjalności pozwalają wyposażyć studenta w dodatkową wiedzę, umiejętności i kompetencje. Absolwent, który ukończył specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, uzyskuje kwalifikacje do nauczania języka polskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Absolwent, który ukończył specjalność językoznawczą, może pracować w różnych instytucjach na stanowiskach wymagających pogłębionej wiedzy i umiejętności językoznawczych, również w zakresie przygotowywania komunikatów o funkcji informacyjnej i perswazyjnej oraz krytycznej oceny i korekty takich komunikatów. Wśród miejsc jego przyszłego zatrudnienia można wymienić np. instytucje medialne (media tradycyjne, media elektroniczne), agencje reklamowe. Absolwent, który ukończył specjalność literaturoznawczą, jest przygotowany do świadomego i kreatywnego uczestnictwa w życiu literackim, może znaleźć zatrudnienie w różnych placówkach i instytucjach kultury. Wśród przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów studiów II stopnia należy wskazać również instytucje naukowe i badawcze, placówki samorządu lokalnego, organizacje pozarządowe itp.

Warto podkreślić, że specjalności literaturoznawcza i językoznawcza, choć są ukierunkowane bardziej badawczo niż zawodowo, są w stanie przygotować absolwenta do sprawnego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy; wyposażają go bowiem w pogłębiony poziom sprawności językowej, pozwalającej konstruować i dekonstruować komunikaty skierowane / dostosowane do różnorodnego odbiorcy, wykorzystywać znajomość tekstów w kultury, w tym szczególnie tekstów literackich i ich przekładów intersemiotycznych, w tworzeniu własnych przekazów tekstowych (na poziomie tekstów użytkowych i tekstów artystycznych), komunikować się z odbiorcami o zróżnicowany zapleczu językowym i kulturowym. Ponadto obie specjalności wyposażają absolwenta w wiedzę i umiejętności służące krytycznemu oglądowi własnych zasobów wiedzy, samodzielnemu ich rozwijaniu oraz świadomemu wykorzystywaniu w przestrzeni zawodowej. Informacje zwrotne uzyskiwane zarówno od interesariuszy wewnętrznych (wykładowców i studentów), jak i interesariuszy zewnętrznych (przedstawicieli instytucji kultury, sztuki, mediów, fundacji) pozwalają na doskonalenie programu studiów oraz na nieustanne analizowanie sposobu przekazywania studentom wiedzy podczas poszczególnych zajęć.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Studia na kierunku *filologia polska* mają przede wszystkim charakter narodowy. Plan studiów na studiach I i II stopnia przewiduje moduł przedmiotów kierunkowych zorientowany na opanowanie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie filologii polskiej: historii i teorii literatury polskiej oraz języka polskiego w jego aspekcie synchronicznym i diachronicznym – na studiach I stopnia w stopniu zaawansowanym, na studiach II stopnia – w stopniu pogłębionym.

Program studiów polonistycznych wzbogacają przedmioty oferowane w ramach modułów przedmiotów ogólnouczelnianych (wykłady ogólnouczelniane, wykłady z dziedziny nauk społecznych) i podstawowych. Pozwalają one studentowi głębiej rozumieć zjawiska literackie i fakty językowe na tle ich uwarunkowań kulturowych, historycznych czy filozoficznych, zwiększając tym samym kompetencje ogólnohumanistyczne studentów. Programy studiów na obu stopniach przewidują moduły przedmiotów specjalnościowych. Specjalności na studiach I stopnia to: edytorsko-wydawnicza, krytycznoliteracka i kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela; na studiach II stopnia specjalności: językoznawcza, literaturoznawcza i kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Trzeba podkreślić, że wybór specjalności na studiach I i II stopnia jest dowolny, nie przesądza o karierze badawczej czy zawodowej studenta ani też nie determinuje wyboru seminarium – literaturoznawczego bądź językoznawczego. Warto też zauważyć, że studenci wybierający specjalność o charakterze badawczym niekoniecznie są nastawieni na wybór ścieżki zawodowej w przestrzeni uniwersyteckiej, a dzięki uzyskanej wiedzy i umiejętnościom potrafią odnaleźć się w różnorodnych przestrzeniach rynku pracy.

Kształcenie polonistyczne dopełniają przedmioty oferowane w obrębie modułu przedmiotów do wyboru, czyli wykładów lub konwersatoriów wybieranych przez studentów. Na studiach I stopnia są to

konwersatoria z zakresu wiedzy o języku, literaturze, kulturze, na studiach II stopnia – wykłady do wyboru z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa. Oferowane przedmioty do wyboru pozwalają studentom pogłębić i poszerzyć wiedzę polonistyczną, rozbudzić ich zainteresowania, doskonalić kompetencje naukowe, zachęcić do prac o charakterze badawczym.

W programach studiów – na obu stopniach – realizowane są przedmioty w języku obcym. Studenci uczą się również wybranego języka obcego – na studiach I stopnia opanowują go na poziomie B2, na studiach II stopnia – na poziomie B2+.

W treściach kształcenia poszczególnych przedmiotów pojawiają się odwołania do dawnych i współczesnych teorii i metodologii badawczych o zasięgu międzynarodowym, wykorzystywana jest międzynarodowa literatura przedmiotu. Jednak program studiów na kierunku o charakterze narodowym ma wymiar przede wszystkim narodowy i nie korzysta ze wzorów zagranicznych. Jest też oryginalny w aspekcie krajowym, bazując na długoletniej tradycji i dorobku szczecińskiej polonistyki. Studenci jednak – w ramach krajowych i międzynarodowych programów mobilności – mają możliwości zapoznania się również z polonistykami innymi niż szczecińska.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku *filologia polska* zostały zdefiniowane w odniesieniu do charakterystyk I stopnia określonych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z 22 grudnia 2015 roku oraz charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji reprezentatywnych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r., poz. 2218) dla studiów o profilu ogólnoakademickim na poziomie 6 na studiach I stopnia oraz na poziomie 7 na studiach II stopnia. Pozwalają one ukazać zróżnicowany zakres i stopień głębi oraz złożoności wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów i weryfikowanych przez nauczycieli akademickich w trakcie studiów.

Przewidziane dla studiów I stopnia kierunkowe efekty uczenia się zakładają wyposażenie studentów w zaawansowaną wiedzę z zakresu filologii polskiej w jej literaturoznawczym i językoznawczym aspekcie na tle uwarunkowań historycznych, filozoficznych i kulturowych oraz ukształtowanie umiejętności wykorzystania tej wiedzy do realizacji różnych przedsięwzięć zawodowych i/lub badawczych oraz wyposażenie w kompetencje społeczne. Pozwolą one poszerzać i pogłębiać wiedzę oraz umiejętności, a także właściwie je spożytkowywać w działaniach indywidualnych i zespołowych w poczuciu odpowiedzialności za powierzone funkcje, role społeczne i dziedzictwo kulturowe. Studenci nabywają znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Ponadto zdobywają wiedzę z zakresu prawnych i ekonomicznych uwarunkowań wybranych sfer działalności zawodowej oraz poznają podstawy tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości we własnej aktywności zawodowej, a także – podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej.

Za kluczowe efekty uczenia się na kierunku *filologia polska*, studia I stopnia należy uznać w zakresie:

1. wiedzy: znajomość podstawowych zagadnień historii literatury polskiej od czasów najdawniejszych do współczesności oraz odpowiednich kontekstów kulturowych (K_W02); znajomość współczesnego języka polskiego oraz historii języka polskiego (K_W03, K_W04); znajomość terminologii z zakresu przedmiotów objętych programem studiów (K_W05) oraz teorii i metodologii właściwych badaniom z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, a także – metod analizy i interpretacji literackiej i językowej (K_W06, K_W07),
2. umiejętności: umiejętność doboru źródeł informacji (K_U02) oraz narzędzi i metod wykorzystywanych do wykonywania zadań z zakresu działalności polonistycznej, w tym – rozwiązywania problemów badawczych (K_U03); umiejętność analizowania i waloryzowania tekstów literackich i użytkowych z perspektywy posiadanej wiedzy literaturoznawczej

i językoznawczej (K_U05) oraz konstruowania w języku polskim wypowiedzi z użyciem specjalistycznej terminologii – zarówno pisemnych (K_U07), jak i ustnych (K_U08),

3. kompetencji społecznych: gotowość do oceny poziomu swojej wiedzy polonistycznej, a także umiejętności i kompetencji w kontekście działalności badawczej i zawodowej (K_K01) oraz uznawania ich znaczenia dla rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa (K_K02); gotowość do przyjęcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego (K_K03).

Efekty uczenia się przewidziane dla studiów II stopnia zakładają wyposażenie studentów w pogłębioną wiedzę ze wskazanego powyżej zakresu oraz nabycie umiejętności umożliwiających jej wykorzystanie do realizacji różnego typu przedsięwzięć zawodowych i/lub badawczych. Na studiach II stopnia nabywają kompetencje społeczne, pozwalające im krytycznie oceniać własną wiedzę i umiejętności oraz je doskonalić i wykorzystywać w działaniach o charakterze społecznym i kulturowym. Poznają język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy i w pogłębionym stopniu rozumieją etyczne, prawne i ekonomiczne uwarunkowania działalności nauczycielskiej, językoznawczej i literaturoznawczej, a także – zasady tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości w tym zakresie. Mają wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej, w tym prawa autorskiego oraz są przygotowani do podjęcia samodzielnej lub zespołowej pracy badawczej, czego wyrazem są m.in. prace zaliczeniowe z poszczególnych przedmiotów, samodzielnie przygotowana praca magisterska itp. Student zostaje przygotowany do podjęcia kształcenia w szkole doktorskiej, jak też – do działań na rynku pracy.

Za kluczowe efekty uczenia się na kierunku *filologia polska*, studia II stopnia należy uznać w zakresie:

1. wiedzy: znajomość zjawisk z zakresu historii literatury polskiej od czasów najdawniejszych do współczesności w ich złożonych kontekstach i z uwzględnieniem zależności kulturowych, historycznych, społecznych i ideologicznych (K_W01) oraz z zakresu współczesnego języka polskiego w jego zróżnicowaniu stylowym, pragmatycznym, gatunkowym i funkcjonalnym; znajomość tendencji rozwojowych polonistycznych badań literaturoznawczych i językoznawczych (K_W04); znajomość teorii i metodologii (K_W07) oraz zróżnicowanych metod analizy i interpretacji tekstów literackich i użytkowych niezbędnych do realizacji złożonych działań badawczych lub zawodowych (K_W06),
2. umiejętności: umiejętność wykorzystania wiedzy polonistycznej w celu rozwiązywania problemów badawczych, także złożonych i nietypowych (K_U01) i wykonywania zadań, także innowacyjnych, z obszaru literatury i języka polskiego (K_U02); umiejętność stawiania hipotez z użyciem ujęć teoretycznych właściwych dla literaturoznawstwa i językoznawstwa (K_U06), wykorzystania wiarygodnych naukowo źródeł informacji (K_U05) oraz dobierania metod i narzędzi do rozwiązywania problemów badawczych i wykonywania zadań zawodowych (K_U03); umiejętność komunikowania się, także z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii, z różnymi kręgami odbiorców w formie pisemnej (K_U07) i ustnej (K_U08),
3. kompetencji społecznych: gotowość do krytycznej oceny swojej wiedzy polonistycznej (K_K01) i uznawania jej znaczenia w rozwiązywaniu problemów z zakresu polonistycznego literaturoznawstwa i językoznawstwa (K_K02); gotowość do przyjmowania odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego (K_K03) i budowania tożsamości (K_K04).

W programie dla roku akademickiego 2024/2025 wprowadzono zmiany w efektach uczenia się na podstawie zaleceń z wizytacji PKA w roku akademickim 2023/2024, a w programie dla roku akademickiego 2025/2026 dokonano dalszych udoskonaleń. W programie dla roku akademickiego 2025/2026 obowiązują zatem zmienione efekty uczenia się na studiach I i II stopnia na kierunku *filologia polska*. Kierunkowe efekty uczenia się sformułowano w sposób specyficzny dla kształcenia na kierunku *filologia polska*, ze wskazaniem na polonistyczne ukierunkowanie obu dyscyplin w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji. Usunięto także wcześniej występujące zbyt dosłowne powiązanie opisu kierunkowych efektów uczenia się z opisami zawartymi w charakterystykach PRK.

Zmodyfikowane efekty uczenia się na studiach I i II stopnia są obecnie kompleksowe i obejmują również rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej. Zostały sformułowane w sposób umożliwiający trafne i specyficzne scharakteryzowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów kierunku *filologia polska*. Uwzględniono obszar zastosowania nabywanych umiejętności i kompetencji społecznych nie tylko jako pracę zawodową / przedsięwzięcia zawodowe, ale również – własną praktykę badawczą / przedsięwzięcia badawcze, także w odniesieniu do opanowania przez studentów zasad etyki w pracy zawodowej i badawczej. Ukierunkowanie badawcze wybranych efektów wskazano również na studiach II stopnia). Studia na kierunku *filologia polska* przygotowują do prowadzenia badań naukowych, co zostało uwidocznione w efektach uczenia się. Zapisy znalazły również odzwierciedlenie w efektach uczenia się określonych w sylabusach poszczególnych przedmiotów, gdzie wyraźnie zarysowano aspekty związane z poznaniem teorii i metodologii literaturoznawczych i językoznawczych, a także – opanowaniem terminologii specjalistycznej. Na poziomie poszczególnych specjalności realizowanych na pierwszym i drugim stopniu studiów również dokonano doprecyzowania opisu efektów kierunkowych tak, by oddawały one specyfikę kształcenia na kierunku *filologia polska*, specyfikę przypisanych temu kierunkowi dyscyplin oraz założenia samych specjalności.

Ponadto w programie kształcenia nauczycieli na poziomie studiów I oraz II stopnia uwzględniono komplet efektów szczegółowych wynikających ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz powiązano je z efektami przyjętymi dla kierunku studiów.

Zmiany wprowadzone w programach realizowanych od roku akademickiego 2025/2026 umożliwiają osiągnięcie przez wszystkich studentów *filologii polskiej* kierunkowych efektów uczenia się przyjętych na danym stopniu studiów.

Na poziomie efektów przedmiotowych poszczególnych zajęć również dokonano zmian w opisie efektów uczenia się: poszczególne przedmiotowe efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób specyficzny dla przedmiotu, z odniesieniem do treści programowych i celu przedmiotu, ze wskazaniem konkretnych elementów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów.

Przyjęte obecnie efekty uczenia się dla kierunku *filologia polska* właściwie oddają specyfikę kształcenia i holistycznie obejmują zróżnicowane obszary wiedzy i umiejętności nabywanych w toku studiów.

1.7. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Nie dotyczy.

1.8. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela jest prowadzona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450). Realizację tej specjalności reguluje w Uczelni zarządzenie nr 3/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 15 stycznia 2024 roku w sprawie zasad organizowania i prowadzenia kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach wyższych prowadzonych w Uniwersytecie Szczecińskim (por. zarządzenie 3/2024). Uczelnia spełnia wymagania odnoszące się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	**Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym**
1.	Zaleca się sformułowanie ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się w taki sposób, by nie zawierały efektów uczenia się osiąganych tylko przez wybrane grupy studentów.	Kierunkowe efekty uczenia się przeformułowano oraz dodano nowe efekty tak, aby można im przyporządkować efekty przewidziane dla specjalności, także specjalności przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela. Efekty uczenia się w ramach specjalności sformułowano tak, aby mieściły się w efektach kierunkowych i były realizowane przez wszystkich studentów, bez względu na wybraną specjalność. Tym samym, zgodnie z zaleceniami Zespołu Oceniającego, absolwenci kierunku osiągną te same efekty uczenia się na wszystkich specjalnościach. Dokonano też stosownych korekt i uzupełnień w sylabusach zajęć przedmiotów specjalnościowych, szczególnie w odniesieniu do specjalności nauczycielskiej – w grupach przedmiotów z bloku B i D przy formułowaniu efektów zajęciowych zajęcia z tych grup (np. *psychologia*, *pedagogika*) pełnią na kierunku rolę subsydiarną, a osiągane efekty specjalnościowe nie są wymagane w stopniu zaawansowanym (I stopień) i pogłębionym (II stopień) – przede wszystkim uwzględniają one zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wymienionych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
2.	Nieadekwatne, tzn. nieproporcjonalne przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych zgodnie z założoną koncepcją i celami kształcenia.	Zweryfikowano dane dotyczące procentowego przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych: literaturoznawstwa i językoznawstwa. Analiza efektów uczenia się po wprowadzonych zmianach pokazuje niemal równomierne uwzględnienie obszarów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla literaturoznawstwa i językoznawstwa, z nieznacznie silniejszym akcentem położonym na pierwszą z wymienionych dyscyplin, wiodącą dla kierunku. Należy też zaznaczyć, że obecny udział procentowy wskazanych dyscyplin ma także swoje odzwierciedlenie w punktach ECTS. Wynika to z przyporządkowania efektów przedmiotowych do kierunkowych i faktu, że na większości zajęć kształcenia polonistycznego realizowane są treści przedmiotowe, które są przyporządkowane do obydwu dyscyplin.
3.	Nie w pełni specyficzne sformułowanie ogólnych efektów uczenia się dla kierunku oraz – częściowo – efektów uczenia się dla zajęć lub grupy zajęć.	Dokonano modyfikacji w sformułowaniu kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku oraz przedmiotowych efektów uczenia się dla zajęć. W przypadku kierunkowych efektów uczenia się opis sformułowano w sposób pozwalający ukazać specyficzność efektów dla kierunku filologia polska. W przypadku przedmiotowych efektów uczenia się dla zajęć opis sformułowano w sposób

		pozwalający ukazać specyficzność efektów dla danego przedmiotu i realizowanych w jego ramach treści.
4.	Brak powiązania efektów uczenia się odnoszących się do kształcenia nauczycieli z efektami przyjętymi dla kierunku studiów	Powiązano efekty uczenia się ze standardu z efektami przyjętymi dla kierunku studiów.
5.	Nieuwzględnienie w programie kształcenia nauczycieli kompletu efektów szczegółowych wynikających ze standardu	Uwzględniono komplet efektów szczegółowych.
6.	Doprecyzowanie sylwetek absolwentów	Doprecyzowano sylwetki absolwentów na studiach II stopnia, wprowadzając zapisy informujące, że absolwent studiów II stopnia na kierunku *filologia polska* jest również przygotowany do podjęcia kształcenia w Szkole Doktorskiej, na studiach podyplomowych, a po ukończeniu odpowiedniej specjalności – do podjęcia pracy zawodowej, także w instytucjach badawczych, ośrodkach naukowych itp.
7.	Powołanie Rady Interesariuszy Zewnętrznych dla kierunku *filologia polska*	Powołano uchwałą nr 40/XLIII/2024 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego US z dn. 18 kwietnia 2024 roku (załącznik nr 6) Radę Interesariuszy Zewnętrznych dla kierunku *filologia polska*, studia I oraz II stopnia, której współpraca z Uczelnią i osobami odpowiedzialnymi za jakość kształcenia na kierunku pozwoli lepiej przystosować kształcenie do oczekiwań i zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz zapobiec zmniejszającej się liczbie studentów na kierunku.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Uczelnia nawiązuje nowe porozumienia o współpracy oraz nowe kontakty z interesariuszami zewnętrznymi, które przekładają się na możliwość doskonalenia programu studiów, a także podejmowania nowych działań w samej uczelni i poza uczelnią oraz stwarzania przestrzeni rozwoju pracownikom naukowym, dydaktycznym oraz studentom, co przekłada się w sposób bezpośredni i pośredni na możliwość nieustannego doskonalenia programu studiów.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/ dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Kierunek *filologia polska* jest realizowany na studiach I i II stopnia na Wydziale Humanistycznym US. Studia mają profil ogólnoakademicki, prowadzone są w formie stacjonarnej. Kierunek jest przyporządkowany do dwóch dyscyplin: literaturoznawstwa (dyscyplina wiodąca) i językoznawstwa. Programy studiów obowiązujące w roku akademickim 2025/2026 zostały ustalone uchwałą nr 27/2025 Senatu US z dnia 28 maja 2025 roku w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunków prowadzonych w Uniwersytecie Szczecińskim: studia I stopnia – załącznik nr 25, studia II stopnia – załącznik nr 26. Programy studiów są również zgodne z uchwałą nr 72/2025 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 października 2025 r. w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia. Programy studiów publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej, plany studiów i sylabusy – także na stronie internetowej Wydziału.

Studia I stopnia na kierunku *filologia polska* obejmują 6 semestrów (3 lata), w których student powinien zdobyć łącznie 180 ECTS (60 ECTS w każdym roku). Studenci wybierają jedną spośród trzech specjalności: edytorsko-wydawniczą, krytycznoliteracką lub kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Studia II stopnia na kierunku *filologia polska* obejmują 4 semestry (2 lata), w których student powinien zdobyć łącznie 120 ECTS (60 ECTS w każdym roku). Studenci wybierają jedną spośród trzech specjalności: językoznawczą, literaturoznawczą lub kontynuują ze studiów pierwszego stopnia specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Warunkiem ukończenia studiów I i II stopnia jest napisanie pracy dyplomowej (licencjackiej – na studiach I stopnia, magisterskiej – na studiach II stopnia) i zdanie egzaminu dyplomowego. Absolwent studiów I stopnia uzyskuje tytuł zawodowy licencjata, a studiów II stopnia – magistra.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentach Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia programy studiów podlegają corocznej weryfikacji przez zespół kierunku i są modyfikowane w powiązaniu z poszczególnymi aspektami oceny, w szczególności opiniami studentów stanowiącymi wynik ankietyzacji, opiniami otoczenia społeczno-gospodarczego i wnioskami z okresowej samooceny kierunku. Planowane są dalsze zmiany pozwalające na doskonalenie programów studiów (np. poszerzenie oferty przedmiotów do wyboru, wprowadzenie nowych specjalności).

Obecnie w programach studiów wprowadzane są zmiany wynikające z uchwały nr 72/2025 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 października 2025 roku w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia, które będą obowiązywały od roku akademickiego 2026/2027. Ponadto programy studiów zawierają wykłady z dziedziny nauk społecznych i wykłady ogólnouczelniane (zał. 2.1. i zał. 2.2.). Wykaz tych wykładów można znaleźć na stronie internetowej Wydziału.

Od cyklu 2026/2027 planowane są kolejne zmiany na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach pierwszego stopnia, zgodnie z wymogami zawartymi w zarządzeniu nr 97/2025 z dnia 29 września 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad organizowania i prowadzenia kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach wyższych prowadzonych w Uniwersytecie Szczecińskim.

Programy studiów na kierunku *filologia polska* obejmują właściwe dla kierunku treści, których układ podyktowany jest złożonością wprowadzanych aspektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z uwzględnieniem chronologii zagadnień. Szczegółowe wykazy przedmiotów zawierają programy studiów (zał. 2.1. i zał. 2.2.). Zajęcia zostały przypisane do poszczególnych grup przedmiotów – ogólnouczelnianych, podstawowych, kierunkowych, przedmiotów do wyboru oraz przedmiotów realizowanych na wybranej specjalności. Stale aktualizowana jest również oferta zajęć do wyboru.

Studenci kierunku *filologia polska* mogą także wybrać wykłady ogólnouczelniane, które nie są bezpośrednio związane z kierunkiem studiów – oferowane przez nauczycieli akademickich reprezentujących inne dyscypliny. Szczegółowa oferta wykładów ogólnouczelnianych w danym roku akademickim dostępna jest na stronie Wydziału.

Treści kształcenia z zakresu literaturoznawstwa oraz językoznawstwa są powiązane z wynikami działalności naukowej Uczelni w obu dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek *filologia polska*. Wykładowcy prowadzący zajęcia dydaktyczne prowadzą jednocześnie badania naukowe z zakresu literatury dawnej, literatury nowożytnej i współczesnej, zagadnień *gender studies*, zjawisk historycznych języka, kultury języka, współczesnego rozwoju polszczyzny, powiazań literatury ze zjawiskami kultury, teorii literatury, poetyki, dydaktyki, komparatystyki.

Treści kształcenia wynikają z przyjętych dla kierunku efektów uczenia się i wiążą się z nimi poprzez poszczególne przedmiotowe efekty uczenia się. Treści kształcenia mają umożliwić studentowi poznanie periodyzacji, cech i twórców literatury polskiej od jej narodzin aż po współczesność, a także historii języka polskiego, współczesnych zjawisk językowych oraz rozwoju i ewolucji polszczyzny. Treści kształcenia z zakresu przedmiotów kierunkowych wiążą się z przyjętymi w kategorii wiedzy i umiejętności: znajomością i umiejętnością poprawnego zastosowania terminologii literaturoznawczej i językoznawczej oraz gotowością do samodzielnego tworzenia wypowiedzi krytycznych. Treści kształcenia wchodzące w zakres przedmiotów na poszczególnych specjalnościach wiążą się z przyjętymi dla tych specjalności efektami uczenia się, zgodnie z którymi student nabywa konkretnie ukierunkowane wiedzę, umiejętności i kompetencje oraz zostaje przygotowany do realizowania działań zawodowych w przestrzeni zawodowej powiązanej z daną specjalnością.

Zajęcia z języka obcego (angielskiego lub niemieckiego) realizowane są na studiach I i II stopnia w wymiarze 120 godzin na studiach I stopnia (po 30 godzin w semestrach III – VI) i 30 godzin na studiach II stopnia. Treści programowe przedmiotu zostały ustalone w taki sposób, aby zapewnić studentom na każdym stopniu osiągnięcie wymaganego poziomu biegłości językowej.

Ponadto – w celu zapewnienia możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w ramach lektoratów języków obcych na studiach II stopnia (poziom B2+) – w uzgodnieniu z Akademickim Centrum Kształcenia Językowego US, zostały doprecyzowane treści programowe oraz metody weryfikacji efektów uczenia się w sposób pozwalający na jednoznaczne stwierdzenie osiągnięcia przez uczestników zajęć wymaganego poziomu znajomości języka obcego. Szczegółowy wytyczne dotyczące liczby godzin lektoratów zawiera uchwała nr 101/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 września 2023 roku zmieniająca uchwałę w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia. Na studiach II stopnia w językach obcych (tj. angielskim i niemieckim) realizowane są wykłady do wyboru z zakresu literaturoznawstwa lub językoznawstwa, podczas których również rozwijają specjalistyczne kompetencje językowe w zakresie terminologii literaturoznawczej i językoznawczej. Zajęcia w języku obcym stanowią osobny moduł, co zapewnia realizację zajęć przez każdego studenta (we wcześniejszym programie studiów w jednej puli znajdowały się również zajęcia w języku polskim).

Seminaria dyplomowe są realizowane na studiach I i II stopnia, odpowiednio w wymiarze 75 godzin na studiach I stopnia (semestry IV–VI) i 90 godzin na studiach II stopnia (semestry II–IV). Studenci uczestniczą również w obowiązkowych zajęciach o charakterze informacyjnym: szkoleniu BHP, szkoleniu bibliotecznym i szkoleniu e-learningowym.

Studenci kierunku *filologia polska* wybierają jedną ze specjalności. Zajęcia na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach I i II stopnia realizowane są zgodnie z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia

25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450). Ponadto na I stopniu do wyboru są specjalności: edytorsko-wydawnicza i krytycznoliteracka. Na studiach II stopnia studenci mogą wybrać specjalność językoznawczą lub literaturoznawczą. Wykazy przedmiotów specjalnościowych znajdują się w programach studiów I i II stopnia (zał. 2.1. i zał. 2.2.).

Od roku akademickiego 2025/2026 na studiach I i II stopnia na kierunku *filologia polska* obowiązują zmienione programy studiów. Wprowadzone modyfikacje stanowią wyniki sukcesywnych prac nad zapewnianiem jakości kształcenia prowadzonych przez zespół kierunku *filologia polska* z uwzględnieniem opinii studentów i interesariuszy zewnętrznych. Zmiany obejmują m.in.: modyfikację i aktualizację przedmiotów w ramach poszczególnych specjalności, modyfikację formy praktyk na specjalnościach krytycznoliterackiej i literaturoznawczej, aktualizację wybranych treści przedmiotowych oraz formy zajęć wybranych przedmiotów, wprowadzenie nowych przedmiotów do wyboru. Tym samym uaktualniono treści przedmiotowe realizowane podczas studiów, uwzględniając odniesienia do pojęć, narzędzi i kategorii badawczych, nie tylko poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w sylabusach przedmiotów, ale również – poszerzenie oferty zajęć do wyboru.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cechy wyróżniające, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Metody kształcenia dobierane są w sposób pozwalający na realizację zakładanych efektów uczenia się. Szczegółowe informacje dotyczące stosowanych metod kształcenia podczas realizacji poszczególnych zajęć zostały zamieszczone w sylabusach. Są one określane przez prowadzących z uwzględnieniem nie tylko formy, ale również specyfiki poszczególnych przedmiotów.

Wykłady są realizowane z wykorzystaniem metod opartych na słowie wspieranych zwykle prezentacjami multimedialnymi, co zapewnia realizację efektów w zakresie wiedzy (np. wykład informacyjny, problemowy i konwersatoryjny). Podczas zajęć konwersatoryjnych – pozwalających studentom realizować efekty uczenia się w zakresie różnorodnych umiejętności – często wykorzystywane są metody takie jak: dyskusja (także w formie okrągłego stołu), klasyczne metody problemowe, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca z tekstem literackim i naukowym oraz tekstami kultury, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, studia przypadku. Metody praktyczne poprzedzają zwykle metody wprowadzające np. elementy wykładu konwersatoryjnego i prezentacje, połączone z omówieniem poleconej literatury przedmiotu. Prowadzący zajęcia językoznawcze wykorzystują specyficzne dla tego obszaru kształcenia metody takie jak: ćwiczenia językowe czy praca ze słownikiem (por. ortografia i interpunkcja).

W ramach doskonalenia programów studiów, uwzględniając specyfikę studiów na kierunku *filologia polska*, zwiększono udział metod ćwiczeniowych powiązanych z samodzielnym konstruowaniem wypowiedzi pisemnych przez studentów. Typowe dla zajęć przekrojowych poświęconych literaturze różnych epok (np. cykl historia literatury polskiej), realizujących efekty związane m.in. z nabywaniem umiejętności dotyczących analizy i interpretacji wybranych dzieł literackich, są takie metody kształcenia jak: indywidualne wypowiedzi pisemne, np. w formie eseju interpretacyjnego czy wypowiedzi ustne, np. w formie referatów oraz samodzielnie opracowywanych i omawianych prezentacji. Redagowanie różnych rodzajów tekstów stanowi istotny obszar wykorzystywanych metod uczenia się. Do pracy nad tekstem stosowane są również zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne i narzędzia cyfrowe. Do sylabusów i realizacji w ramach zajęć wprowadzono aktywizujące metody kształcenia, takie jak burza mózgów, technika analizy SWOT, metoda kuli śniegowej, metoda stolików eksperckich, giełda pomysłów, konstruowanie map myśli itp.

Rozwijaniu umiejętności praktycznych, stanowiących ważny obszar efektów zwłaszcza na specjalnościach, służą metody ćwiczeniowe. Podczas praktyk zawodowych można wskazać wykorzystanie takich metod jak: obserwacja, zajęcia praktyczne i ćwiczenia warsztatowe oraz prowadzenie zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk (specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela). Aby realizować efekty uczenia się w obszarze kompetencji społecznych związanych np. ze współpracą w ramach rozwiązywania zadań, wykorzystuje się takie metody jak praca w grupach. Efekty związane z umiejętnością kreatywnego rozwiązywania problemów, mające przełożenie na przyszłą pracę zawodową lub badawczą, realizowane są przez kreatywne metody projektowe (projekt edukacyjny).

Podczas seminariów dyplomowych – licencjackiego i magisterskiego – stosowane są metody pozwalające na przygotowanie studentów do napisania prac dyplomowych (np. elementy wykładu problemowego i konwersatoryjnego, ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja seminaryjna, prezentacja, referat). Dzięki takiemu doborowi metod studenci mogą osiągać założone efekty nie tylko w zakresie wiedzy (np. metod, terminologii, zasad analizy i interpretacji tekstów kultury dotyczących zagadnień, z którego przygotowywana jest praca licencjacka oraz wiedzy na temat kształtowania dłuższej pisemnej wypowiedzi naukowej), ale również – umiejętności (np. w zakresie zbierania, oceniania, analizowania i selekcjonowania materiału badawczego odpowiedniego do postawionego problemu językoznawczego lub literaturoznawczego oraz operowania stylem naukowym i terminologią naukową), a także – kompetencji społecznych (np. kierowanie się rzetelnością w pracy naukowej i przestrzeganie zasad etyki w badaniach naukowych).

W odniesieniu do zajęć z języka obcego można wymienić m.in. takie metody jak: konwersacje, symulacja scen z życia codziennego, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, oglądanie krótkich filmów (sceny z życia codziennego), czytanie, analiza i tłumaczenie tekstów, ćwiczenia gramatyczne (pisane i interaktywne), pisanie krótkich tekstów (maile, listy), prezentacje samodzielnie przygotowanych zagadnień i inne. W ramach kształcenia językowego na studiach I stopnia studenci osiągają umiejętność posługiwania się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, studenci II stopnia zaś – dla poziomu B2+. Różnorodność metod i wieloaspektowe podejście do nauczania języka pozwala na kompleksowe rozwijanie wszystkich sprawności w języku obcym, a tym samym – osiąganie zakładanych efektów w zakresie podnoszenia poziomu znajomości języka.

Szczegółowe przypisanie efektów uczenia się – w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – osiąganych w toku realizacji poszczególnych przedmiotów zawierają odpowiednie matryce efektów uczenia się stanowiące załączniki do programu studiów (zał. 2.3. i 2.4.).

W przypadku zajęć prowadzonych w trybie zdalnym wykorzystywane są – scharakteryzowane poniżej – metody i techniki kształcenia na odległość.

Od roku akademickiego 2024/2025 w sylabusach pojawiły się zapisy o zasadach wykorzystania sztucznej inteligencji: „W ramach realizacji przedmiotu sposób wykorzystania sztucznej inteligencji jest określony przez prowadzącego zajęcia zgodnie z najlepszymi praktykami i standardami Uniwersytetu Szczecińskiego. Prowadzący informuje studentów o zakresie oraz możliwościach korzystania z SI podczas pierwszych zajęć, wskazując katalog narzędzi lub zastosowań, dostosowanych do efektów uczenia się oraz potrzeb i możliwości dydaktycznych w ramach danego przedmiotu”.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Zgodnie z §24 Regulaminu studiów – jeżeli pozwala na to specyfika kształcenia na danym kierunku – część efektów uczenia się może być uzyskana w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Liczba punktów ECTS możliwa do uzyskania podczas rodzaju kształcenia została określona jako nie więcej niż 75% dla programu studiów o profilu ogólnoakademickim, a w przypadku studiów realizujących standard nauczycielski – nie więcej niż 25% sumy punktów ECTS określonej w grupach zajęć wymienionych w standardzie nauczycielskim (§8 pkt. 4 uchwały nr 88/2023). Co do zasady, w trybie kształcenia na odległość mogą być prowadzone

wszystkie zajęcia dydaktyczne, jednak w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne forma ta powinna być traktowana pomocniczo. Szczegółowe zasady określa zarządzenie nr 7/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 stycznia 2023 roku w sprawie zasad organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Szczecińskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Realizacji zajęć służy infrastruktura i oprogramowanie uczelni zapewniające zarówno synchroniczną, jak i asynchroniczną interakcję pomiędzy studentami i prowadzącymi zajęcia. Wykładowcy korzystają z platformy do przeprowadzania nauczania zdalnego na platformie Moodle. Za wsparcie użytkowników systemu odpowiada Uczelniane Centrum Informatyczne US (sekcja ds. rozwoju narzędzi i kompetencji cyfrowych). Za pośrednictwem platformy nauczyciele akademiccy mają możliwość udostępniania materiałów dydaktycznych studentom, przeprowadzania kolokwiów i egzaminów (system automatycznego oceniania), realizacji prac projektowych, organizacji grup dyskusyjnych itp. Platforma jest zintegrowana z MS Teams. Na podstawie umowy na udostępnianie usługi Microsoft Office365 studenci i pracownicy Uniwersytetu Szczecińskiego mają do niej bezpłatny dostęp. Pakiet obejmuje skrzynkę poczty e-mail (@usz.edu.pl – dla pracowników, @stud.usz.edu.pl – dla studentów); Office365 w wersji online z możliwością wspólnej pracy nad dokumentami, OneDrive – dysk internetowy, narzędzia dodatkowe. Metody i techniki kształcenia na odległość uwzględniają potrzeby studentów ze szczególnymi potrzebami. Materiały edukacyjne udostępniane są zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, autor składa oświadczenie, że do materiałów posiada pełnię praw autorskich i innych praw zależnych.

Od roku akademickiego 2022/2023 wszyscy studenci obowiązkowo biorą udział w szkoleniu e-learningowym na I roku studiów I i II stopnia. Celem szkolenia jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności w zakresie metod i technik kształcenia na odległość, w tym – funkcjonalności platformy e-learningowej oraz form komunikacji elektronicznej z wykładowcami i administracją na uczelni. Podczas szkolenia omawiane są również formy i metod oceniania w kształceniu na odległość. Przed rozpoczęciem zajęć w trybie zdalnym nauczyciel również odbywa odpowiednie szkolenie przygotowujące do pracy.

Obecnie w programach studiów na kierunku *filologia polska*, studia I i II stopnia, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane są szkolenia: biblioteczne, BHP i e-learningowe. Zespół kierunku dostrzega możliwość przeniesienia na tryb zdalny części wykładów, w szczególności realizowanych na studiach II stopnia (aby ułatwić studentom pogodzenie zajęć dydaktycznych z obowiązkami wynikającymi z pracy zawodowej lub realizacji drugiego kierunku studiów).

Odmienne reguły techniczne i organizacyjne w odniesieniu do prowadzenia zajęć dydaktycznych wprowadzane są w sytuacjach uzasadnionych interesem społeczności akademickiej (w szczególności – w stanie epidemii lub zagrożenia epidemicznego).

W przypadku zajęć prowadzonych w trybie bezpośrednim wykładowcy również wykorzystują możliwości, jakie stwarzają narzędzia do edukacji zdalnej: wiele materiałów (np. rozkłady zajęć, prezentacje, potrzebne publikacje w wersji elektronicznej) jest zamieszczanych i udostępnianych studentom na dysku OneDrive, z którego korzysta cała uczelnia. Studenci doceniają takie wsparcie organizacyjno-merytoryczne, które pozwala im z jednej strony usprawnić codzienną pracę na studiach (np. stały dostęp do programu zajęć, prezentacji i omawianych materiałów), z drugiej zaś – ułatwia dostęp do wybranych pozycji (lektur, opracowań) potrzebnych na zajęcia. W ankietach oceny kadry z ostatnich semestrów wybrzmiewa refleksja, że takie wykorzystanie narzędzi do edukacji zdalnej stanowi doceniane przez studentów działanie, które warto kontynuować.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów obejmuje w szczególności indywidualną organizację studiów (IOS). Indywidualna organizacja studiów może zostać przyznana studentowi w sytuacjach określonych w §25 Regulaminu studiów, takich jak ciąża, wychowywanie dziecka, sprawowanie opieki nad chorym członkiem rodziny, inne szczególne potrzeby związane np. z niepełnosprawnością, studiowanie na więcej niż jednym kierunku, szczególne zaangażowanie w działalność naukową, społeczną, artystyczną, sportową itp. Indywidualne podejście do studenta pozwala efektywnie wspierać jego ścieżkę edukacyjną.

W takich przypadkach decyzję podejmuje prodziekan ds. studenckich na wniosek studenta. Rozstrzygnięcie dotyczące IOS jest warunkowe i wymaga podpisania porozumień ze wszystkimi osobami prowadzącymi zajęcia, w których zostaną określone formy realizowania obowiązków studenckich.

Zgodnie z §6 Regulaminu studiów uczelnia jest zobowiązana do zapewnienia studentom ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia – na równych zasadach z innymi osobami. Student ze szczególnymi potrzebami ma prawo m.in. do zapewnienia dostępnych miejsc prowadzenia zajęć i warunków uczestnictwa w zajęciach bez ograniczeń (również w trybie zdalnym), dostępnych materiałów dydaktycznych, używania na zajęciach narzędzi wspomagających proces uczenia się, indywidualnych warunków korzystania z biblioteki itp. (§29 pkt. 2 Regulaminu studiów). Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami US wspiera studentów ze szczególnymi potrzebami związanymi z ich sytuacją zdrowotną (także przewlekle chorych czy niepełnosprawnych tymczasowo), działa na rzecz zwiększenia dostępności i wyrównania szans edukacyjnych. Uczelnia zapewnia możliwość korzystania ze wsparcia asystentów dydaktycznych (pomoc w dotarciu na zajęcia objęte planem studiów i przemieszczaniu pomiędzy zajęciami, a także – w sporządzaniu notatek, korzystaniu z biblioteki czy załatwianiu spraw w dziekanacie).

W ramach poszczególnych przedmiotów metody i formy weryfikacji efektów uczenia się mogą zostać zmienione dla studentów ze szczególnymi potrzebami na warunkach i zasadach określonych w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Szczecińskiego.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Studenci odbywają studia według określonego programu ustalonego przez Senat Uniwersytetu Szczecińskiego dla danego cyklu kształcenia, obowiązującego w roku akademickim, w którym rozpoczynają studia (§11 Regulaminu studiów), z uwzględnieniem jednej – wybranej przez studenta – specjalności. Student może realizować dodatkową specjalność jako zajęcia realizowane poza programem studiów na zasadach określonych w §17 Regulaminu studiów.

Zajęcia na kierunku *filologia polska* są realizowane w cyklu roku akademickiego z podziałem na dwa semestry (15 tygodni dydaktycznych w semestrze) i odbywają się zgodnie z obowiązującą w bieżącym roku organizacją roku akademickiego stanowiącą załącznik do zarządzenia nr 64/2025 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 8 kwietnia 2024 roku w sprawie określenia organizacji roku akademickiego 2025/2026 w Uniwersytecie Szczecińskim. Obejmuje terminy zajęć dydaktycznych, przerw (wakacyjnych, świątecznych) oraz sesji egzaminacyjnych podstawowych i poprawkowych, uwzględnia się w niej również terminy dni rektorskich.

Zgodnie z §12 Regulaminu studiów szczegółowy harmonogram zajęć zostaje ustalony przez dziekana wydziału, po wcześniejszym zaopiniowaniu przez właściwy organ samorządu studenckiego. Nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem zajęć w semestrze harmonogram zajęć publikowany jest

na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej wydziału. Zmiany mogą być dokonywane przez dziekana wydziału lub osobę przez niego upoważnioną, jednak wymagają opinii samorządu studenckiego.

Zajęcia na kierunku *filologia polska* odbywają się w formie stacjonarnej, w układzie tygodniowym od poniedziałku do piątku, w godz. 8.15–20.15. Organizacji procesu nauczania i uczenia się służy harmonogram zajęć. Jednostka dydaktyczna obejmuje zwykle moduł 1,5-godzinny. Pomiędzy modułami zaplanowane są 15-minutowe przerwy (lub dłuższe, 30-minutowe – w przypadku gdy kolejne zajęcia odbywają się w innym budynku uczelni, aby zapewnić studentom możliwość przemieszczenia się do innego obiektu uniwersyteckiego). Plany zajęć układane są w sposób umożliwiający studentom optymalne wykorzystywanie czasu na udział w zajęciach i pracę własną. Z tego powodu zajęcia układane są w bloki możliwe pozbawione dłuższych przerw pomiędzy zajęciami i – jeśli nie ma konieczności rozłożenia zajęć na wszystkie dni tygodnia – pozostawiane są dni wolne od zajęć dydaktycznych, w szczególności – na studiach II stopnia (studenci często łączą studia z pracą zawodową, w szczególności na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, gdyż podejmują pracę w szkołach w odpowiedzi na duże zapotrzebowanie na nauczycieli polonistów). Podczas układania planu zajęć brane są również pod uwagę sugestie studentów przekazywane przez starostów grup do opiekunów poszczególnych roczników lub do koordynatora kierunku za pośrednictwem przedstawiciela studentów, biorącego udział w pracach zespołu kierunku. Zgłoszone wnioski wymagające np. zapewnienia dłuższej przerwy pomiędzy zajęciami w celu przemieszczenia się pomiędzy budynkami uniwersyteckimi, są rozwiązywane niezwłocznie, w sposób optymalny dla studentów. Opracowany harmonogram zajęć przedkładany jest do akceptacji samorządu studenckiego, a ewentualne uwagi – w miarę możliwości – są uwzględniane.

Poza zajęciami dydaktycznymi studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z wykładowcami podczas konsultacji (§30 Regulaminu Pracy Uniwersytetu Szczecińskiego) w wymiarze 2 godzin dydaktycznych w każdym tygodniu. Informacja na temat terminu i miejsca konsultacji każdego nauczyciela akademickiego dostępna jest w systemie: https://e-prodziekan.usz.edu.pl/. Wykładowcy pełnią również obowiązkowy dyżur dydaktyczny (czwartek, godz. 11.45 – 13.15). W tym czasie wszyscy wykładowcy są dostępni w swoich gabinetach, a studenci mogą przyjść wówczas na konsultacje indywidualnie lub w grupie.

Zapewnieniu właściwej organizacji procesu nauczania i uczenia się służą również wytyczne dotyczące liczebności grup studenckich na konwersatoriach, laboratoriach i lektoratach (§20 Regulaminu studiów oraz zarządzenie nr 122/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie zasad podziału na grupy na zajęciach dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Szczecińskim.

Zapisy na specjalności i przedmioty do wyboru prowadzone są za pośrednictwem systemu informatycznego uczelni, są w semestrze poprzedzającym rok akademicki, w którym zajęcia będą realizowane. Informacja podawana jest do publicznej wiadomości na 14 dni przed ich rozpoczęciem. Studenci I roku studiów I i II stopnia dokonują zapisów do 31 października. Specjalności i przedmioty do wyboru uruchamiane są zgodnie z zapisami (decyduje największa liczba chętnych zapisana w systemie).

W celu sprawnej organizacji procesu nauczania i uczenia się godziny pracy sekcji ds. studenckich i Biblioteki Międzywydziałowej US, zlokalizowanych w kampusie przy al. Piastów, dostosowano do potrzeb wykładowców i studentów.

Zasady organizacji sesji egzaminacyjnej określa §40 Regulaminu studiów. Szczegółowy harmonogram sesji egzaminacyjnej ustala dziekan najpóźniej miesiąc przed jej rozpoczęciem w uzgodnieniu z egzaminatorami i po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego. Liczba egzaminów nie może przekroczyć 8 w roku akademickim (5 w jednej sesji egzaminacyjnej). Harmonogram sesji egzaminacyjnej uwzględnia co najmniej jeden dzień przerwy pomiędzy egzaminami. Wsparciem w sprawach związanych z organizacją procesu nauczania i uczenia się służy studentom opiekun roku powoływany przez dziekana, którego zakres obowiązków określa §21 Regulaminu studiów.

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Wśród wiodących form zajęć dydaktycznych na kierunku *filologia polska* należy wymienić wykłady i konwersatoria, w dalszej kolejności – ćwiczenia, lektoraty, laboratoria, seminaria dyplomowe. Forma prowadzenia zajęć ustalana jest w sposób zapewniający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Przedmioty mogą być realizowane w więcej niż jednej formie, w szczególności gdy obejmują obszerny zakres treści programowych i wymagają nabycia przez studentów zarówno określonej wiedzy, jak i praktycznych umiejętności (zwykle: forma wykładu i konwersatorium).

Zgodnie z Regulaminem Studiów student ma obowiązek uczestniczyć we wszystkich formach zajęć poza wykładami (§35, pkt. 3); obowiązek uczestniczenia w wykładach określa dany program studiów (§35, pkt. 4), a wykłady ogólnouczelniane oraz wykłady z dziedzin nauk społecznych / humanistycznych są obowiązkowe niezależnie od programu studiów (§ 35, pkt. 5). W przypadku specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela udział w wykładach jest obowiązkowy.

Zgodnie z §15 Regulaminu studiów wykłady prowadzone w uczelni mają charakter otwarty (inne formy zajęć mogą mieć charakter otwarty za zgodą prowadzącego). W formie wykładów realizowane są w szczególności przedmioty podstawowe (np. historia filozofii, teorie kultury) i kierunkowe (np. literatura środkowoeuropejska, teorie językoznawcze), a także przedmioty wprowadzające zagadnienia teoretyczne na specjalnościach, wykłady do wyboru i wykłady ogólnouczelniane. Konwersatoria pozwalają na kształtowanie potrzebnych dla filologów umiejętności, stanowią okazję do zastosowania wiedzy zdobytej przez studentów podczas wykładów (np. historia literatury polskiej, historia języka polskiego). Forma zajęć konwersatoryjnych jest stosowana na specjalnościach.

Zajęcia językowe (język obcy, łacina) realizowane są w formie lektoratów. W formie ćwiczeń odbywają się zajęcia wychowania fizycznego, technologie informacyjne oraz wybrane zajęcia na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Część zajęć na tej specjalności (w ramach bloków: dydaktyka przedmiotu w szkole podstawowej / ponadpodstawowej) jest realizowana w formie laboratoriów.

W przypadku przedmiotów realizowanych w formie wykładów i konwersatoriów przyjęto proporcję godzin, zgodnie z którą obie formy zajęć mają po tyle samo godzin lub nieco więcej godzin przypada na konwersatoria, tj. zajęcia o charakterze bardziej praktycznym i angażującym studentów. Grupa konwersatoryjna może liczyć, zgodnie z zarządzeniem nr 122/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie zasad podziału na grupy na zajęciach dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Szczecińskim, nie mniej niż 25 osób; grupa na lektoratach może liczyć 15–20 osób; grupa laboratoryjna może liczyć 15–18 osób]. W przypadku seminariów grupa może liczyć do 12 osób; w szczególnych sytuacjach może zostać zwiększona, o ile promotor wyrazi na to zgodę.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe

Obowiązek realizacji praktyk zawodowych na kierunku *filologia polska* wynika z toku studiów. Studenckie praktyki zawodowe są integralną częścią procesu kształcenia i pełnią ważną funkcję w procesie przygotowania zawodowego absolwentów. Zasady organizacji praktyk nie dydaktycznych określa Wydziałowy regulamin praktyk zawodowych obowiązujący na Wydziale Humanistycznym US,

wprowadzony od roku akademickiego 2022/2023, stanowiący załącznik do uchwały nr XXIII/78/2022 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego US z dnia 13 lipca 2022 roku.

W jednostce zostały wprowadzone zmiany związane z odpowiednim sprofilowaniem zasad odbywania i zaliczania praktyk zawodowych. Przyjęto regulamin obowiązujący na wszystkich kierunkach Wydziału Humanistycznego US. Ponadto zasady realizowania praktyk na kierunku *filologia polska* zostały określone w regulaminach praktyk dla kierunku.

Załącznik określa w szczególności: termin i czas trwania praktyk, cele praktyk, miejsca odbywania praktyk zawodowych na danym kierunku, zasady weryfikacji miejsc praktyk zawodowych zaproponowanych przez studentów, zasady uznawania efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy zawodowej/społecznej lub działalności gospodarczej za równoważne efektom uczenia się zdefiniowanym dla praktyk zawodowych oraz ramowy program praktyk.

Dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2024/2025 obowiązują następujące praktyki zawodowe: na studiach I stopnia praktyka zawodowa na specjalnościach edytorsko-wydawniczej i krytycznoliterackiej trwa 4 tygodnie, odbywa się w semestrach 4, 5 i 6, i obejmuje co najmniej 140 godzin. Praktyka podlega zaliczeniu na ocenę, punkty ECTS są naliczane po semestrze szóstym (6 ECTS). Praktyka nie musi być realizowana w trybie ciągłym. Natomiast na studiach II stopnia praktyka zawodowa na specjalnościach: edytorstwo współczesne, literaturoznawczej i językoznawczej trwa 2 tygodnie, odbywa się w semestrze czwartym i obejmuje 60 godzin. Praktyka podlega zaliczeniu na ocenę, punkty ECTS są naliczane po semestrze czwartym (5 ECTS). Praktyka nie musi być realizowana w trybie ciągłym.

Dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2025/2026 obowiązują następujące praktyki zawodowe: Na studiach I stopnia praktyka zawodowa na specjalności edytorsko-wydawniczej jest realizowana w wymiarze 50 godzin, w semestrze czwartym, piątym lub szóstym, w całości lub dzieląc na części. Punkty ECTS (4 ECTS) są naliczane po semestrze szóstym. Na specjalności krytycznoliterackiej program nie przewiduje praktyk. Na studiach II stopnia na specjalnościach językoznawczej i literaturoznawczej program studiów nie przewiduje praktyk.

Jako proponowane miejsca praktyk zawodowych realizowanych na kierunku *filologia polska* można wskazać w szczególności: wydawnictwa, instytucje medialne (media tradycyjne, media elektroniczne), agencje reklamowe, instytucje kultury, instytucje oświatowe, placówki samorządu lokalnego, organizacje pozarządowe, które gwarantują realizację celów i programu praktyk. W przypadku praktyki w organizacji/zakładzie pracy innym niż wymienione powyżej o skierowaniu studenta na praktykę decyduje opiekun praktyki na podstawie planu praktyki ustalonego z pracodawcą lub innych informacji studenta o zadaniach, które będzie wykonywać. Pomocą w poszukiwaniu miejsc praktyki służy Akademickie Biuro Karier US. Podstawą skierowania studenta na praktykę jest zawarcie umowy pomiędzy uczelnią a instytucją przyjmującą – „Porozumienie w sprawie organizacji praktyki dla studentów Wydziału Humanistycznego US".

Do podstawowych zadań studentów realizujących praktyki zawodowe należy zapoznanie się z zasadami funkcjonowania instytucji (w tym także z zasadami etyki zawodowej), uczestnikami działalności instytucji, sposobami komunikacji, wykorzystywanymi metodami i narzędziami pracy, planowanie działań związanych z charakterem instytucji i wykonywanie działań w sposób pozwalający na kreatywne wykorzystanie wiedzy uzyskanej podczas zajęć na uczelni, analizowanie sposobu wykonania zadań pod kierunkiem opiekuna prowadzącego. Efekty realizacji praktyk obejmują w szczególności: poszerzenie wiedzy zdobytej na studiach, kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej i zdolności organizacyjnych, umiejętności pracy w zespole, poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania, a także – poznawanie i utrwalanie zasad etyki zawodowej.

Praca zawodowa lub społeczna może stać się podstawą zaliczenia praktyki albo jej części, jeśli obejmuje zadania prowadzące do osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, przewidzianych dla praktyk zawodowych. Decyzję podejmuje prodziekan ds. studenckich na wniosek studenta. O zaliczenie praktyki zawodowej mogą ubiegać się studenci zatrudnieni w trakcie studiów na podstawie umowy o pracę w wymiarze co najmniej pół etatu przez okres minimum jednego roku w placówce oświatowej, kulturalnej, wydawniczej, medialnej itp. na stanowisku odpowiadającym zdobywanym kwalifikacjom zawodowym.

W ramach specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela studenci kierunku *filologia polska* realizują praktykę zawodową – psychologiczno-pedagogiczną i dydaktyczną, stanowiące warunek uzyskania pełnych kwalifikacji pedagogicznych. Praktyka zawodowa jest obowiązkowa na studiach I i II stopnia. Organizację praktyk psychologiczno-pedagogicznych reguluje regulamin praktyk dla studentów specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Zasady organizacji praktyk dydaktycznych na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela określają odpowiednie regulaminy zatwierdzone uchwałą nr 22/IV/2019 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego US z dnia 19 grudnia 2019 roku (załącznik 15, załącznik 16). Regulaminy zostały opracowane na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Celem praktyki psychologiczno-pedagogicznej jest kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych studenta. Natomiast praktyki dydaktyczne obejmują poznanie funkcjonowania różnych typów szkół oraz praktyczne zastosowanie wiedzy merytorycznej i metodycznej podczas prowadzonych zajęć. Ważnym elementem praktyk jest obserwacja i analiza pracy nauczyciela, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, samorządu uczniowskiego czy kół zainteresowań.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest złożenie przez studenta pełnej dokumentacji wraz z opinią opiekuna prowadzącego ze strony instytucji, w której realizowana jest praktyka (zasady dokumentowania i potwierdzania odbycia praktyki określają odpowiednie zapisy w regulaminach praktyk psychologiczno-pedagogicznych i praktyk dydaktycznych oraz Wydziałowy regulamin praktyk zawodowych obowiązujący na Wydziale Humanistycznym US). Studenci przekazują dokumentację osobiście, podczas spotkania z opiekunem praktyki ze strony uczelni. Dokumentacja jest weryfikowana i omawiana ze studentem. Opiekun praktyki z ramienia uczelni może hospitować praktyki lub zasięgnąć w miejscu odbywania praktyk informacji niezbędnych do oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów praktyki. Uwagi są zamieszczane w protokole hospitacji praktyki i sprawozdaniu opiekuna praktyk. Zaliczenie praktyki zawodowej należy do obowiązków opiekuna praktyk. Obecnie prowadzone są prace zmierzające do opracowania ogólnouczelnianych wytycznych, pozwalających na ujednolicenie zasad organizacji, hospitacji i zaliczania praktyk zawodowych.

Praktyki nauczycielskie na kierunku *filologia polska* realizowane są w szkołach odpowiedniego etapu edukacyjnego (podstawowych i ponadpodstawowych) w Szczecinie i regionie.

Szczegóły dotyczące miejsc, w których studenci realizowali praktyki w ostatnich latach, znajdują się w zał. 2.5.

2.8. Dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Nie dotyczy.

2.9. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Zajęcia w ramach specjalności przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego (studia I i II stopnia) prowadzone jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela na podstawie art. 68 ust. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku

– Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm. 2). Efekty uczenia się przewidziane na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela zostały określone na podstawie rozporządzenia.

Na studiach I stopnia kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego obejmuje 320 godzin (28 ECTS) i jest realizowane w formie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (pedagogika ogólna i pedagogika szkoły podstawowej, psychologia ogólna i psychologia szkoły podstawowej) oraz przygotowania dydaktycznego (podstawy dydaktyki i emisja głosu, a także przygotowanie dydaktyczne do nauczania przedmiotu i konwersatoria specjalistyczne (spoza standardu): *gatunki wypowiedzi pisemnej w edukacji polonistycznej* oraz *uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcjach języka polskiego*). Studenci realizują praktykę zawodową psychologiczno-pedagogiczną w szkole podstawowej (ciągła, 30 h) i praktykę zawodową dydaktyczną w szkole podstawowej (ciągła, 60 h). Na studiach II stopnia specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela jest realizowana w wymiarze 190 godzin (23 ECTS), obejmuje przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne (pedagogika szkoły ponadpodstawowej i psychologia szkoły ponadpodstawowej) oraz przygotowanie dydaktyczne (wykłady, ćwiczenia i laboratoria). Praktyka realizowana jest w formie praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej w szkole ponadpodstawowej (ciągła, 30h) i praktyki zawodowej dydaktycznej w szkole ponadpodstawowej (ciągła, 60h). Spoza standardu w ofercie kształcenia na tej specjalności znajdują się takie zajęcia jak: *ewaluacja pracy dydaktycznej*, *nowe technologie w kształceniu polonistycznym*.

Zajęcia na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela prowadzą pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Humanistycznego i Wydziału Nauk Społecznych US oraz praktycy – czynni nauczyciele języka polskiego (dr Barbara Popiel-Kobielska, dr Anna Szyntor-Bykowska, mgr Magdalena Krupińska), pracujący w szkołach na różnych poziomach edukacyjnych (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa). Prowadzący posiadają kompetencje zawodowe i doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Praktyki zawodowe odbywają się w odpowiednim typie placówki systemu oświaty na danym poziomie kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zapewnienie treści programowych służących osiągnięciu przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych przez standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela.	Zweryfikowano zapisy w sylabusach zajęć specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, tak aby w sposób jednoznaczny wskazywały realizację treści programowych służących osiągnięciu przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych przez standard. Zmodyfikowano treści uwzględnione w sylabusach poszczególnych zajęć, uzupełniając je o zagadnienia odnoszące się do wszystkich założonych efektów uczenia się. Dzięki temu treści programowe nabrały kompleksowego charakteru i stały się specyficzne dla specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela.
2.	W zakresie praktyk zawodowych: dostosowanie efektów uczenia się w taki sposób, aby były współmierne do założonego w programie	Skorelowano nakłady czasu pracy z efektami uczenia się zaplanowanymi dla praktyk zawodowych; wprowadzono zmiany w obrębie efektów uczenia się i treści programowych, co pozwoliło zapewnić studentom studiów II stopnia nabywanie kompetencji badawczych; same efekty uczenia się sformułowano tak, by były zrozumiałe, pozwalały

	nakładu czasu pracy zaplanowanego na ich realizację, uwzględniały treści związane z nabywaniem kompetencji badawczych, sformułowane były w sposób zrozumiały, umożliwiały osiąganie celów wytyczonych dla praktyk, były zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć; określenie treści programowych umożliwiających osiąganie dostosowanych efektów uczenia się; dostosowanie narzędzi weryfikacji efektów uczenia się w taki sposób, aby umożliwiały kompleksową weryfikację i ocenę tych efektów przez uczelnianego opiekuna praktyk.	osiągnąć wyznaczone dla praktyk cele i były spójne z efektami uczenia się realizowanymi na kierunku i specjalnościach w ramach odpowiednich zajęć i grup zajęć. Zmodyfikowano treści programowe praktyk zawodowych w taki sposób, by były zgodne z efektami uczenia się. Zmodyfikowano system narzędzi weryfikacji efektów uczenia się w obrębie praktyk zawodowych w taki sposób, aby umożliwiał kompleksową kontrolę i ocenę przez uczelnianego opiekuna praktyk. Wprowadzono modyfikację w załączniku do regulaminu praktyk obowiązującego na kierunku *filologia polska*. Znalazły się tam precyzyjne zapisy dotyczące wyboru i zatwierdzania miejsc praktyk. Doprecyzowano miejsca praktyk rekomendowane dla studentów poszczególnych specjalności. Zmianie i ujednoliceniu poddano sylabusy praktyk zawodowych na kierunku.
3.	Wprowadzenie systemu monitorowania przebiegu i jakości praktyk umożliwiającego doskonalenie programu praktyk i ich realizacji oraz diagnozowanie ewentualnych nieprawidłowości.	Dla każdej specjalności powołano osobnego opiekuna praktyk, specjalistę w danej dziedzinie: – specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, studia I i II stopnia – dr Anna Szyntor-Bykowska, nauczycielka języka polskiego z wieloletnim stażem; – specjalność krytycznoliteracka (cykl 2024/2025), studia I stopnia i specjalność literaturoznawcza (edycja 2024/2025), studia II stopnia – dr Aleksandra Grzemska, krytyczka literacka, redaktorka i edytorka; – specjalność edytorsko-wydawnicza, studia I stopnia (cykl od 2024/2025) – dr hab. Agnieszka Szczaus, absolwentka studiów podyplomowych edytorstwo komputerowe na UMK w Toruniu, uczestniczka szkoleń i warsztatów dla redaktorów i korektorów, redaktor czasopism branżowych; – specjalność językoznawcza (edycja 2024/2025), studia II stopnia – dr hab. Ewa Pajewska, prof. US, badaczka zajmująca się analizą współczesnego dyskursu medialnego, gospodarczego oraz politycznego;

		Zakres obowiązków opiekuna praktyk z ramienia Uczelni obejmuje monitorowanie procesu wyboru miejsca realizacji praktyk, ich przebiegu i jakości. Powołanie stałych opiekunów praktyk zawodowych, specjalistów z poszczególnych dziedzin, pozwala obecnie unikać nieprawidłowości w realizacji praktyk zawodowych, zapewnić właściwy nadzór nad doborem miejsc odbywania praktyk oraz ich przebiegiem. Zmiany wprowadzone w sylabusach praktyk zawodowych były konsultowane z osobami, które objęły funkcję opiekunów praktyk na poszczególnych specjalnościach oraz w ramach Uczelnianej Komisji ds. Kształcenia US. Zadbano o spójną koncepcję realizacji praktyk zawodowych. Opiekunowie praktyk pozostają w kontakcie ze studentami oraz opiekunami praktyk z ramienia instytucji, w której studenci odbywają praktykę, w celu nadzorowania praktyki i reagowania na ewentualne trudności. Są też odpowiedzialni za weryfikację dokumentacji dotyczącej praktyk po jej zrealizowaniu przez studenta. Pełnomocnik Rektora ds. praktyk zawodowych i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na Wydziale Humanistycznym US opracowuje bazę interesariuszy zewnętrznych, którzy oferują miejsca praktyk dla studentów kierunków prowadzonych na wydziale. Pozwala to na rozszerzenie oferty miejsc praktyk poza wynikające z porozumień podpisanych bezpośrednio z kierunkiem *filologia polska*. Ponadto pełnomocnik Rektora ds. praktyk zawodowych i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na Wydziale Humanistycznym US odpowiada za kontrolę jakości kształcenia w ramach praktyk zawodowych. Kontrola ta pozwala podnieść efektywność działań projakościowych dotyczących praktyk.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Do dobrych praktyk stosowanych przez część wykładowców należy udostępnianie studentom materiałów (rozkładów zajęć, prezentacji, publikacji) na uczelnianym dysku OneDrive.

Co roku prowadzona jest ankieta oceny kierunku, na podstawie której zespół kierunku ma możliwość opracowywać propozycje zmian w celu doskonalenia programu studiów.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zgodnie z §2 Regulaminu studiów w Uniwersytecie Szczecińskim warunki, tryb, termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposób jej przeprowadzania w Uczelni określa Senat Uniwersytetu Szczecińskiego. Określając zasady przeprowadzania rekrutacji, Senat US dąży do zagwarantowania osobom ze szczególnymi potrzebami pełnego udziału w procesie rekrutacji na studia na zasadach równości z innymi osobami. Ponadto Senat US określa zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz może określić zasady przyjmowania na studia laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich.

Szczegółowe warunki rekrutacji na studia określają każdorazowo uchwały Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim; w roku akademickim 2024/2025 była to uchwała nr 47/2024 z dnia 25 kwietnia 2024 roku, a w roku akademickim 2025/2026 jest to obowiązująca uchwała nr 42/2025 z dnia 26 czerwca 2025 roku. Obowiązujące terminy rekrutacyjne regulują każdorazowo zarządzenia Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie szczegółowego harmonogramu terminów postępowania rekrutacyjnego na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie; w roku akademickim 2024/2025 było to zarządzenie nr 28/2024 z dnia 6 marca 2024 roku, a w roku akademickim 2025/2026 jest to zrządzenie nr 33/2025 z dnia 13 lutego 2025 roku.

Podstawą wszczęcia postępowania kwalifikacyjnego jest rejestracja w systemie Elektronicznej Rejestracji Kandydatów. Rekrutację w Uniwersytecie Szczecińskim przeprowadzają wydziałowe komisje rekrutacyjne. Na studia I stopnia może być przyjęta osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub inny dokument wskazany w przepisach dotyczących szkolnictwa wyższego (§2 Regulaminu studiów). Postępowanie rekrutacyjne na pierwszy rok studiów I stopnia obejmujące konkurs ocen na świadectwie dojrzałości z poszczególnych przedmiotów: grupa I – język polski; grupa II – język obcy nowożytny: dowolny; grupa III – historia, wiedza o społeczeństwie, filozofia, język łaciński i kultura antyczna, historia sztuki, wiedza o kulturze.

Zasady obliczania wyników uzyskanych przez kandydatów podczas postępowania rekrutacyjnego określa algorytm, obowiązujący na wszystkich kierunkach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, stanowiący załącznik do odpowiednich, wskazanych powyżej, uchwał rekrutacyjnych. Wyniki podawane są w skali punktowej i stanowią podstawę do sporządzenia listy kandydatów biorących udział w rekrutacji na danym kierunku studiów. Miejsce na liście decyduje o przyjęciu na studia.

Od roku akademickiego 2024/2025, na wniosek zespołu kierunku, zostały zmienione kryteria kwalifikacji na studia II stopnia na kierunku *filologia polska*. Absolwenci kierunku *filologia polska* I stopnia rekrutowani są tylko na podstawie konkursu ocen na dyplomie ukończenia studiów, natomiast absolwenci innych kierunków (także z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych) – dodatkowo na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej. Wprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej pozwala na prowadzenie selektywnego naboru na studia II stopnia oraz przyjęcie kandydatów o kompetencjach wstępnych zapewniających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.

Studia II stopnia na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przeznaczone są wyłącznie dla kandydatów, którzy ukończyli specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach I stopnia na tym samym kierunku.

Zgodnie z §3 Regulaminu studiów przyjęcie na studia następuje przez rekrutację, potwierdzenie efektów uczenia się, przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej. Zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów

międzynarodowych i ogólnopolskich określa Senat Uniwersytetu Szczecińskiego (uchwała nr 59/2022 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 kwietnia 2022 roku).

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Przeniesienie na Uniwersytet Szczeciński z innej uczelni, również uczelni zagranicznej, jest możliwe na zasadach określonych w §59 Regulaminu studiów. Student może ubiegać się o przeniesienie na ten sam albo inny kierunek, jeżeli spełni wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w jego dotychczasowej uczelni macierzystej, nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru. Decyzję o przyjęciu na studia podejmuje prodziekan ds. studenckich (wobec studentów cudzoziemców – prorektor ds. studenckich), który – po konsultacji z zespołem kierunku – może wyznaczyć różnice programowe.

Ogólne zasady uznawania okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej reguluje §60 Regulaminu studiów. Wpisu na listę studentów w ramach przeniesienia z innej uczelni dokonuje prodziekan ds. studenckich określając, od którego semestru student zostaje przyjęty na studia i dokonując jednocześnie zaliczenia semestrów studiów z innej uczelni oraz – po konsultacji z zespołem kierunku – wyznaczając różnice programowe. Analogiczną decyzję wobec studenta cudzoziemca podejmuje prorektor ds. studenckich.

Tryb uznawania zajęć zaliczonych w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych określa §63 Regulaminu studiów. Prodziekan ds. studenckich w uzgodnieniu z koordynatorem kierunku może uznać uzyskane efekty uczenia się w zakresie, w jakim odpowiadają efektom wymaganym na danym kierunku studiów prowadzonych w Uczelni. Uzyskanym efektom uczenia się nadaje się punkty ECTS.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Szczegółowe zasady, warunki i tryb oraz organizację procesu potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określają odrębne przepisy Uczelni zawarte w uchwale nr 117/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 26 września 2019 roku w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Efekty uzyskane poza systemem studiów stanowią w szczególności zasób rzeczywistej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobyty w wyniku zorganizowanego procesu kształcenia (kursy i szkolenia) lub uczenia się wynikającego z działalności zawodowej, społecznej czy innych form rozwoju osobistego.

Potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów to formalny proces weryfikacji w celu zaliczenia określonych przedmiotów wraz z przypisaniem do każdego z nich punktów ECTS. W rezultacie możliwe jest zaliczenie określonych przedmiotów przewidzianych w programie studiów (w wymiarze nie większym niż 50% łącznej liczby punktów ECTS). Postępowanie przeprowadzone jest wyłącznie na wniosek osoby ubiegającej się o potwierdzenie efektów, która może rozpocząć procedurę na danym kierunku i poziomie studiów jednorazowo. Wzory dokumentów zostały określone w zarządzeniu nr 149/2019 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 października 2019 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów dotyczących potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Szczecińskim).

Merytorycznej oceny wniosku kandydata dokonuje zespół ds. potwierdzania efektów uczenia się, opracowuje on również niezbędne narzędzia służące potwierdzaniu efektów uczenia się (np. testy, problemowe zadania teoretyczne i praktyczne). W celu prowadzenia postępowania na wydziale powoływana jest komisja weryfikująca efekty uczenia się (skład i zadania komisji określa §6 zarządzenia nr 149/2019). Komisja wydaje decyzję o potwierdzeniu lub niepotwierdzeniu efektów uczenia się i rekomenduje zaliczenie określonych przedmiotów, przypisanie punktów ECTS do zajęć oraz możliwość podjęcia studiów na określonym kierunku i poziomie.

Kandydaci mogą uzyskać niezbędne informacje w Uczelnianym Punkcie Informacyjnym (UPI), działającym w Biurze Jakości Kształcenia US, oraz w Wydziałowym Punkcie Informacyjnym (WPI).

3.4. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Monitorowanie liczebności studentów jest realizowane przez zespół kierunku w porozumieniu z opiekunami poszczególnych roczników studiów w oparciu o zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów przyjętych na studia oraz bieżących list obecności studentów. Szczególnie uważnie analizowana jest sytuacja na I roku studiów obu stopni. Coroczne obserwacje dowodzą, że znaczna część kandydatów zrekrutowanych na studia na kierunku *filologia polska* (jak i na wielu innych kierunkach) nie podejmuje studiów. Dodatkowo zauważalny jest odpływ studentów na I roku, zwłaszcza z powodu przenoszenia się na inne kierunki bądź rozpoczynania studiów na dwóch kierunkach i późniejszej rezygnacji z jednego z nich.

Bieżące monitorowanie zainteresowań i decyzji studentów w kwestii wyboru ścieżek kształcenia jest istotną informacją dla zespołu kierunku, przydatną podczas doskonalenia programów studiów. Stałej obserwacji podlega wybór specjalności przez studentów. Od I roku prowadzone są działania informacyjne, dotyczące oferty – w szczególności ścieżki kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Odbywają się także spotkania ze studentami, gdzie omawiane są ich preferencje związane z profilem kształcenia.

Bieżąca weryfikacja postępów studentów odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Decyzje związane z oceną efektów uczenia się wydaje prodziekan ds. studenckich. Na podstawie analizy wyników nauczania dokonuje rejestracji na kolejny semestr, warunkowej rejestracji na kolejny semestr (z uwzględnieniem przystąpienia w następnym semestrze do jednokrotnego bezpłatnego dodatkowego egzaminu lub zaliczenia na ocenę; powtarzania przedmiotu), ponownej rejestracji na ten sam semestr lub skreślenia z listy studentów.

3.5. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się

§38 Regulaminu studiów wskazuje, że studenci są zobowiązani do uzyskania zaliczeń z każdej formy zajęć dydaktycznych, zgodnie ze sposobem i warunkami zaliczenia określonymi w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się jest weryfikowane według przyjętego w Uczelni systemu oceny, który obejmuje:

- oceny końcowe wystawiane z poszczególnych przedmiotów,
- ocenę z praktyki,
- ocenę z pracy dyplomowej,
- ocenę z egzaminu dyplomowego.

Zaliczenie większości zajęć dydaktycznych wyrażane jest w formie oceny. W przypadku zajęć niekończących się zaliczeniem na ocenę (np. *wychowania fizycznego* i zajęć o charakterze informacyjnym ujętych w programie studiów, tj. *szkolenia bibliotecznego*, *szkolenia BHP*, *szkolenia e-learningowego*) formą oceny realizacji założonych efektów uczenia się jest uzyskanie zaliczenia przedmiotu lub jego brak. Wyniki weryfikacji efektów uczenia się uzyskane przez studentów wprowadzane są do elektronicznego protokołu i przesyłane do e-indeksu dostępnego w systemie elektronicznym obsługującym sprawy toku studiów (https://e-prodziekan.usz.edu.pl).

Z kolei §49 Regulaminu studiów określa stosowany podczas egzaminów i zaliczeń system ocen:

- ocena 5.0 – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane, z ewentualnymi pojedynczymi i drugorzędnymi nieścisłościami, które nie mają znaczenia dla osiągnięcia poszczególnych efektów;
- ocena 4.5 – zakładane efekty zostały uzyskane z nielicznymi błędami;

- ocena 4.0 – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z kilkoma zauważalnymi błędami lub niedociągnięciami;
- ocena 3.5 – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane ze znaczącymi błędami lub niedociągnięciami;
- ocena 3.0 – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane na poziomie minimalnym z dużymi błędami lub niedociągnięciami;
- ocena 2.0 – zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane.

Zgodnie z pkt. 2 §49 Regulaminu studiów w przypadku przedmiotów niekończących się zaliczeniem na ocenę stosuje się noty: zaliczone (zal.) i niezaliczone (niezal.). Uzyskanie oceny pozytywnej wymaga osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się na co najmniej minimalnym dopuszczalnym poziomie. Szczegółowe zasady wyliczania oceny z przedmiotu są każdorazowo określane w sylabusie przedmiotu, w rubryce: forma i warunki zaliczenia.

Zasady wyliczania średniej ocen za semestr i rok studiów określa §53 Regulamin studiów, stanowi ona średnią ważoną ocen końcowych ze wszystkich przedmiotów zaliczanych w semestrze lub roku. Do średniej nie są wliczane przedmioty kończące się zaliczeniem bez oceny. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń wszystkich przedmiotów obowiązujących studenta zgodnie z programem studiów, a zarazem – uzyskanie łącznej liczby punktów zgodnej z programem studiów, z uwzględnieniem dopuszczalnego deficytu punktów ECTS.

Wynik ukończenia studiów, stanowiący formę całościowej oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, oblicza się zgodnie z procedurą zawartą w §78 Regulaminu studiów.

3.6. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), ukazując przykładowe powiązania metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/ dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów, formy i warunki zaliczenia oraz metody obliczania oceny końcowej zawierają sylabusy. Zgodnie z §35 Regulaminu studiów wykładowca na pierwszych zajęciach ma obowiązek poinformować studentów o zasadach realizacji zajęć oraz o warunkach przystępowania do zaliczeń i egzaminów.

Sprawdzaniu i ocenie efektów uczenia się mogą służyć: egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, sprawdziany, prace pisemne / eseje / recenzje, prezentacje, projekty, zajęcia praktyczne (weryfikacja przez obserwację), a także – opinie w dzienniku praktyk i oceny pracy dyplomowej. Szczegółowe zestawienia zawierają załączniki do programów studiów: *Opis sposobów weryfikacji osiągania przez studenta zakładanych efektów uczenia się* (zał. 3.1. i 3.2.). Wśród stosowanych metod weryfikacji stopnia realizacji efektów uczenia się można wymienić zarówno zajęcia praktyczne (weryfikacja przez obserwację), jak i metody pisemne (oprócz kolokwium i egzaminu pisemnego są to np. szkic interpretacyjny, recenzja) oraz metody ustne (oprócz egzaminu ustnego są to np. prezentacje projektów). Metody weryfikacji efektów uczenia się dobierane są przez prowadzącego zgodnie ze specyfiką przedmiotu, przedmiotowymi efektami uczenia się i założoną dla przedmiotu formą zaliczenia.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w ramach dyplomowania oraz praktyk zawodowych zostały przedstawione wcześniej w odpowiednich punktach.

3.7. Zasady, warunki i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów zostały zmienione przez zespół kierunku *filologia polska* i zatwierdzone uchwałą nr 38/XLIII/2024 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 kwietnia 2024 roku**.** Studentów przestały tym samym obowiązywać wcześniejsze zasady przyjęte dla całego Wydziału Humanistycznego US, nieuwzględniające w wystarczającym stopniu specyfiki kierunku *filologia polska* i właściwości dyscyplin, do których jest przypisany. Zespół kierunku opracował również zagadnienia na rozmowę kwalifikacyjną dla kandydatów na studia II stopnia na kierunku *filologia polska*.

Studia I i II stopnia na kierunku *filologia polska* kończą się złożeniem pracy dyplomowej i egzaminem dyplomowym. Praca dyplomowa powinna zostać napisana samodzielnie, być zgodna z merytorycznymi i formalnymi zasadami przygotowania pracy dyplomowej na kierunku *filologia polska*. Po zaakceptowaniu przez promotora powinna zostać złożona w formie drukowanej i elektronicznej w sekcji ds. studenckich Wydziału Humanistycznego US. Musi być też zgodna z aktualnie obowiązującymi na uczelni aktami prawnymi (w szczególności – Regulaminem studiów).

W zasadach dyplomowania sformułowano kryteria merytoryczne pisania prac, wskazując, że powinny one potwierdzać osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów obowiązującym na kierunku *filologia polska* odpowiednio – na I i II stopniu studiów, a ich tematy powinny wpisywać się w dyscypliny naukowe, do których jest przypisany kierunek (literaturoznawstwo lub językoznawstwo). Dla prac przygotowywanych na każdym stopniu studiów określono szczegółowo zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, którymi powinien wykazywać się student, uwzględniając m.in. znajomość językoznawczych i literaturoznawczych metod prowadzenia badań, terminologii, zasad analizy i interpretacji tekstów kultury dotyczących określonego zagadnienia, a także – sposobów zbierania, oceniania, analizowania i selekcjonowania materiału badawczego odpowiedniego do postawionego problemu oraz wykorzystania zdobytej podczas studiów wiedzy z zakresu obu dyscyplin. Za istotne uznano umiejętności związane z rozwiazywaniem problemów badawczych z zakresu językoznawstwa lub literaturoznawstwa oraz waloryzowania zjawisk literackich lub językowych. Zaleca się, aby studenci w pisaniu naukowym kierowali się wrażliwością językową i rzetelnością poznawczą oraz cechowali się gotowością do nawiązywania kontaktu z różnymi instytucjami i środowiskami, poszukując materiału do badań.

Doprecyzowano również kryteria formalne dotyczące pisania prac dyplomowych, w tym sprecyzowano standardową objętość pracy licencjackiej (30–50 stron) oraz pracy magisterskiej (60–100 stron). Dla każdego stopnia studiów określono układ pracy dyplomowej i wymaganą minimalną liczbę pozycji bibliograficznych (dla pracy licencjackiej – 20 pozycji bibliograficznych, dla pracy magisterskiej – 40 pozycji bibliograficznych, nie licząc źródeł internetowych). W uzgodnionych, zaakceptowanych przez promotora sytuacjach, praca dyplomowa może mieć inną objętość. Każda praca podlega obowiązkowemu sprawdzeniu z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (zgodnie z zarządzeniem nr 64/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 22 marca 2024 roku w sprawie procedury antyplagiatowej w Uniwersytecie Szczecińskim). W przypadku gdy praca dyplomowa wykazuje niski stopień samodzielności lub jest plagiatem, podejmowane są działania opisane w §11–12 Regulaminu antyplagiatowego.

Praca dyplomowa powinna stanowić opracowanie zgodne ze standardami naukowymi. Zakres tematyczny pracy licencjackiej powinien być węższy niż pracy magisterskiej (tj. obejmować jeden utwór literacki, wybrane zjawisko literackie lub językowe, zagadnienie z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego lub edycji krytycznej tekstu, komparatystyki zjawisk literackich i językowych). Zakres tematyczny pracy magisterskiej powinien być szerszy niż w pracy licencjackiej (np. odpowiednio wyselekcjonowany zespół utworów literackich, jeden złożony utwór / problem literacki, wieloaspektowy problem językowy lub z obszaru komunikacji społecznej, opracowanie krytyczne średnich rozmiarów tekstu literatury dawnej, a także zagadnienie z zakresu metodyki dydaktycznej). Prace o charakterze porównawczym mogą dotyczyć kilku utworów, zjawisk, problemów. Praca dyplomowa powinna potwierdzać przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych.

W dokumencie określono specyfikę tematyczną prac. Obejmuje ona zagadnienia z zakresu nauki o literaturze, nauki o języku, dydaktyki literatury i języka polskiego, edycji krytycznej tekstu.

Tematy prac dyplomowych są ustalane przez promotora w porozumieniu z koordynatorem kierunku i wicedyrektorami Instytutu Językoznawstwa US i Instytutu Literatury i Nowych Mediów US oraz zatwierdzone przez Radę Dydaktyczną Wydziału Humanistycznego US nie później niż pół roku przed regulaminowym terminem ukończenia studiów (§69 Regulaminu studiów). Temat i zakres pracy licencjackiej powinny być zgodne z efektami uczenia się dla danego kierunku i poziomu kształcenia. Przy ustalaniu tematu pracy bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe promotora i studenta oraz dyscypliny naukowe, do których przyporządkowano kierunek studiów. Praca magisterska nie powinna powielać tematu podejmowanego w pracy licencjackiej, może natomiast wiązać się z szerszą problematyką związaną z omówionym utworem lub zjawiskiem.

W kwestii warunków przyjęcia pracy dyplomowej w zasadach dyplomowania wskazano, że powinna być złożona w 3 egzemplarzach: dwa z nich drukowane jednostronnie (dla promotora i recenzenta), jeden – drukowany obustronnie i bindowany, z akceptacją promotora, składany w sekcji ds. studenckich. Do egzemplarza pracy powinna być dołączona płyta CD z plikiem pracy dyplomowej zapisanym w formacie *.doc lub *.pdf, podpisana imieniem i nazwiskiem oraz numerem albumu studenta. Termin złożenia pracy dyplomowej określa §70 Regulaminu studiów.

Zasady powoływania promotorów i recenzentów prac dyplomowych określa §71 Regulaminu studiów. Ocenę pracy dyplomowej przeprowadzają niezależnie promotor i recenzent. Recenzje powinny być zgodne z obowiązującym na Wydziale Humanistycznym US formularzem recenzji, merytoryczne i adekwatne do wystawionej oceny. Egzamin dyplomowy ma formę ustną, odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana, której przewodniczy prodziekan ds. studenckich albo profesor lub doktor habilitowany. W skład komisji wchodzi także promotor i recenzent pracy.

Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych zostały sformułowane w opracowany przez zespół kierunku dokumencie Formalne i merytoryczne kryteria pisania prac dyplomowych oraz organizacja seminariów i egzaminów dyplomowych na kierunku filologia polska, studia pierwszego i drugiego stopnia, stanowiącym załącznik do uchwały nr 38/XLIII/2024 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego US z dnia 18 kwietnia 2024 roku.

Ostateczną ocenę z egzaminu dyplomowego ustala komisja zgodnie z §71 Regulaminu studiów. Zasady przeprowadzania powtórnego egzaminu dyplomowego określa §75 Regulaminu studiów.

3.8. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Nie dotyczy.

3.9. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela określa zakres efektów uczenia się osiąganych przez studentów w ramach specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na kierunku *filologia polska*, studia I i II stopnia. Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wymaganej wiedzy, nabytych umiejętności i kompetencji społecznych są zróżnicowane i dostosowane do specyfiki kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Aby zweryfikować efekty uczenia się w obszarze zagadnień teoretycznych, realizowanych głównie podczas wykładów, stosowane są kolokwia i sprawdziany obejmujące określone treści przedmiotowe. Wiodące przedmioty na specjalności nauczycielskiej kończą się egzaminami ustnymi. Podczas zajęć praktycznych efekty uczenia się weryfikowane są poprzez obserwację, która uwzględnia także aktywność merytoryczną studenta.

Metoda projektu obejmuje np. przygotowanie projektów ćwiczeń lub opracowywanie konspektów lekcji. W przypadku zajęć z przedmiotów tak specyficznych jak emisja głosu osiągane efekty weryfikowane są m.in. poprzez realizację głosową wybranego fragmentu tekstu z zachowaniem zasad poprawnej emisji głosu – dykcja, postawa, fonacja, frazowanie, wymowa głosek (studia I stopnia) lub przygotowanie projektu ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i dykcyjnych, które będą wykorzystywane w samodzielnej pracy nad głosem w praktyce pedagogicznej (studia II stopnia). Prace pisemne stosowane są np. podczas zajęć dotyczących gatunków wypowiedzi pisemnej w edukacji polonistycznej i dotyczą form wypowiedzi w dydaktyce szkolnej.

Zaliczenie praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej następuje na kierunku *filologia polska* każdorazowo (studia I i II stopnia) na podstawie przedłożonego dziennika praktyki, pisemnej opinii opiekuna praktyki, dostarczonej dokumentacji z przeprowadzonych zajęć obejmującej konspekty lekcji wychowawczych i opis indywidualnego przypadku. Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyki zawodowej dydaktycznej jest pozytywna ocena w dzienniku praktyk. Ostateczną ocenę formułuje opiekun praktyki ze strony uczelni (na podstawie obserwacji zajęć prowadzonych przez studenta może zweryfikować ocenę wystawioną przez nauczyciela).

Sylabusy poszczególnych przedmiotów realizowanych w ramach specjalności nauczycielskiej na kierunku *filologia polska*, studia I i II stopnia zawierają szczegółowe informacje dotyczące metod weryfikacji efektów uczenia się, form i warunków zaliczenia i metod obliczania oceny końcowej.

3.10. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Prace etapowe, projekty i prace egzaminacyjne są dostosowane do tematyki, formy i efektów przedmiotowych danych zajęć. Wykładowcy są zobowiązani każdorazowo przedstawić studentom nie tylko zasady zaliczenia przedmiotu (zgodne z sylabusem), lecz także wskazać zagadnienia obowiązujące w ramach danego zaliczenia. Zagadnienia muszą wynikać z treści programowych i bibliografii zawartych w sylabusie oraz wiązać się z przedmiotowymi efektami uczenia się.

Eseje, dotyczące wskazanych zagadnień omawianych na zajęciach, mają na celu rozwijać u studentów umiejętność budowania samodzielnych wypowiedzi pisemnych z wykorzystaniem warsztatu badawczego z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, a także zachęcić do rozwijania umiejętności samodzielnej refleksji nad tekstem. Kolokwia i sprawdziany pisemne, obejmujące zagadnienia z sylabusa, mają na celu sprawdzić poziom przyswojenia wiedzy; podobnemu celowi służą testy (przeprowadzane o wiele rzadziej), jednak kolokwia i sprawdziany pozwalają jednocześnie zweryfikować u studentów umiejętność łączenia różnorodnych faktów i refleksji z zakresu zagadnień literackich lub językowych i tworzenia na tej podstawie krótszych samodzielnych wypowiedzi pisemnych.

Prace etapowe, najczęściej przybierające formę projektu lub prezentacji, umożliwiają studentom pogłębienie wiedzy na temat wybranego zagadnienia realizowanego na zajęciach oraz sprawdzenie stopnia przyswojenia danych treści.

Projekty zaliczeniowe mają na celu stworzenie studentom przestrzeni umożliwiającej samodzielne wykorzystanie nabytej wiedzy, przełożenie jej na praktyczne działania, które w późniejszym czasie przełożą się na lepsze przygotowanie do tworzenia pracy dyplomowej, do wykonywania pracy zawodowej i do samodzielnego pogłębiania wiedzy w wybranym obszarze zagadnień literaturoznawczych lub językoznawczych. Projekty pozwalają też na łączenie wiedzy i umiejętności związanych z danym przedmiotem z aktualnymi zjawiskami kultury. Ponadto z uwagi na fakt, że projekty nierzadko są realizowane w grupie, taka forma pracy zaliczeniowej umożliwia studentom pogłębienie kompetencji społecznych.

Egzaminy pisemne i egzaminy ustne służą zarówno sprawdzeniu wiedzy studenta na temat wybranego przedmiotu, jak i jego umiejętności łączenia faktów historycznoliterackich i językowych, refleksji na temat tekstów kultury oraz kompetentnego poruszania się w przestrzeni terminologii naukowej, autorów, utworów, prądów literackich, zjawisk językowych, a także dostrzegania powiązań pomiędzy kolejnymi epokami.

3.11. Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych

Tematyka prac dyplomowych na studiach I i II stopnia na kierunku *filologia polska* odzwierciedla dwudyscyplinowość prowadzonych studiów i mieści się w obszarze różnorodnych zagadnień z zakresu literaturoznawstwa (dyscyplina wiodąca), językoznawstwa, dydaktyki literatury i języka polskiego, edycji krytycznej tekstu. Zagadnienia proponowane w ramach seminariów dyplomowych obejmują obszary badawcze pracowników naukowych jednostki w poszczególnych dyscyplinach i są powiązane z ich aktywnością naukową.

W ofercie seminaryjnej uwzględniane są zarówno zagadnienia językoznawcze, jak i literaturoznawcze. W obszarze literaturoznawstwa proponowana tematyka prac dotyczy zakresu m.in. literatury dawnej: badań historyczno-kulturowych, komparatystycznych i edytorskich, biografistyki, poezji współczesnej i prozy polskiej XX i XXI wieku, literatury na Pomorzu Zachodnim i krytyki literackiej, eseistyki i reportażu literackiego, teorii i metodologii badań literackich. Natomiast tematyka seminariów językoznawczych obejmuje w szczególności: polszczyznę historyczną, stylistykę tekstów artystycznych i użytkowych, edytorstwo, język we współczesnych mediach, strategie komunikacyjne, zagadnienia poprawności językowej i kultury języka, językową kreację świata w dawnych i współczesnych tekstach artystycznych, zagadnienia z zakresu edukacji polonistycznej i nauczanie języka polskiego jako obcego oraz statusu polszczyzny poza granicami kraju.

Prace dyplomowe mogą dotyczyć także zagadnień zgłoszonych przez studentów i powiązanych z ich zainteresowaniami (po uzgodnieniu z promotorem). Tym samym tematyka pracy staje się wypadkową zainteresowań naukowych studenta i zainteresowań badawczych promotora.

W latach akademickich 2023/2024 i 2024/2025 obroniono po 10 prac dyplomowych, z tego: w roku 2023/2024 – 8 na studiach I stopnia, 2 na studiach II stopnia, a w roku akademickim 2024/2025 – 10 prac dyplomowych (6 na studiach I stopnia, 4 na studiach II stopnia). Spośród wszystkich 20 prac 13 dotyczyło zagadnień literaturoznawczych (10 na I, 3 na II stopniu), 7 – językoznawczych (4 na I, 3 na II stopniu).

Wśród realizowanych w roku akademickim 2023/2024 i 2024/2025 tematów prac dyplomowych można wymienić w zakresie literaturoznawstwa takie obszary, jak:

- literatura (na studiach I stopnia): 1. *Kaznodzieja wobec okultyzmu: Fabiana Birkowskiego „Kazania o naukach tajemnych”*; 2. *Jana Płoczywłosa Mrowińskiego „Stadło małżeńskie” (1561). Nowa edycja z komentarzem*; 3. *„Nowiniarz”. Niedrukowana komedia Franciszka Wężyka z lat 1812–1813. Edycja z komentarzem*; 4. *Wzorzec kobiecości w trzech drukowanych mowach pogrzebowych Prokopa Leszczyńskiego (1812–1895)*),
- analizy wybranych tekstów literackich, również w ujęciu interdyscyplinarnym (na studiach I i II stopnia): 1. *Konstrukcja bohaterów młodzieżowych powieści z platformy Wattpad (na przykładzie serii „Rodzina Monet”)*; 2. *Młodość w lustrze starości. Rzecz o „Uchu Igielnym” Wiesława Myśliwskiego*; 3. *„Nie-sztuczne, nie-raje”. Funkcje kokainy i pejotlu w prozie Witkacego (na przykładzie „Pożegnania jesieni” i „Nienasycenia”)*; 4. *Od hazardzisty do gracza komputerowego. Konstrukcja postaci w prozie polskiej XX i XXI wieku (na przykładzie powieści „Wielki Szu” Jana Purzyckiego i „Gracze” Kariny Obary)*; 5. *Dwanaście kroków. Uzależnienie alkoholowe w trylogii autobiograficznej Wiktora Osiatyńskiego (Rehab, Litacja, Rehabilitacja)*,
- literatura kobiet i postaci kobiece w literaturze (na studiach I i II stopnia): 1. *O czytaniu i pisaniu Izabeli Moszczeńskiej (1864–1941). Wizja nauczania literatury w szkole polskiej*; 2. *Najbardziej niezrozumiana bohaterka – Izabela Łęcka w strukturze fabularnej „Lalki” Bolesława Prusa*; 3. *„Z takich tkanek splątane jest ciało” – cielesność jako akt twórczy. Nowy materializm we współczesnej prozie polskich pisarek*,

- narracje biograficzne (na studiach II stopnia): *Maria Wirtemberska – preromantyczna biografka. Na podstawie „Niektórych szczegółów wyjętych z Pamiętników Marii Stuart. O jej dzieciństwie, pierwszej młodości i pobycie jej we Francji*.

Natomiast wśród prac z zakresu językoznawstwa realizowanych w roku akademickim 2023/2024 i 2024/2025 można wymienić następujące:

- metodyka nauczania języka polskiego i język Polonii (na studiach I i II stopnia): 1. *Język codziennej komunikacji jako medium w pracy nad literaturą epok dawnych w szkole ponadpodstawowej*; 2. *Zmiany modelu edukacji polonistycznej po roku 1989 w zakresie kształcenia językowego na poziomie szkoły ponadpodstawowej*; 3. *Kompetencje tekstotwórcze uczniów z doświadczeniem migracji. Analiza prac pisemnych zgromadzonych w Korpusie Uczniowskim Języka Polskiego „FoKo”*;
- język polityki (na studiach I stopnia): *Techniki manipulacji językowej w polskich debatach wyborczych w latach 2015–2023*;
- onomastyka (na studiach I stopnia): *Współczesna urbanonimia Nowogardu)*;
- polszczyzna historyczna i regionalna (na studiach I stopnia): *Język najstarszych mieszkańców Lubczyny (Pomorze Zachodnie)*;
- leksyka środowiskowa (na studiach II stopnia): *Słownictwo trójboistów – analiza semantyczno-strukturalna*.

Wykaz tematów prac dyplomowych realizowanych na studiach I i II stopnia na kierunku *filologia polska* zawiera załącznik (zał. 3.3.) do wykazu materiałów uzupełniających. W zał. 3.4. znajdują się przykładowe protokoły oceny prac zaliczeniowych, prac dyplomowych oraz dzienników praktyk.

3.12. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Sposoby dokumentowania przebiegu studiów zostały określone w §28 Regulaminu studiów. Zgodnie z pkt. 1 wskazanego zapisu dokumentację przebiegu studiów stanowi: album studenta, teczka akt osobowych studenta i księga dyplomów. Przebieg studiów dokumentowany jest w:

- kartach okresowych osiągnięć studenta sporządzanych na podstawie danych zgromadzonych w systemie elektronicznym uczelni, stanowiących wydruk z systemu elektronicznego podpisany przez prodziekana ds. studenckich;
- protokołach cząstkowych i protokołach końcowych przedmiotu sporządzanych na podstawie danych zgromadzonych w systemie elektronicznym, stanowiących wydruk z tego systemu podpisany przez osobę egzaminującą albo zaliczającą daną formę zajęć;
- protokole z egzaminu komisyjnego i komisyjnego sprawdzenia prac, uzupełnionym i podpisanym przez komisję;
- indeksie elektronicznym będącym zapisem danych o przebiegu studiów studenta w systemie elektronicznym uczelni.

Studenci mają dostęp do dokumentacji przebiegu studiów za pośrednictwem systemu elektronicznego uczelni (po zalogowaniu na indywidualne konto). Ponadto dokumentacja obejmuje pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne, które – zgodnie z §47 Regulaminu studiów – są przechowywane przez rok od dnia przeprowadzenia zaliczenia albo egzaminu.

3.13. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Uniwersytet Szczeciński monitoruje losy zawodowe absolwentów, przede wszystkim w celu dostosowania programów studiów do oczekiwań i wymagań rynku pracy. Procedury związane z prowadzeniem monitoringu reguluje zarządzenie nr 187/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 grudnia 2020 roku w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego. Załącznik do zarządzenia stanowi wzór oświadczenia studenta dotyczącego udziału

w ankiecie. Zadania związane z monitorowaniem karier zawodowych absolwentów uczelni realizuje Akademickie Biuro Karier US (informacje znajdują się na stronie ABK US) we współpracy z odpowiednimi sekcjami ds. studenckich na poszczególnych wydziałach. Zarządzenie określa również zasady tworzenia Bazy Absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego (zał. 3.5). Porównanie losów absolwentów kierunku filologia polska znajduje się w zał. 3.6.

Formularz dotyczący wyrażenia lub niewyrażenia zgody na udział w monitorowaniu jego kariery zawodowej student wypełnia przed obroną pracy dyplomowej. Udział w anonimowych badaniach ankietowych dotyczących monitorowania karier zawodowych absolwentów jest dobrowolny. W przypadku wyrażenia zgody na udział w badaniach absolwent będzie na wskazany adres poczty elektronicznej cyklicznie otrzymywał ankiety – po sześciu miesiącach oraz trzech i pięciu latach od ukończenia studiów. Treść ankiety wymaga akceptacji prorektora ds. kształcenia. Zbiorcze wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego opracowywane są w formie raportów, zestawienia publikowane są na stronie internetowej ABK US.

Niestety, w ankietyzacji bierze udział tylko niewielki odsetek studentów; uniemożliwia to formułowanie wniosków specyficznych dla kierunku *filologia polska*. Dlatego, w uzupełnieniu do obowiązujących procedur ogólnouczelnianych, zadania związane z monitorowaniem losów zawodowych absolwentów kierunku *filologia polska* realizuje zespół kierunku – poprzez bezpośredni kontakt z osobami kończącymi studia. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z absolwentami, większość z nich podejmuje obecnie zatrudnienie zgodne z profilem kształcenia, wykorzystując wiedzę i umiejętności nabyte podczas studiów, szczególnie – powiązane z praktycznymi aspektami kształcenia realizowanych w ramach specjalności. W roku akademickim 2023/2024 i 2024/2025 studia na kierunku *filologia polska* ukończyło 20 osób, w tym 14 – studia I stopnia i 6 – studia II stopnia. Spośród osób, które ukończyły studia I stopnia, kształcenie na studiach II stopnia podjęło 12 osób. Z grupy osób, które ukończyły studia II stopnia, dwie osoby kontynuują kształcenie w Szkole Doktorskiej US.

Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych stanowi uzupełnienie w zakresie danych o sytuacji absolwentów polskich uczelni na rynku pracy (ostatnie dane z systemu ELA dla kierunku filologia polska w Uniwersytecie Szczecińskim).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się wprowadzenie selektywnego naboru na studia drugiego stopnia umożliwiającego przyjęcie kandydatów o kompetencjach wstępnych zapewniających osiągnięcie przez kandydatów zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.	Uchwałą nr 24/XLII/2024 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego US z dn. 28 marca 2024 roku zaopiniowano zmianę kryteriów kwalifikacji obowiązujących w postępowaniu rekrutacyjnym na studia na kierunku *filologia polska* pierwszego i drugiego stopnia rozpoczynające się od roku akademickim 2024/2025 (załącznik nr 11), a zatwierdzono ją uchwałą nr 47/2024 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 25 kwietnia 2024 roku zmieniająca uchwałę w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2024/2025 (załącznik nr 12). Kryteria kwalifikacji otrzymały następujące brzmienie: „Do postępowania kwalifikacyjnego mogą przystąpić osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia. Kryterium kwalifikacji jest ocena na

		dyplomie. Kandydatów na studia drugiego stopnia obowiązuje rekrutacja według następujących zasad: − absolwentów kierunku *filologia polska*: konkurs ocen na dyplomie ukończenia studiów wyższych; − absolwentów kierunków innych niż *filologia polska*: konkurs ocen na dyplomie ukończenia studiów wyższych oraz rozmowa kwalifikacyjna. Studia na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przeznaczone są dla kandydatów, którzy ukończyli specjalność przygotowującą do wykonywania zawodu nauczyciela (bez względu na jej nazwę) na studiach pierwszego stopnia na tym samym kierunku". Ponadto opracowano zestaw zagadnień do rozmowy kwalifikacyjnej (załącznik nr 13), pozwalający na zweryfikowanie efektów uczenia się osiągniętych przez kandydatów na studiach I stopnia, co pozwoli na przyjęcie kandydatów o kompetencjach umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się zakładanych na studiach II stopnia. Zasady obowiązują od rekrutacji na rok akademicki 2024/2025. W procesie rekrutacji będzie wykorzystywana także możliwość uznawania efektów uczenia się według przyjętych procedur.
2.	Zaleca się podjęcie działań na rzecz poprawy jakości procesu dyplomowania w tym prac dyplomowych i ich recenzji.	Regulamin dyplomowania obowiązujący na kierunku *filologia polska*, studia I i II stopnia poddano modyfikacjom zgodnie z zaleceniami PKA. Zmiany zostały przyjęte uchwałą nr 38/XLIII/2024 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 kwietnia 2024 roku (załącznik nr 14). Dokument uzupełniono o zapisy wskazujące na zróżnicowanie merytoryczne wymagań dla studiów I i II stopnia. W obszarze umiejętności oczekiwanych od studentów II stopnia dodano zapisy dotyczące: samodzielnego formułowania hipotez i wniosków badawczych, uzasadnienia wyboru zastosowanej metodologii czy formułowania sądów polemicznych w odniesieniu do innych stanowisk badawczych. Wprowadzono zmiany w zakresie struktury egzaminu, aby jednoznacznie odpowiadała zapisom w protokole egzaminacyjnym.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

n/d

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)

Na kierunku *filologia polska* pracują 32 osoby, które mają status pracownika badawczo-dydaktycznego, dydaktycznego oraz badawczego (jedna osoba), w tym 11 pracowników reprezentujących językoznawstwo i 21 – literaturoznawstwo. W skład tej liczby wchodzi:

w Instytucie Językoznawstwa:

- 2 profesorów tytularnych: prof. dr hab. Ewa Kołodziejek; prof. dr hab. Leonarda Mariak;
- 4 profesorów US: dr hab. Jolanta Ignatowicz-Skowrońska, prof. US; dr hab. Dorota Kozaryn, prof. US; dr hab. Ewa Pajewska, prof. US; dr hab. Adrianna Seniów, prof. US;
- 2 adiunktów z habilitacją: dr. hab. Agnieszka Szczaus, dr hab. Piotr Wojdak;
- 3 adiunktów: dr Beata Afeltowicz, dr Agnieszka Szlachta; dr Maria Kabata;

w Instytucie Literatury i Nowych Mediów:

- 8 profesorów tytularnych: prof. dr hab. Inga Iwasiów, prof. dr hab. Jerzy Madejski, prof. dr hab. Piotr Michałowski, prof. dr hab. Andrzej Skrendo, prof. dr hab. Marta Skwara, prof. dr hab. Marek Skwara, prof. dr hab. Dariusz Śnieżko, prof. dr hab. Agata Zawiszewska-Semeniuk (na stanowisku badawczym);
- 5 profesorów US: dr hab. Tatiana Czerska, prof. US; dr hab. Maciej Duda, prof. US; dr hab. Arleta Galant, prof. US; dr hab. Sławomir Iwasiów; prof US; dr hab. Piotr Krupiński, prof. US;
- 2 adiunktów z habilitacją: dr hab. Anna Kapuścińska-Jawara; dr hab. Paweł Wolski (1/2 etatu);
- 3 adiunktów: dr Aleksandra Grzemska; dr Aleksandra Krukowska (adiunkt na stanowisku dydaktycznym, 1/2 etatu); dr Jędrzej Wijas (1/2 etatu);
- 3 wykładowców: dr Jarosław Borowiec (1/2 etatu); dr Barbara Popiel-Kobielska; dr Krzysztof Popiołek (1/2 etatu).

Ponadto na kierunku *filologia polska* zatrudnione są 4 osoby na umowę zlecenie: dr Marta Szpatowicz; mgr Magdalena Krupińska; mgr Aleksandra Majewicz (doktorantka Szkoły Doktorskiej US); dr Anna Szyntor-Bykowska.

W roku akademickim 2025–2026 na urlopie naukowym przebywa:

- Instytut Literatury i Nowych Mediów: prof. dr hab. Dariusz Śnieżko (sem. letni).

Badania pracowników koncentrują się wokół następujących zagadnień:

- literaturoznawstwo: autobiografia i biografia, czasopiśmiennictwo i nowe media, ewolucja piśmiennictwa religijnego, komparatystyka i translatologia, historia literatury, teoria literatury, krytyka literacka, poetyki nowoczesne, regionalizm i pogranicze, tożsamość kulturowa, krytyka feministyczna i genderowa, animal studies, antropologia literatury, geopoetyka;
- językoznawstwo: frazeologia i paremiologia, glottodydaktyka i badania wielojęzyczności, języki mniejszościowe – ujęcie interdyscyplinarne, leksykologia i leksykografia, lingwistyczna analiza dyskursu medialnego, lingwistyka kognitywna, biolingwistyka, metodyka nauczania języka, socjolingwistyka, etnolingwistyka i komunikacja międzykulturowa, stylistyka tekstów artystycznych i użytkowych, teoria i gramatyka języka, translatoryka i teoria przekładu.

Kilkoro nauczycieli prowadzących zajęcia na filologii polskiej jest przygotowanych do prowadzenia zajęć w językach obcych i oferują tego typu zajęcia w grupie zajęć do wyboru, w ramach wykładów ogólnouczelnianych lub kursów dokształcających.

Ponadto na kierunku *filologia polska* wykłada 9 pracowników reprezentujących inne dyscypliny (filozofia, historia, nauki społeczne, ekonomia, nauki o zarządzaniu i jakości), a także nauczyciele języków obcych nowożytnych i łaciny. Specjalność nauczycielską wspierają: 2 osoby reprezentujące językoznawstwo (inne kierunki), 2 – pedagogikę i 3 nauczające psychologii.

Najważniejsze projekty naukowe realizowane przez pracowników filologii polskiej:

- „Polemika (krytyczno)literacka w Polsce – między studium przypadku a historią literatury. Edycje krytyczne", Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, 11H 16 013184, 2017-2021, http://polemiki.amu.edu.pl/ (wykonawca grantu: Agata Zawiszewska-Semeniuk);
- „Literatura na Pomorzu Zachodnim", Uniwersytet Szczeciński, 503-3500-230694, 2018-2021 (kierownik projektu: Piotr Michałowski);
- „Kronika, to jest historyja świata (1564) Marcina Bielskiego – edycja dzieła", NPRH, 11H 13 0302 82, 2015–2019 (kierownik projektu: Dariusz Śnieżko, wykonawca projektu: Dorota Kozaryn);
- „Konstelacje krytyczne. Strategie krytyki literackiej XX i XXI wieku", NPRH, 0184/NPRH/H2a/83/2016, 2016–2020 (wykonawca grantu: Arleta Galant);
- Stypendium dla Wybitnego Młodego Naukowca, MNiSW, 0440/E-735/STYP/1/12/2017/ 2018, 2018-2021 (stypendysta: Maciej Duda);
- „Wsparcie dla czasopism naukowych" – „Studia Językoznawcze", 383/WCN/2019/1, MNiSW, 2019–2020 (wykonawca grantu: Agnieszka Szlachta);
- „Polemika (krytyczno)literacka w Polsce – między studium przypadku a historią literatury. Edycje krytyczne", grant realizowany pod kierunkiem prof. dr hab. Agaty Stankowskiej, przez Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej w UAM w Poznaniu; m.in. autorstwo monografii pt. „Spór o Polską Akademię Literatury", Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Naukowego, Poznań 2022, MNiSW (obecnie: MEiN) Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, NPRH 11H 16 013184 (wykonawca grantu: Agata Zawiszewska-Semeniuk);
- Opieka merytoryczna i uczestnictwo w kampanii społecznej Rady Języka Polskiego prowadzonej przez Zespół Retoryki i Komunikacji Publicznej na Facebooku (3x w tygodniu) od 21 lutego 2021 roku do czerwca 2022 r. Tytuł projektu: „Ty mówisz – ja czuję. Dobre słowo – lepszy świat", projekt niefinansowany (wykonawca grantu: Ewa Kołodziejek);
- grudzień 2025 – grudzień 2030: pięcioletni grant z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki w konkursie „Dziedzictwo narodowe" na sfinansowanie projektu pt. Inwentaryzacja i edycja źródeł prasowych do dziejów Polskiej Akademii Literatury. Skład zespołu badawczego: prof. dr hab. Agata Zawiszewska-Semeniuk – kierownik; dr Aleksandra Grzemska; dr Barbara Popiel-Kobielska; dr Marta Szpatowicz; mgr Jolanta Liskowacka;
- Nowoczesna edukacja polonijna – szkolenia dla nauczycieli w Argentynie, Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. Świętego Maksymiliana Marii Kolbego, 2025 – dr hab. Adrianna Seniów, prof. US;
- Polski głos w Argentynie. Edukacja – kultura – literatura, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, 2025 – dr hab. Adrianna Seniów, prof. US;
- Polszczyzna w środowisku wielojęzycznym – warsztaty metodyczne z tutoringiem dla nauczycieli polonijnych w Kanadzie, Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. Świętego Maksymiliana Marii Kolbego, 2025 – dr hab. Adrianna Seniów, prof. US;
- Współczesna Polska w słowie. Festiwal literatury i języka polskiego w Argentynie, Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, 2025 – dr hab. Adrianna Seniów, prof. US;
- Transgraniczne promowanie polszczyzny i jej odmian stylistycznych, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, 2025 – dr Agnieszka Szlachta;
- Germanistyczno-polonistyczne wspólne studia nauczycielskie / Lehramt Deutsch-Polnisch binational, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, 2024–2026 – dr hab. Krzysztof Nerlicki, prof. US, dr Agnieszka Szlachta;
- Studia Językoznawcze, Ministerstwo Edukacji i Nauki, 2022–2024 – dr hab. Adrianna Seniów, prof. US, dr Agnieszka Szlachta;

- LXXXIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2026 (duży udział polonistów).

Nauczyciele akademiccy są członkami Komitetów i Komisji Naukowych PAN, członkami komitetów redakcyjnych czasopism naukowych, członkami stowarzyszeń naukowych. Uczestniczą w pracach komisji doktorskich i habilitacyjnych, opracowują recenzje w postępowaniach awansowych, recenzje wydawnicze monografii, podręczników, a także recenzje w ramach peer-review czasopism naukowych. Uczestniczą w pracach komitetów naukowych i organizacyjnych konferencji naukowych. W kadencji 2020–2023 członkinią Komitetu Nauk o Literaturze PAN była prof. dr hab. Inga Iwasiów; specjalistą PAN był prof. Andrzej Skrendo. Członkami Komitetu Nauk o Literaturze PAN w kadencji 2024–2027 zostali: prof. dr hab. Inga Iwasiów i prof. dr hab. Jerzy Madejski. W latach 2023–2025 ukazało się 17 jednoautorskich monografii (opublikowanych przez polonistów), w tym 6 w Instytucie Językoznawstwa i 11 w Instytucie Literatury i Nowych Mediów.

Szczegółowe informacje o osiągnięciach naukowych pracowników kierunku *filologia polska* znajdują się w zał. 4.1. (charakterystyka pracowników) oraz 4.2 (wykaz publikacji).

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągania przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku *filologia polska* dokonywana jest na podstawie kompetencji merytorycznych pracowników. Przed zakończeniem semestru letniego prowadzona jest symulacja obsady zajęć dydaktycznych na następny rok akademicki. Obsadę proponują koordynatorzy kierunku w porozumieniu z dyrektorami instytutów, zwracając jednocześnie uwagę na zgodność prowadzonych przedmiotów z dorobkiem naukowym i dydaktycznym nauczycieli akademickich. Ich doświadczenie zawodowe powinny przekładać się na treści programowe prowadzonych zajęć, cele i efekty uczenia się.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni na kierunku *filologia polska* (a także studenci) dysponują pakietem Microsoft Office 365, którego częścią jest aplikacja Microsoft Teams. W razie ewentualnego alertu pogodowego lub wystąpienia sytuacji pandemicznej zajęcia mogą być realizowane w trybie zdalnym z wykorzystaniem MS Teams. Uznajemy więc, że każdy pracownik dydaktyczny dysponuje wystarczającymi kompetencjami, aby prowadzić zajęcia zdalne z wykorzystaniem aplikacji Microsoft Teams. Należy dodać, że odbyły się szkolenia w zakresie obsługi MS Teams, zarówno w formie instrukcji „informatycznych", jak i spotkań z zainteresowanymi.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

Działalność naukowa pracowników kierunku *filologia polska* przekłada się na działalność dydaktyczną na różnych poziomach. Ich osiągnięcia naukowe oraz doświadczenie badawcze są włączane do treści kształcenia przedmiotów na ocenianym kierunku, aby studenci mogli zapoznać się z aktualną wiedzą w danym obszarze. Prowadzone wykłady i ćwiczenia mają wyraźnie autorski charakter i są związane z prowadzonymi badanymi. Seminaria dyplomowe, które prowadzone są zgodnie z zainteresowaniami naukowymi promotorów, pozwalają studentom zapoznać się z warsztatem badawczym. Promotorzy są jednocześnie otwarci na propozycje studentów i pomagają im w wyborze tematyki, ukierunkowując ich pracę. Angażują też studentów w prowadzone przez siebie badania, np. w formie pomocy przy zbieraniu różnych źródeł (dokumentacji, relacji naocznych świadków, wywiadów itp.) albo w czynności projektowe. Pomagają także w zdobywaniu doświadczenia badawczego: zachęcają do udziału w konferencjach, publikacji fragmentów prac lub artykułów.

Konferencje i publikacje naukowe z udziałem studentów (wybrane przykłady):

- 19–20 maja 2022 roku, Pobierowo – udział studentek II roku I stopnia FP w konferencji naukowej „Wojna nie ma w sobie nic z kobiety? – Narracje i metodologie kryzysowe po 24 kwietnia 2022" (ILiNM);
- 4–5 listopada 2022 roku, UMCS w Lublinie – udział studentki II roku II stopnia FP w „Lubelskim Seminarium Humanistycznym", zorganizowanym przez Wydział Filologiczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;
- 7 kwietnia 2022 roku (on-line) – udział studentki II roku II stopnia FP w konferencji naukowej „Motyw kobiety – matki, bohaterki, opiekunki" (Fundacja na rzecz promocji nauki rozwoju TYGIEL);
- 24–26 marca 2023 roku, Pobierowo – cykliczna konferencja studencko-doktorancka pt. „Horyzonty języka XII" zorganizowana przez Koło Młodych Językoznawców (IJ);
- 24 kwietnia 2023 roku, Szczecin – udział studentów w Światowym Dniu Książki na Uniwersytecie Szczecińskim; spotkanie autorskie z Arturem Danielem Liskowackim; odczytywanie „Szkliwa" przez studentów filologii polskiej;
- udział studentek III roku FP I st. oraz I i II roku FP II st. w publikacji dydaktycznej dla uczniów i nauczycieli języka polskiego szkół podstawowych i ponadpodstawowych: *Szkoła interpretacji liryki*, red. Piotr Krupiński, Agata Zawiszewska-Semeniuk, WNUS: Szczecin 2024; *Szkoła interpretacji liryki*, red. Piotr Krupiński, Piotr Michałowski, Agata Zawiszewska-Semeniuk, tom 2, WNUS: Szczecin 2025;
- 7–10 maja 2023 roku, Pobierowo – udział studentek III roku I stopnia FP w konferencji naukowej „Kroniki miłości i oporu. Transfiguracje twórczości Ingi Iwasiów" (ILiNM);
- 7–11 listopada 2024 – *Warsztaty Ekokrytyczne – narracje mórz i rzek*, (Szczecin/Pobierowo) zorganizowane przez Koło Naukowe Literaturoznawców US „Rękoskrzydli" (opiekun Koła dr hab. Piotr Krupiński, prof. US) – udział studentów i doktorantów;
- 5–7 listopada 2025 – *Warsztaty Ekokrytyczne: ptaki i migracje*, zorganizowane przez Koło Naukowe Literaturoznawców US „Rękoskrzydli" (opiekun Koła dr hab. Piotr Krupiński, prof. US) – udział studentów i doktorantów.

Szczegółowe informacje o osiągnięciach dydaktycznych pracowników kierunku *filologia polska* znajdują się w zał. 4.1.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacja kadry, sposoby, zasady i kryteria oceny jakości kadry oraz udział w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadr

Polityka kadrowa zapewnia realizację przyjętych założeń i celów: utrzymanie potencjału naukowo-dydaktycznego i stworzenie możliwości dalszego rozwoju. Zasady polityki kadrowej określają: Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85 ze zm.), rozporządzenia oraz Statut US (Ujednolicona wersja Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 17 stycznia 2024 r.).

Działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna pracowników jest poddawana ocenie okresowej. Weryfikację obejmującą okres dwóch lat przeprowadza powołana przez Rektora Komisja Oceniająca na podstawie art. 128 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 ze zm.). Najbliższa ocena okresowa nauczycieli akademickich za lata 2024/2025 zostanie przeprowadzona w pierwszym kwartale 2026 r.

W celu podniesienia jakości kształcenia studentów i doktorantów oraz doskonalenia umiejętności dydaktycznych nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Szczecińskim co roku przeprowadzane są hospitacje zajęć dydaktycznych (planowane). Wyniki oceny z hospitacji brane są pod uwagę w okresowej ocenie nauczycieli akademickich. Hospitacje zajęć dydaktycznych obejmują ocenę: 1) poziomu merytorycznego zajęć; 2) poziomu dydaktycznego zajęć; 3) terminowości przeprowadzanych zajęć. Oprócz planowanych hospitacji w uzasadnionych wypadkach mogą odbyć się

także (nieplanowane) wizytacje zajęć dydaktycznych o charakterze interwencyjnym. Hospitacje i wizytacje przeprowadzane są zgodnie z Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 8 kwietnia 2022 r. (nr 38/2022).

Istotnym elementem oceny pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich są także ankiety oceny nauczycieli akademickich oraz kierunku, wypełniane przez studentów w Zintegrowanym Systemie Informatycznym pod koniec każdego semestru. Ankieta jest dobrowolna i anonimowa. Analizą ocen studentów zajmuje się Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Wyniki ocen analizowane są przez Dyrekcję Instytutu i udostępniane poszczególnym nauczycielom. W przypadku, gdy ocena pracownika przez studentów jest niższa od średniej, Dyrekcja Instytutu przeprowadza z pracownikiem rozmowę dyscyplinującą oraz podejmuje działania naprawcze.

Zatrudnienie na każdym stanowisku badawczo-dydaktycznym i dydaktycznym odbywa się w drodze konkursu otwartego, z uwzględnieniem zasad Europejskiej Karty Naukowca.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych (w tym kontekście awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów)

Władze US wypracowały system wspierania i motywowania kadry poprzez np. system nagród: a) za osiągnięcia naukowe; b) dydaktyczne i organizacyjne (w tym nagrody Rektora US oraz nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Nauczycielowi akademickiemu, zatrudnionemu w Uniwersytecie Szczecińskim jako podstawowym miejscu pracy, przyznawane było (do końca roku 2024) dodatkowe wynagrodzenie za wybitną publikację naukową, której jest autorem albo współautorem, na zasadach określonych w zarządzeniu Rektora US nr 23/2023 w sprawie zasad przyznawania i wysokości dodatkowego wynagrodzenia za wybitne publikacje naukowe (z dnia 3 marca 2023 r.).

Ponadto do efektywnego motywowania należy również wspieranie mobilności krajowej i zagranicznej pracowników, pomoc w pozyskiwaniu środków na badania naukowe oraz rozwijanie współpracy z otoczeniem uczelni. Istnieje też możliwość uzyskania dofinansowania szczególnie ważnych publikacji oraz przedsięwzięć związanych ze współpracą z zagranicą. Doceniane jest wdrażanie innowacji dydaktycznych, a także udział w wewnętrznych i zewnętrznych szkoleniach, w tym kursach językowych.

Na skuteczność polityki kadrowej wskazują awanse zawodowe pracowników na kierunku *filologia polska*. W latach 2021-2025 tytuły profesorskie otrzymali: Jerzy Madejski (2021), Agata Zawiszewska (2021); Dariusz Śnieżko (2022), Piotr Michałowski (2023), Leonarda Mariak (2025); stopień dr hab. uzyskał Sławomir Iwasiów (2023; oraz tytuł prof. US: 2025).

Szczegółowe informacje dotyczące nagród otrzymanych przez pracowników ocenianego kierunku oraz awansów znajdują się w zał. 4.3. i 4.4.

4.6. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Programy studiów realizowane w roku akademickim 2023/2024 są zgodne z uchwałą nr 27/2025 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 24 kwietnia 2025 r na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668 ze zm.) w związku z art. 214 ust. 1 i art. 268 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Program specjalności nauczycielskiej obowiązuje zgodnie z Dz.U. z roku 2019 poz. 1450.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	n/d

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

n/d

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie/ dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Realizacja programu studiów na kierunku *filologia polska* odbywa się w budynku uniwersyteckim zlokalizowanym na Kampusie Piastów przy al. Piastów 40 b, budynek nr 4.

Budynek dysponuje 30 salami dydaktycznymi (kierunek *filologia polska* korzysta głównie z sal – 1, 218, 220, 301, 304, 314, 319). Wszystkie sale są wyposażone w sprzęt multimedialny: komputer stacjonarny z monitorem, projektor i sprzęt nagłaśniający. W budynku znajduje się przenośny sprzęt do prowadzenia wideokonferencji. Obiekt ma dostęp do sieci internetowej EDUROAM, w salach znajdują się także internetowe łącza stałe. Budynek posiada klimatyzację, zainstalowany jest system monitoringu wizyjnego, system powiadamiania o pożarze oraz system oddymiania. Dla potrzeb dydaktycznych w budynku znajdują się urządzenia wielofunkcyjne do kserowania i skanowania, automaty z napojami i przekąskami. Nauczyciele mają do dyspozycji gabinety służbowe wyposażone w sprzęt komputerowy.

Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w obiektach Uniwersytetu Szczecińskiego i Politechniki Morskiej (basen). Lektoraty języków obcych odbywają się zarówno na Kampusie Piastów, jak i w siedzibie Akademickiego Centrum Kształcenia Językowego przy ul. Wawrzyniaka 15. Wyposażenie budynku odpowiada standardom prowadzenia zajęć z języków obcych. W planach zajęć uwzględnia się potrzebę czasową bezpiecznego dotarcia studentów do określonych budynków. Szczegóły dotyczące infrastruktury Uczelni znajdują się w zał. 5.1.

5.2. Infrastruktura oraz wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Miejsca odbywania praktyk zawodowych dysponują infrastrukturą i wyposażeniem, które zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się. Dotyczy to zarówno praktyk zawodowych psychologiczno-pedagogicznych i praktyk dydaktycznych na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, jak i na specjalności edytorsko-wydawniczej. W ramach specjalności edytorsko-wydawniczej kierunek współpracuje z Wydawnictwem Naukowym Uniwersytetu Szczecińskiego i Działem Promocji i Wydawnictw Muzeum Narodowego w Szczecinie. Oba wydawnictwa dysponują m.in.: a) pełnym pakietem Office, b) oprogramowaniem Adobe Reader do przeglądania, tworzenia, edycji i zarządzania plikami w formacie pdf, c) oprogramowaniem Adobe InDesigne do projektowania i składu materiałów drukowanych oraz cyfrowych.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

Obiekt ma dostęp do sieci internetowej EDUROAM, w salach dydaktycznych znajdują się także internetowe łącza stałe. Sala 304 jest przystosowana do realizacji zajęć *technologie informacyjne*. Nauczyciele i studenci mają dostęp do narzędzi Microsoft 365 oraz platformy Moodle. W miarę potrzeb są także do dyspozycji: laptopy, zestawy słuchawkowo-mikrofonowe i kamery oraz przenośny sprzęt do prowadzenia wideokonferencji. Praca z wykorzystaniem narzędzi informatycznych jest nadzorowana i wspierana przez Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI).

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Budynek jest w pełni przystosowany do obsługi osób z niepełnosprawnościami (2 windy osobowe, samoobsługowa platforma do transportu osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wyznaczone miejsca parkingowe ułatwiające dostęp do budynku).

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

W zakres infrastruktury służącej wykonywaniu przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej wchodzą: infrastruktura informatyczna oraz zasoby biblioteczne tradycyjne i zasoby biblioteczne cyfrowe. Zostały one szczegółowo opisane w kolejnych podpunktach.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Lokalizacja i warunki lokalowe

Biblioteka Międzywydziałowa (BM) mieści się w budynku nr 3 przy al. Piastów 40b. Jest jedną z filii Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego (BG). Obiekt wyposażony jest w windę osobową, towarową, platformę schodową dla niepełnosprawnych oraz w sieć Wi-Fi.

Infrastruktura informatyczna

Biblioteka udostępnia czytelnikom 29 komputerów, w tym 27 z dostępem do Internetu oraz 3 laptopy. Dla czytelników dostępne są również: skanery (przy 7 stanowiskach komputerowych, w tym 2 do formatów A3), 3 zestawy audiowizualne (słuchawki, mikrofon, napęd optyczny).

Biblioteka Międzywydziałowa dysponuje również sprzętem dla osób z ograniczeniami wzroku i ruchu, a także: powiększalnikiem ułatwiającym czytanie, przenośnym urządzeniem lektorskim, komputerem z dotykowym monitorem, programem powiększającym oraz klawiaturą ZOOM Text, stanowiskiem dla osób z niepełnosprawnością ruchową (z odpowiednią klawiaturą i myszką komputerową).

Udostępnianie

Pracownicy i studenci Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym Wydziału Humanistycznego, mogą:

- korzystać z zasobów bibliotecznych na miejscu w Bibliotece Międzywydziałowej oraz we wszystkich czytelniach sieci bibliotek Uniwersytetu Szczecińskiego,
- wypożyczać w Bibliotece Międzywydziałowej, Bibliotece Głównej US oraz w wypożyczalniach sieci bibliotek Uniwersytetu Szczecińskiego,
- wypożyczać z innych bibliotek za pośrednictwem Wypożyczalni Międzybibliotecznej Biblioteki Głównej US.

Udostępnianie zbiorów zgromadzonych w czytelniach i wypożyczalni Biblioteki Międzywydziałowej prowadzone jest w formie wolnego dostępu do półek.

Studenci oraz pracownicy WH mają możliwość korzystania z baz licencjonowanych poprzez sieć wewnętrzną Uniwersytetu Szczecińskiego oraz za pośrednictwem serwera Proxy z sieci zewnętrznej

(BG – zasoby). Procedura uzyskania zdalnego dostępu do baz dostępna jest on-line na stronie Biblioteki Głównej US.

Ponadto, osoby ze specjalnymi potrzebami mają możliwość:

- zapisania się do systemu bibliotecznego za pośrednictwem swojego asystenta dydaktycznego, jak również mailowo, telefonicznie lub osobiście;
- korzystania z zasobów i usług biblioteki poza kolejnością;
- korzystania z księgozbioru czytelni poprzez zamówienie skanu;
- wypożyczenia książek poprzez swojego asystenta dydaktycznego;
- wypożyczenia większej liczby książek (więcej niż 10);
- wypożyczenia na dłuższy okres, niż ten wskazany w statusie książki;
- korzystania z specjalistycznego sprzętu zakupionego do Biblioteki Międzywydziałowej.

Zasoby biblioteczne

Gromadzony i udostępniany księgozbiór Biblioteki Międzywydziałowej oraz Biblioteki Głównej US tematycznie związany jest z kierunkami prowadzonymi na Wydziale. Biblioteka Międzywydziałowa zaspokaja potrzeby biblioteczno-informacyjne w zakresie nauk filologicznych. W szczególności gromadzi i udostępnia księgozbiór zgodny tematycznie ze wszystkimi przedmiotami realizowanymi na kierunku *filologia polska*. Są to m.in. zasoby z zakresu: literatury, historii literatury, leksykologii i leksykografii, poetyki, językoznawstwa, gramatyki, dydaktyki i metodyki języka polskiego, stylistyki, kultury języka, edytorstwa, komunikacji społecznej i medialnej, dziennikarstwa, publicystyki, wiedzy o kulturze.

Zasoby biblioteczne z zakresu filologii polskiej są na bieżąco aktualizowane i uzupełniane poprzez zakup, dary i wymianę. Aktualizacja kolekcji odbywa się we współpracy ze studentami i pracownikami naukowo-dydaktycznymi wydziału (wszyscy nauczyciele mają możliwość składania zamówień na zakup książek niezbędnych w procesie dydaktycznym), a budżet biblioteki na zakup nowych książek zasilany jest dodatkowo przez dziekana Wydziału Humanistycznego dr. hab. Krzysztofa Nerlickiego, prof. US. Ponadto studenci i pracownicy kierunków filologicznych, w tym filologii polskiej, mają możliwość korzystania z bogatego zasobu Wypożyczalni Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego, który obecnie liczy blisko 237 tys. książek.

Zasoby Biblioteki Międzywydziałowej indeksowane są w Katalogu Głównym Biblioteki Uniwersytetu Szczecińskiego.

Zawartość wyselekcjonowanych czasopism (16 tytułów), prenumerowanych do Biblioteki Międzywydziałowej oraz opracowań zbiorowych (129 wydawnictw pokonferencyjnych, wieloautorskich), indeksowana jest w utworzonej i aktualizowanej w Bibliotece Międzywydziałowej bibliograficznej bazie filologicznej BazFil (w chwili obecnej baza indeksuje ponad 9,1 tys. publikacji).

Ponadto, w 2025 r. zasoby Biblioteki Międzywydziałowej zostały wzbogacone o publikacje zakupione w ramach projektów NAWA: *Promocja języka polskiego – Transgraniczne promowanie polszczyzny i jej odmian stylistycznych* oraz *KATAMARAN – tworzenie i realizacja międzynarodowych programów studiów – nabór 2024.* Koszt zakupu literatury – ponad 20 tys. złotych, zał. 5.2.

Udział studentów i nauczycieli akademickich w uzupełnianiu i aktualizowaniu zasobów bibliotecznych

Studenci oraz nauczyciele akademiccy mają możliwość zgłaszania do zakupu książek do Biblioteki Międzywydziałowej:

- osobiście;
- mailowo;
- telefonicznie;
- poprzez formularz „zaproponuj książkę” dostępny na stronie WWW Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego.

Ponadto, nauczyciele akademiccy Wydziału Humanistycznego otrzymują dostęp, w ramach Office 365, do pliku współdzielonego, w którym mogą wpisywać swoje propozycje do zakupu książek. Powyższe propozycje są traktowane przez bibliotekarzy priorytetowo i kupowane w pierwszej kolejności w ramach przyznanego bibliotece budżetu.

Zasoby biblioteczne cyfrowe

Academica Wypożyczalnia Publikacji Naukowych Biblioteki Narodowej – dostęp do blisko 3,8 milionów publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy (w Bibliotece Międzywydziałowej zostały przygotowane dla czytelników dwa stanowiska).

Interdyscyplinarne bazy pełnotekstowe światowych wydawnictw, m.in.: CEEOL, EBSCO, JSTOR, Springer, Project Guttenberg, Taylor&Francis Arts and Humanities, Web of Science, Wiley Online Library – dostęp on-line zorganizowany na stronie WWW.

Biblioteki cyfrowe i wyszukiwarki naukowe, m.in.: Biblioteka Nauki, BASE, CORE, DOAB, DOAJ, OpenDoar, RefSeek – dostęp on-line zorganizowany w Serwisie Cyfrowym Biblioteki Międzywydziałowej (Serwis Cyfrowy).

Czasopisma w wersji elektronicznej z zakresu filologii polskiej – dostęp on-line zorganizowany w Serwisie Cyfrowym Biblioteki Międzywydziałowej (Serwis Cyfrowy).

Środki przekazu informacji bibliotecznej:

Strona internetowa Biblioteki Międzywydziałowej; Serwis Cyfrowy Biblioteki Międzywydziałowej; Informator Biblioteki Międzywydziałowej; Komunikaty elektroniczne (na podstawie bazy adresów e-mail pracowników Wydziału).

Współpraca

Biblioteka Międzywydziałowa wspiera Wydział Humanistyczny w procesie naukowo-dydaktycznym prowadzonym na kierunkach filologicznych w wielu obszarach, w tym w:

- aktualizowaniu i uzupełnianiu zasobów bibliotecznych (zakup, dary),
- współorganizowaniu i udostępnianiu przestrzeni bibliotecznej na wykłady gościnne, spotkania autorskie, edukacyjne, popularyzatorskie, konferencje naukowe,
- wspieraniu procesu edukacyjnego poprzez organizację i prowadzenie szkoleń i warsztatów bibliotecznych (np. cykl *Jak i gdzie szukać publikacji naukowych?* – dla studentów przygotowujących się do pisania pracy dyplomowej).

5.7. Sposoby, częstotliwość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, udział różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Władze Wydziału Humanistycznego US i dyrektorzy instytutów współpracujących z wydziałem na bieżąco monitorują stan infrastruktury w bezpośrednim kontakcie z kierownikami obiektów i informatykami współpracującymi z wydziałem. Niezwłocznie są podejmowane działania dotyczące napraw i modernizacji sprzętu. Przed rozpoczęciem semestru kierownik obiektu wraz z informatykami współpracującymi z wydziałem informują dziekana o stanie sprzętu oraz potrzebie niezbędnych czynności konserwacyjnych lub naprawczych. W 2025 roku zakupiono do sal dydaktycznych 5 nowych zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem.

Biblioteka Międzywydziałowa stara się na bieżąco śledzić i zaspokajać potrzeby użytkowników w zakresie usług bibliotecznych. Prowadzona statystyka biblioteczna (liczba odwiedzin, wypożyczeń, zapisanych do BM osób, liczba osób biorących udział w stacjonarnych szkoleniach i warsztatach) raportowana jest w corocznych sprawozdaniach. Ponadto, każdy użytkownik ma prawo przedstawić własną ocenę jakości realizowanych przez bibliotekę zadań w *Książce skarg i wniosków*, zgłosić (osobiście, mailowo, telefonicznie, za pośrednictwem samorządu studenckiego, opiekuna roku, nauczyciela akademickiego) zapotrzebowanie na inne usługi.

Ze względu na uwarunkowania lokalowe (przede wszystkim wymogi przepisów sanitarnych i przeciwpożarowych) w obecnej chwili nie można w budynku nr 4 uruchomić lokalu gastronomicznego, o który proszą studenci i pracownicy. W przyszłości zostaną poczynione starania, aby taki lokal uruchomić w budynku nr 1, który należy do Wydziału Prawa i Administracji.

5.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia *określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy*

W ramach specjalności kształcenie przygotowujące do zawodu nauczyciela studenci realizują praktyki w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, szczególnie w tych szkołach, z którymi uczelnia nawiązała współpracę w ramach umów o współpracy lub w ramach działalności Rady Interesariuszy. W czasie praktyk studenci mają możliwość zapoznać się z infrastrukturą szkoły: wyposażeniem dydaktycznym sal (tablice suchościeralne, komputery lub laptopy, projektory), bibliotecznym (książki należące do lektur obowiązkowych i nadobowiązkowych oraz książki spoza kanonu lektur), pomocami dydaktycznymi (podręczniki szkolne drukowane oraz podręczniki w formie elektronicznej, tablice edukacyjne, tablice multimedialne).

Należy zaznaczyć, że infrastruktura szkół jest zróżnicowana, w zależności od lokalizacji placówki, działań podejmowanych przez dyrekcję, sposobów wspierania placówki przez władze. Uczelnia przyjmuje, że miejscem realizacji praktyk w ramach specjalności kształcenie przygotowujące do zawodu nauczyciela może być każda szkoła, która prowadzi pełny proces edukacyjny na poziomie podstawowym i/lub ponadpodstawowym zgodnie z podstawą programową. Uczelnia nie uzależnia rozwoju warsztatu nauczyciela polonisty wyłącznie od zasobów infrastruktury danej szkoły, ponieważ jest świadoma tego, że w przyszłości absolwent może podjąć pracę jako nauczyciel polonista w różnych szkołach: w tych z bardziej, i w tych z mniej nowoczesnym wyposażeniem. W związku z tym pożądane jest stwarzanie studentom przestrzeni do zdobywania rozmaitych doświadczeń pedagogicznych, zarówno pod względem warsztatu dydaktycznego, jak i wykorzystywanej w tym celu infrastruktury.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	n/d

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

n/d

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i forma współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe)

W latach akademickich 2023/2024 i 2024/2025 współpraca zespołu pracowników naukowo-dydaktycznych z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programów studiów I i II stopnia na kierunku *filologia polska* odbywała się na trzech poziomach:

1. kontynuacji wcześniej wypracowanych i sprawdzających się w praktyce form współpracy;
2. modyfikacji i dostosowywania tych form do zmieniających się warunków w oświacie i nauce;
3. tworzenia i rozwoju nowych form.

Podobnie jak w latach poprzednich, współpraca odbywała się w dwóch obszarach, niekiedy ze sobą połączonych: współpracy ze szkołami oraz z instytucjami oświaty i kultury.

Pierwszy obszar współpracy uczelni w ramach kierunku studiów *filologia polska* – ze szkołami wszystkich typów w mieście, regionie i województwie, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorstwami prywatnymi, redakcjami gazet regionalnych i agendami Uniwersytetu Szczecińskiego – obejmuje przygotowywanie profesjonalnej kadry na potrzeby współczesnego rynku pracy. Uczelnia przygotowuje zatem profesjonalną kadrę gotową do wykonywania różnorodnych zawodów intelektualnych: nauczycieli, edytorów i wydawców, dziennikarzy, animatorów kultury, naukowców itp. Studenci filologii polskiej odbywają bowiem praktyki zawodowe, a następnie znajduje zatrudnienie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, redakcjach gazet miejskich i regionalnych oraz periodykach informacyjnych i reklamowych. Najbardziej wyróżniający się i spełniający w nauce wybierają ścieżkę badawczą, wstępując do Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego.

Współpracę z wyżej wymienionymi instytucjami umożliwiają i ułatwiają porozumienia i umowy patronackie zawierane przez uczelnię ze szkołami w Szczecinie i województwie zachodniopomorskim oraz innymi instytucjami edukacji, kultury i sztuki, a także powołana Rada Interesariuszy Kierunku *Filologia Polska*, w skład której wchodzą przedstawiciele m.in. szkół, instytucji doskonalących kompetencje nauczycieli, bibliotek, wydawnictw, instytucji kultury i sztuki, czasopism.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym związana jest w dużej części z kwestią praktyk zawodowych, obwarowaną wymogami zawartymi w dokumentach ministerialnych i uczelnianych. Warto dodać, że w okresie „popandemicznym" nastąpiło tak duże ożywienie w relacjach wielu kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Humanistycznym US, w tym filologii polskiej, z otoczeniem społeczno-gospodarczym, że od 2021 roku konieczne okazało się powołanie osobnego stanowiska koordynatora ds. praktyk zawodowych i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na Wydziale Humanistycznym US.

W obszarze współpracy uczelni w ramach kierunku studiów *filologia polska* ze szczecińskimi i zachodniopomorskimi instytucjami oświaty i kultury można mówić o transferze wiedzy akademickiej do innych obszarów życia społecznego (przede wszystkim szeroko rozumianej kultury humanistycznej). Przekłada się on zwykle na różne formy popularyzacji wiedzy o literaturze i języku polskim, stanowiące zarazem formy promocji Wydziału Humanistycznego jako tej części Uniwersytetu Szczecińskiego, która kształtuje i rozwija wrażliwość humanistyczną, świadomość literacką i umiejętności językowe mieszkańców Szczecina i regionu. W tym obszarze można wskazać formy współpracy z otoczeniem społecznym, które stanowią kontynuację wieloletnich kontaktów mających na celu popularyzację nauki o literaturze i języku, także wśród innych grup społecznych niż tylko uczniowie i studenci, np. z Książnicą Pomorską im. S. Staszica, Zachodniopomorskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Uniwersytetem Trzeciego Wieku i Klubem Seniora w Szczecinie-Prawobrzeżu oraz Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Gryfinie, Wydziałem Oświaty w gminie Goleniów.

Część kadry angażuje się w prowadzenie wykładów i warsztatów popularyzujących w szkołach wiedzę o literaturze i języku polskim: zarówno w tych szkołach, z którymi Wydział Humanistyczny US podpisał umowy o patronatach, jak i w jednostkach, z którymi współpraca nie została uregulowana dokumentami oficjalnymi. Na terenie uczelni prowadzone są także wykłady i warsztaty dla uczniów i nauczycieli na wybrane tematy – dla uczniów na tematy z zakresu wiedzy o literaturze, kulturze i języku, dla nauczycieli – z zakresu tematów związanych z doskonaleniem zawodowym.

Ponadto prowadzone są też takie działania jak: udział kadry kierunku w gremiach zajmujących się popularyzacją nauk humanistycznych, realizowanie działań promujących wiedzę o literaturze i języku dla wszystkich mieszkańców regionu, prowadzenie Szkoły Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców US oraz kursów języka polskiego jako języka obcego dla cudzoziemców.

Jedną z najnowszych form formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są cykliczne publikacje popularyzujące wiedzę o literaturze polskiej, przygotowane dla nauczycieli oraz uczniów szczególnie zainteresowanych tematami powiązanymi z programem przewidzianym w ramach podstawy programowej oraz z zagadnieniami wykraczającymi poza ten program (kolejne tomy „Szkoły interpretacji liryki"). Ponadto kadra kierunku *filologia polska* od wielu lat uczestniczy we współrealizowaniu ogólnopolskiej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Przewodniczącym Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego dla uczniów szkół ponadpodstawowych jest dr hab. Piotr Krupiński, prof. US, a Przewodniczącym Komitetu Olimpiady Literatury i Języka Polskiego dla Szkół Podstawowych jest prof. dr hab. Piotr Michałowski; obaj przewodniczący to pracownicy Instytutu Literatury i Nowych Mediów US, wykładowcy na kierunku *filologia polska*. Członkami komitetów są literaturoznawcy i językoznawcy z Instytutu Literatury i Nowych Mediów oraz Instytutu Językoznawstwa.

Poloniści literaturoznawcy prowadzą spotkania poświęcone wybranym zagadnieniom literatury w ramach Wszechnicy Polonistycznej, skierowanej do uczniów szkół średnich, nauczycieli przedmiotów humanistycznych i studentów, a także wszystkich osób zainteresowanych prezentowaną tematyką. Kierownikiem Wszechnicy jest prof. dr hab. Piotr Michałowski. W ramach XXIII Wszechnicy zorganizowano cykl wykładów poświęconych przede wszystkim twórczości Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, literackiej patronce 2025 roku.

Poloniści językoznawcy biorą udział w organizacji Dyktanda Uniwersyteckiego. Każdorazowo w zmaganiach o tytuł Uniwersyteckiego Mistrza Ortografii bierze udział kilkadziesiąt osób. Inicjatorką Dyktanda Uniwersyteckiego (i autorką tekstów) jest prof. dr hab. Ewa Kołodziejek, jego pierwsza edycja odbyła się 10 lat temu. Podejmowanie tego rodzaju inicjatyw pozwala nie tylko na promowanie wiedzy o języku polski, ale również podkreślenie znaczenia troski o język jako wartość kulturową. W ubiegłorocznej edycji dyktanda w jury zasiedli: prof. dr hab. Leonarda Mariak, dr hab. Ewa Pajewska, prof. US, dr hab. Dorota Kozaryn, prof. US, dr hab. Piotr Wojdak, dr Beata Afeltowicz, dr Agnieszka Szlachta, dr Rafał Sidorowicz (Dyktando Uniwersyteckie).

Wykładowcy na kierunku *filologia polska*, z Instytutu Literatury i Nowych Mediów oraz z Instytutu Językoznawstwa (dr Agnieszka Szlachta, dr Barbara Popiel-Kobielska, dr Aleksandra Grzemska, dr hab. Sławomir Iwasiów, prof. US) uczestniczyli w organizacji pierwszej edycji konkursu literackiego dla dzieci i młodzieży „Piramida Słów". Konkurs jest organizowany przez Książnicę Pomorską we współpracy z Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Obecnie trwa nabór prac do drugiej edycji konkursu. Wymienieni wcześniej wykładowcy ponownie będą oceniać złożone przez uczniów prace. Publikacja zawierająca zwycięskie prace z pierwszej edycji konkursu jest dostępna na stronie internetowej Książnicy Pomorskiej.

Wydział Humanistyczny US i szczeciński oddział Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego organizują cykle wykładów o języku polskim. Inicjatorką spotkań jest prof. Ewa Kołodziejek. Pierwszy cykl wykładów rozpoczął się 30 stycznia 2023 roku. Kolejny cykl odbył się w roku akademickim 2024/2025, następny – trwa obecnie. Podczas spotkań podejmowane są zróżnicowane zagadnienia z zakresu języka polskiego, omawiane przez pracowników szczecińskiej polonistyki. W wykładach uczestniczą uczniowie szkół ze Szczecina i regionu, często maturzyści, nauczyciele oraz inne osoby zainteresowane polszczyzną. Programy wykładów można znaleźć pod tymi linkami:

Wykłady o języku – spotkania dla uczniów i nauczycieli

Cykl otwartych wykładów o języku polskim
Zaproszenie na cykl otwartych wykładów o języku polskim

W ramach współpracy kierunku *filologia polska* z otoczeniem społeczno-gospodarczym uwzględniane są też potrzeby i problemy obcokrajowców, którzy współtworzą to otoczenie.

W związku z tym Wydział Humanistyczny US uczestniczył w projekcie „Razem Możemy Więcej – pierwsza edycja programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców na lata 2022–2023" w ramach Resortowego programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców na lata 2022–2025. Działania były realizowane we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie. Nadrzędnym celem projektu było podniesienie kompetencji językowych w zakresie języka polskiego u uchodźców wojennych z Ukrainy przebywających na terenie województwa zachodniopomorskiego. Profesjonalne kształcenie językowe stanowiło odpowiedź na istotne społeczne potrzeby osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym związane z podjęciem zatrudnienia i wykonywaniem działalności zawodowej w Polsce. Należy również podkreślić znaczenie projektu dla integracji językowo-kulturowej uchodźców wojennych z Ukrainy. Projekt koordynowała dr Agnieszka Szlachta z Instytut Językoznawstwa, wykładowczyni na kierunku *filologia polska*.

Ponadto przy Wydziale Humanistyczny US działa Szkoła Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców US. Jej kierownikiem jest obecnie dr Agnieszka Szlachta. Do zadań szkoły należy w szczególności organizacja kursów języka polskiego - realizowane są m.in. zajęcia dla studentów wymiany zagranicznej, w szczególności programu Erasmus oraz dla zagranicznych doktorantów Szkoły Doktorskiej US. Zajęcia pozwalają również na promowanie kultury polskiej wśród obcokrajowców.

Formy współpracy filologii polskiej z otoczeniem społeczno-gospodarczym są zgodne z misją społeczną Uniwersytetu Szczecińskiego, z istotą dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których przyporządkowany jest kierunek, oraz z koncepcją kształcenia na kierunku *filologia polska*, studia I i II stopnia. Stanowią odpowiedź Uniwersytetu Szczecińskiego i Wydziału Humanistycznego US na wyzwania, jakie nowoczesny rynek pracy i globalizujący się świat stawia przed studentami i absolwentami kierunku. Formy współpracy filologii polskiej z otoczeniem społeczno-gospodarczym mają charakter miejski/lokalny i regionalny/zachodniopomorski (szczególnie w odniesieniu do podmiotów, w których studenci i absolwenci odbywają praktyki zawodowe, a pracownicy wygłaszają prelekcje), a w niektórych przypadkach także ogólnopolski i międzynarodowy (szczególnie w odniesieniu do osób i instytucji, z którymi nauczyciele akademiccy współpracują przy organizacji przedsięwzięć naukowych i popularyzujących naukę).

W realizowane w ramach współpracy działania angażowani są także studenci – jako wolontariusze oraz współrealizatorzy.

Wykaz działań podejmowanych i realizowanych z otoczeniem społeczno-gospodarczym zawiera zał. 6.1. Przykładowe podziękowania za zrealizowane działania, zaświadczenia oraz zaproszenia do kolejnych działań, wystosowane przez otoczenie społeczno-gospodarcze do przedstawicieli kierunku *filologia polska*, znajdują się w zał. 6.2.

Spotkania i rozmowy z interesariuszami odbywają się zarówno w postaci wspólnego zebrania zespołu i interesariuszy, jak i w postaci indywidualnych spotkań przedstawiciela zespołu z danym interesariuszem (również z interesariuszem, który nie znajduje się na liście członków Rady Interesariuszy). W zał. 6.3. znajdują się przykładowe protokoły z takich spotkań.

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

W ramach monitorowania i oceniania form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przeprowadzane są spotkania (co najmniej raz w semestrze) z przedstawicielami Rady Interesariuszy, podczas których interesariusze oraz członkowie zespołu kierunkowego mogą podsumować dotychczasowe działania, omówić nowe propozycje, zgłosić potrzeby i pomysły. Ponadto z przedstawicielami Ray Interesariuszy oraz z przedstawicielami innych instytucji członkowie zespołu kierunkowego są w kontakcie bieżącym podczas całego roku akademickiego. W kontakcie takim

pozostają również inni wykładowcy kierunku *filologia polska*, którzy mogą zgłaszać zespołowi propozycje, potrzeby i oczekiwania danej instytucji.

W celu pogłębienia oceny i możliwości doskonalenia form współpracy zespół kierunkowy opracowuje obecnie ankietę oceny współpracy z otoczeniem, która wraz z końcem semestru letniego roku akademickiego 2025/2026 zostanie przekazana interesariuszom z prośbą o wypełnienie. Wnioski z ankiety zostaną wykorzystane do planowania rozwoju współpracy w kolejnym roku akademickim.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma istotny wpływ na kształt oraz doskonalenie programu studiów i jego realizacji. Współpraca z otoczeniem pozwala na dostrzeżenie zdecydowanej potrzeby dalszej realizacji kształcenia nauczycieli, a także wskazuje, jak doskonalić treści kształcenia poszczególnych przedmiotów. Pozwala także na aktualizowanie programu innych specjalności prowadzonych na kierunku *filologia polska* oraz opracowywaniu propozycji nowych specjalności, na zwiększanie oferty instytucji przyjmujących studentów na praktyki, aktualizowanie efektów uczenia się zgodnie z aktualnymi potrzebami rynku pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	n/d

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Współpraca prowadzona z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na stwarzanie studentom przestrzeni do podejmowania dodatkowych aktywności, takich jak prowadzenie warsztatów dla uczniów szkół średnich. Współpraca ta pozwoliła też sadzić funkcjonowanie kierunku *filologia polska* w przestrzeni miejskiej w taki sposób, by kierunek ten stawał się coraz bardziej rozpoznawalny i obecny w życiu kulturalno-społecznym. Dowodem na to są takie wydarzenia jak: zaproszenie do realizacji konkursu literackiego w Książnicy Pomorskiej, zaproszenie przez szkoły średnie do prowadzenia warsztatów literackich w ramach kolejnego cyklu „Szkoła interpretacji liryki" czy zgłoszenia kolejnych grup szkolnych (nauczycieli i uczniów) na warsztaty i wykłady oferowane w ramach kierunku. Warto wyraźnie podkreślić, że zakres działań podejmowanych przez Uczelnię oraz zaproszenia i zainteresowanie ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego wykraczają poza zakres podpisanych dotąd umów o współpracę i wyprzedzają podpisywanie nowych umów; stąd z częścią otoczenia społeczno-gospodarczego umowy są dopiero podpisywane lub projektowane, gdy tymczasem realizacja konkretnych działań została już ugruntowana i wciąż się wzbogaca. Uczelnia pamięta o wadze podpisywania porozumień o partnerstwie, w tym jednak punkcie chcemy zwrócić uwagę, że wartości współpracy Uniwersytetu Szczecińskiego z otoczeniem społeczno-gospodarczym dowodzi nie tyle liczba podpisanych umów, partnerstw i listów intencyjnych, ile liczba, różnorodność i jakość realizowanych konkretnych działań.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Uczelnia tworzy warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, przygotowuje studentów i nauczycieli akademickich oraz stwarza im możliwości do uczenia się i nauczania w językach obcych, wspiera międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzy ofertę kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia, wymiany studentów i kadry.

Zgodnie ze strategią Wydziału Humanistycznego i Uniwersytetu Szczecińskiego, cele długofalowe umiędzynarodowienia kierunku obejmują:

1. Zainteresowanie filologią polską w Szczecinie studentów polonistyk/slawistyk z uczelni europejskich oraz spoza Europy – w tym z Argentyny, Brazylii i Chin.
2. Konsekwentne prowadzenie działań promocyjnych zachęcających do studiowania na szczecińskiej filologii polskiej.
3. Systematyczne podnoszenie kompetencji językowych studentów i kadry.
4. Rozszerzanie i uatrakcyjnianie oferty dla cudzoziemców.
5. Pomnażanie treści programowych przekazywanych w językach obcych – proporcjonalnie do wzrostu kompetencji językowych kadry i słuchaczy.
6. Przygotowanie absolwentów do życia w wielokulturowym, globalnym społeczeństwie oraz do podejmowania aktywności zawodowej w środowisku międzynarodowym.
7. Skuteczniejsza integracja systemu nauczania na szczecińskiej polonistyce z europejskim oraz światowym systemem edukacyjnym.

Specyfika procesu kształcenia na kierunku *filologia polska* determinuje prymat języka polskiego nad językami obcymi, jednak w toku studiów I i II stopnia podejmowane są systematyczne działania zmierzające do podnoszenia międzynarodowych kompetencji studentów – na płaszczyźnie językowej i kulturowej. Kompetencje te są niezbędne w życiu zawodowym oraz społecznym: wspomagają mobilność studentów i absolwentów, ich sprawne funkcjonowanie na rynku pracy, umiejętność działania w wielonarodowych i wielokulturowych zespołach, a także kompetencje w zakresie recepcji obcojęzycznych przekazów literackich, medialnych oraz tekstów o charakterze naukowym i profesjonalnym.

Dla koncepcji kształcenia na kierunku *filologia polska* główną rolą umiędzynarodowienia są zatem: umożliwienie studentom korzystania z międzynarodowego dorobku naukowego związanego bezpośrednio lub pośrednio ze studiowanym kierunkiem; umożliwienie dostępu do europejskich wzorów rozwoju naukowego w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo; pogłębienie świadomości i wrażliwości kulturowej, co przekłada się na umiejętność literaturoznawczej i językoznawczej pracy z tekstami kultury; budowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej z uczelniami spoza Polski.

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Głównym aspektem programu studiów służącym do umiędzynarodowienia kierunku jest kształcenie w ramach lektoratu języka obcego.

Kolejny aspekt to zajęcia prowadzone w wybranym języku obcym, proponowane w ramach programu studiów. Na podstawie wieloletniego doświadczenia oraz potwierdzonej preferencji studentów oferta obejmuje lektoraty języka angielskiego i niemieckiego – ten drugi popularny również z uwagi na specyfikę polsko-niemieckiego regionu przygranicznego, w którym usytuowany jest

Uniwersytet Szczeciński. Od roku akademickiego 2023/24 na kierunku *filologia polska* wprowadzono następujące zajęcia prowadzone w językach obcych:

Zajęcia anglojęzyczne: - konwersatorium „Rhetoric, persuasion (and) culture" [retoryka, perswazja (i) kultura] – 15 godzin, jako przedmiot do wyboru dla studentów II roku studiów I stopnia - wykłady ogólnouczelniane w języku angielskim (możliwość zastąpienia wykładu z puli polskojęzycznej): 25 godzin na studiach I stopnia i 15 godzin na studiach II stopnia.

Zajęcia niemieckojęzyczne: - konwersatorium z zakresu językoznawstwa „Polnisch als Fremdsprache – ausgewählte Grammatikfragen" [język polski jako obcy – wybrane zagadnienia gramatyczne] – studia II stopnia, przedmiot do wyboru.

Podczas zajęć dydaktycznych studenci mają możliwość – i są do tego zachęcani – korzystania z anglojęzycznej i niemieckojęzycznej literatury fachowej. W toku seminariów licencjackich oraz magisterskich zaleca się studentom korzystanie z literatury fachowej w języku obcym, o ile pozwala na to tematyka badawcza.

Ponadto w ramach projektu „Promocja języka polskiego" dokonano w tym roku akademickim zakupu książek w języku niemieckim; zakupione publikacje dotyczyły literatury polskiej i niemieckiej, języka polskiego i niemieckiego oraz dydaktyki obu języków. Powiększenie zasobów bibliotecznych o zbiory niemieckojęzyczne stanowi dodatkowe wsparcie studentów w dostępie do obcojęzycznych publikacji, do zagranicznego dorobku naukowego oraz do rozwijania znajomości języka obcego.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągania przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

W ramach programu studiów studenci kierunku *filologia polska* uczestniczą w obowiązkowych zajęciach z wybranego języka obcego w następującym wymiarze:

Stopień studiów	Wymiar godzin	Poziom docelowy ESOKJ
I stopień	120 godzin	B2
II stopień	30 godzin	B2+

Studenci wybierają lektorat języka obcego zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i kompetencjami językowymi uzyskanymi na poziomie szkoły średniej. Studentom zaleca się wybieranie lektoratu z języka, którego się wcześniej uczyli (w szkole średniej lub indywidualnie) i który znają na poziomie B1. Lektorat języka obcego rozpoczyna się na studiach I stopnia od 3 semestru i trwa do 6 semestru. Po rozpoczęciu studiów, w 1 semestrze, studenci mają możliwość zweryfikowania swojej znajomości języka poprzez wykonanie testu diagnostycznego testu diagnostycznego.

W trakcie trwania lektoratu prowadzący weryfikuje na bieżąco osiąganie przez studentów wymaganych kompetencji językowych za pomocą takich narzędzi jak: testy, prace pisemne, wypowiedzi ustne, ćwiczenia indywidualne, ćwiczenia w grupie. Studenci otrzymują na bieżąco informacje zwrotne na temat swoich silnych i słabych stron z zakresu leksyki, gramatyki, wymowy.

Zajęcia kończą się egzaminem weryfikującym osiągnięcie przez studentów założonych kompetencji językowych.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Wydział Humanistyczny systematycznie oferuje pracownikom i doktorantom: kursy językowe podnoszące kompetencje komunikacyjne; szkolenia z zakresu posługiwania się językiem w sytuacjach zawodowych; warsztaty pisania tekstów naukowych w języku angielskim; warsztaty prowadzone przez neofilologów pracujących na Wydziale; kursy certyfikowane organizowane przez podmioty zewnętrzne (np. Center for American Studies).

W ramach programu Welcome to Poland (Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej) Dział Spraw Międzynarodowych US oferuje: specjalistyczne szkolenia dla nauczycieli akademickich

przygotowujące do prowadzenia zajęć w języku obcym; szkolenia z tworzenia prezentacji i materiałów dydaktycznych w językach obcych; kursy językowe dla pracowników administracyjnych obsługujących studentów i pracowników z zagranicy; szkolenia międzykulturowe niwelujące bariery komunikacyjne wynikające z różnic kulturowych.

Pracownicy i studenci kierunku *filologia polska* mają możliwość wyjazdów w ramach: programu Erasmus+; umów bilateralnych; indywidualnych zaproszeń i ofert stypendialnych do zagranicznych instytucji akademickich.

Wydział Humanistyczny US posiada umowy o współpracy z następującymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi: Uniwersytet w Sztokholmie (Szwecja); Uniwersytet w Zagrzebiu (Chorwacja); Uniwersytet w Greifswaldzie (Niemcy); Uniwersytet w Ostrawie (Czechy); Uniwersytet Roma Tre w Rzymie (Włochy).

Działania aktywizujące mobilność studencką

Co roku przygotowywana jest oferta przedmiotów z zakresu *filologii polskiej* dla studentów z programu Erasmus.

Ze względu na zmniejszającą się liczbę studentów na obu stopniach *filologii polskiej* oraz spadek kompetencji językowych osób rozpoczynających studia, odnotowuje się brak zainteresowania wyjazdami na studia zagraniczne. W odpowiedzi na tę sytuację podejmowane są następujące działania:

- prowadzenie kampanii informacyjnej na temat zasad mobilności akademickiej i płynących z niej korzyści;
- organizacja spotkań ze studentami zagranicznymi z innych kierunków humanistycznych przebywającymi w Polsce w ramach wymiany międzynarodowej;
- wdrażanie inicjatyw przełamujących bariery ograniczające mobilność, w tym obawy studentów z małych ośrodków miejskich i wiejskich związane z szokiem kulturowym, barierami językowymi i oddaleniem od środowiska rodzinnego.

Mobilność i aktywność międzynarodowa kadry

W latach 2024–2025 realizowano następujące formy aktywności:

- organizacja wyjazdów programów Erasmus+ w latach 2024–2025;
- staże naukowe i wizyty studyjne;
- udział w konferencjach międzynarodowych;
- wykłady i warsztaty zagraniczne;
- nauczanie języka polskiego jako obcego;
- udział w projektach realizowanych w ramach programu NAWA.

Innowacyjne formy współpracy międzynarodowej

- UNIversities towards CIvic Awareness

W bieżącym roku akademickim 2025/2026 studenci *filologii polskiej* biorą udział w międzynarodowym projekcie UNIversities towards CIvic Awareness – UNICIA, którego liderem jest US. Od stycznia 2026 rozpoczął się w ramach tego projektu cykl warsztatów: „Multicultural Babel Tower – the ultimate language-learning workshop" (różnorodność etniczna, język Wolof, kultura Senegalu – prowadzenie: wykładowca Uniwersytetu im. Gastona Bergera w Senegalu).

- Polonistyczno-germanistyczne wspólne studia nauczycielskie (kierunek unikatowy)

Polonistyczno-germanistyczne studia I i II stopnia są studiami o charakterze międzynarodowym i umożliwiają uzyskanie dyplomów dwóch uczelni: Uniwersytetu Szczecińskiego (tytuł licencjata i magistra) i Uniwersytetu w Greifswaldzie (das Erste Staatsexamen für das Lehramt an Gymnasien des Landes Mecklenburg-Vorpommern). Od roku 2026/27 będą prowadzone w formie studiów jednolitych magisterskich (Uchwała Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego z 15 stycznia 2026 r.).

- Działania na rzecz środowisk polonijnych w Ameryce Południowej: Argentyna i Brazylia

Koordynatorki:
dr hab. Adrianna Seniów, prof. US z Instytutu Językoznawstwa
dr Nina Pielacińska z Instytutu Literatury i Nowych Mediów

- Projekt NAWA „Promocja języka polskiego":

W 2025 roku był realizowany projekt „Promocja Języka Polskiego" finansowany ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Partnerem projektu był Uniwersytet w Greifswaldzie. Kierownikiem projektu była dr Agnieszka Szlachta, w działania projektowe byli zaangażowani: dr hab. Krzysztof Nerlicki, prof. US, dziekan Wydziału Humanistycznego US, oraz dr Grzegorz Lisek, koordynujący współpracę ze strony instytucji partnerskiej. Tematem projektu było transgraniczne promowanie polszczyzny i jej odmian stylistycznych.

Podstawowym założeniem projektu było wyposażenie jego uczestników w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne odnoszące się do użycia języka polskiego w wymiarze specjalistycznym zawodowym lub/i naukowym. W ramach projektu przeprowadzono dla studentów i zainteresowanych nauczycieli akademickich z instytucji partnerskiej cykl wykładów (30 godzin dydaktycznych) i warsztatów (60 godzin dydaktycznych) mających na celu upowszechnienie wiedzy o złożonych zagadnieniach gramatycznych i zróżnicowaniu stylistycznym języka polskiego, ze szczególnym uwzględnieniem stylu specjalistycznego i naukowego. Zajęcia poprowadzili m.in. wykładowcy szczecińskiej polonistyki: prof. Ewa Kołodziejek, prof. Dorota Kozaryn, prof. Jolanta Ignatowicz-Skowrońska, dr Agnieszka Szlachta (Instytut Językoznawstwa) oraz dr Barbara Popiel-Kobielska, dr Aleksandra Grzemska (Instytut Literatury i Nowych Mediów). We wrześniu 2025 roku zorganizowano szkołę letnią Polonicum w Uniwersytecie w Greifswaldzie na temat „Mowa nienawiści, marginalizacja i mniejszości w Polsce", w ramach której zajęcia dla studentów poprowadzili eksperci z obydwu uczelni i zaproszeni goście. Dofinansowanie wynosiło 131 780 zł.

- Projekt „Katamaran – tworzenie i realizacja międzynarodowych programów studiów"

Od października 2024 roku realizowany jest także projekt „Katamaran – tworzenie i realizacja międzynarodowych programów studiów", w ramach którego opracowywany jest kierunek: *germanistyczno-polonistyczne wspólne studia nauczycielskie* (BPI/KAT/2024/1/00002). Kierownikiem projektu jest dr hab. Krzysztof Nerlicki, prof. US, a do zespołu projektowego należy dr Agnieszka Szlachta, reprezentująca szczecińską polonistykę. Projekt zakłada nie tylko współpracę w ramach tworzenia międzynarodowego kierunku studiów, ale również – możliwość udziału w szkoleniach z zakresu jakości kształcenia oraz podnoszących kompetencje osób prowadzących zajęcia dydaktyczne (np. realizacja zajęć zdalnych, wykorzystanie sztucznej inteligencji w dydaktyce, metody aktywizujące). Środki pozwolą także na poszerzenie zasobów bibliotecznych o publikacje polonistyczne z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i dydaktyki języka polskiego. Projekt będzie realizowany do końca marca 2025 roku. Dofinansowanie wynosiło 338 513 zł.

- Projekt NAWA „Promocja języka polskiego":

We współpracy z Universidad de La Plata oraz Universidad Nacional del Litoral w Santa Fe (Argentyna) przygotowano i złożono projekt „Polski głos w Argentynie. Edukacja – kultura – literatura", który otrzymał finansowanie w kwocie 119 000 zł i został wyróżniony jako jeden z trzech najlepszych spośród wszystkich złożonych wniosków. Projekt będzie realizowany w roku akademickim 2025/2026.

- Opracowanie ram programowych polonijnej edukacji językowo-kulturowej:

W ramach współpracy z Instytutem Rozwoju Języka Polskiego dr hab. Adrianna Seniów, prof. US uczestniczyła w pracach zespołu eksperckiego opracowującego ramy programowe dla edukacji polonijnej. Efektem jest publikacja: *Ramy programowe polonijnej edukacji językowo-kulturowej. Cz. 1 Założenia i strategie dydaktyczne, cz. 2 Rozwiązania metodyczne i programowe* (Drago, Warszawa 2025). Prezentacja publikacji odbyła się 8 grudnia 2025 r. z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Edukacji oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

- Webinary dla nauczycieli polonijnych:

W ramach współpracy z Organizacją Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG) zrealizowano cztery webinary w ramach Polonijnego Centrum Nauczycielskiego (2025): - Polski system fonetyczny: samogłoski - Polski system fonetyczny: spółgłoski - Akcent w języku polskim - Sztuka poprawnej wymowy. Odbiorcami było ponad 150 nauczycieli polonijnych z całego świata. Oceny ewaluacyjne (skala 1–6): 5,92; 5,93; 5,90; 5,82.

- Międzynarodowy Kongres Języka i Kultury Polskiej

Istotną inicjatywą umożliwiającą rozszerzenie współpracy międzynarodowej jest organizacja Międzynarodowego Kongresu Języka i Kultury Polskiej, który stał się wydarzeniem cyklicznym (edycje: 2021, 2023, 2025). **III edycja (2025)**: - 50 badaczy i przedstawicieli środowisk polonijnych z: Argentyny, Brazylii, Chin, Estonii, Francji, Japonii, Litwy, Niemiec, Wielkiej Brytanii - Polskie ośrodki: UJ, UW, UAM, IJP PAN, UŁ, KUL, UG, UWr, UŚ, USZ, PŚ – Patronat: Minister Nauki, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, Prezydent Szczecina, JM Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego – Informacje medialne: media lokalne oraz ogólnopolskie (Polska Agencja Prasowa).

Kongres służy budowaniu marki Uniwersytetu Szczecińskiego jako uczelni współtworzącej nurt badań nad językiem, kulturą i literaturą polską w kraju i za granicą.

- Perspektywy współpracy z Azją

Na przykładzie porozumienia między Uniwersytetem Szczecińskim i Uniwersytetem w Ningbo (ChRL) o kształceniu chińskich studentów filologii germańskiej w ramach Programu 2+2, a także współpracy z germanistyką w Uniwersytecie w Guangzhou (ChRL), władze Wydziału planują podjęcie współpracy z filologią polską na Uniwersytecie w Guangzhou. W październiku 2025 r. zorganizowano wykład prof. Li Yinan (Pekiński Uniwersytet Języków Obcych) dla studentów US.

- Publikacje i projekty badawcze o zasięgu międzynarodowym

Niemal połowa pracowników kierunku *filologia polska* włącza się czynnie w działania intensyfikujące umiędzynarodowienie nauki i popularyzację wyników badań. Efektem są: - publikacje naukowe w językach obcych - publikacje w zagranicznych wydawnictwach zwartych i ciągłych - udział w międzynarodowych projektach badawczych - udział w międzynarodowych wydarzeniach naukowych i popularyzatorskich - kwerendy oraz wyjazdy studyjne.

Ponadto prowadzone są inne działania wspierające umiędzynarodowienie kierunku:

- Egzaminy certyfikowane z języka polskiego

Uniwersytet Szczeciński otrzymał uprawnienia do organizowania egzaminów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego na poziomach od A1 do C2 dla osób dorosłych 12 grudnia 2023 roku. Pierwsza sesja egzaminacyjna w naszym ośrodku odbyła się w dn. 22-23 czerwca 2024 roku. Uniwersytet Szczeciński zorganizował dotychczas sześć sesji egzaminacyjnych, w których odbywały się egzaminy na poziomie B1, B2, i C2. Do egzaminów przystąpiło blisko 440 osób.

Certyfikat jest jedynym państwowym dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego, uznawanym przy staraniu się o polskie obywatelstwo, a także – wymaganym od zatrudnianych w Polsce cudzoziemców m.in. w służbie zdrowia czy służbie cywilnej. Dokument jest uznawany przez uczelnie podczas rekrutacji na studia w języku polskim.

Obecnie przewodniczącą komisji egzaminacyjnej jest dr Agnieszka Szlachta, która uzyskała uprawnienia i w lutym 2025 roku została wpisana na ministerialną listę egzaminatorów uprawnionych do sprawowania funkcji przewodniczących komisji egzaminacyjnych.

- Rozwój współpracy z Ukrainą

Pracownicy filologii polskiej podejmują również z Donbaskim Państwowy Uniwersytetem Pedagogicznym i Ukraińsko-Polskim Międzynarodowym Centrum Edukacji i Nauki. Dotychczas

zorganizowano dwie edycje międzynarodowego seminarium naukowo-metodycznym na temat: *Ukraińsko-polska współpraca w dziedzinie edukacji: osiągnięcia i wyzwania* (25–28 marca 2024 roku); *Współczesne trendy w edukacji: doświadczenia ukraińsko-polskie* (2–5 grudnia 2025 roku). Podejmowane tematy dotyczyły w szczególności partnerstwa edukacyjnego w szkolnictwie wyższym: doświadczenia ukraińskie i polskie. Pierwsze konferencja obejmowała także debatę na temat: *Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w edukacji specjalnej i włączającej: doświadczenia europejskie*. Seminaria miały formę zdalną. W każdym spotkaniu uczestniczyło ponad 200 osób, głównie z Polski i Ukrainy.

W 2023 roku została podpisana umowa między Uniwersytetem Szczecińskim a Lwowskim Narodowym Uniwersytetem im. Iwana Franki, w ramach której rozwijana jest przede wszystkim współpraca z Wydziałem Dziennikarstwa Uniwersytetu Lwowskiego. Jednakże w lipcu 2025 roku w ramach tej współpracy przygotowano i złożono projekt do programu „Promocja Języka Polskiego" Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Projekt „Literatura polska i ukraiński czytelnik: upowszechnianie współczesnej literatury Pomorza Zachodniego wśród ukraińskich odbiorców" został przygotowany przez dr Barbarę Popiel-Kobielską, wykładowcę na kierunku *filologia polska*. Projekt nie uzyskał dofinansowania, stanowi jednak przykład wykorzystywania możliwości stwarzanych dzięki współpracy nawiązanej z Lwowskim Narodowym Uniwersytetem im. Iwana Franki.

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Z uwagi na specyfikę kierunku *filologia polska*, czyli narodowa, znacznie trudniejsze niż w przypadku filologii nowożytnych jest włączanie do realizacji programu nauczania wykładowców z zagranicy. Jednakże studenci mają możliwość uczestniczyć w otwartych wykładach i seminariach prowadzonych gościnnie przez wykładowców z uczelni zagranicznych.

- W marcu 2024 roku odbyło się międzynarodowe seminarium naukowo-metodyczny na temat: *Ukraińsko-polska współpraca w dziedzinie edukacji: osiągnięcia i wyzwania*, organizowane w ramach współpracy Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego z Donbaskim Państwowy Uniwersytetem Pedagogicznym i Ukraińsko-Polskim Międzynarodowym Centrum Edukacji i Nauki. Seminarium odbyło się w ramach obchodów 85-lecia Donbaskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego. Zaplanowano dwie główne sekcje: 1) partnerstwo edukacyjne w szkolnictwie wyższym: doświadczenia ukraińskie i polskie oraz 2) współczesne podejście do partnerstwa edukacyjnego w szkole średniej: Międzynarodowe seminarium.

- W kwietniu 2024 roku obyły się wykłady dra Grzegorza Liska z Uniwersytetu w Greifswaldzie: „Visuelle Mehrsprachigkeit. Grenzphänomene" (wykład w języku niemieckim) oraz „Pejzaż językowy polskich miast. Stary temat – nowe znaki" (wykład w języku polskim): Wykłady gościnne.

- W styczniu 2025 roku odbył się wykład dr Oleny Kolhan z Donbaskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego - **ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет"** (Słowiańsk-Dniepr, Ukraina), kierownik Ukraińsko-Polskiego Międzynarodowego Centrum Edukacji i Nauki, pt. „Rozwój kompetencji obywatelskich studentów podczas nauki języka polskiego jako obcego: wschodnia Ukraina, obwód doniecki (w języku polskim): Wykład gościnny.

- W listopadzie 2025 roku dr Yuliana Lavrysh z Katedry Nowych Mediów Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki wygłosiła wykład gościnny na temat pamięci społecznej jako zjawiska w komunikacji międzykulturowej: Wykład gościnny.

- W kwietniu 2025 roku utworzono koło naukowe Ukrainistyki „Czerwona Ruta", które nawiązało współpracę z Lwowskim Narodowym Uniwersytetem im. Iwana Franki. Jeden z jego cel…ów to integracja studentów z Ukrainy, wśród których są również studenci filologii polskiej.

- W maju 2025 roku w uniwersyteckim ośrodku w Pobierowie odbył się Światowy Kongres Młodych Filologów z cyklu „Świat Słowian w Języku i Kulturze".

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Proces umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku *filologia polska* podlega systematycznej ewaluacji w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Monitorowanie obejmuje:

Obszary ewaluacji: efektywność kształcenia językowego studentów (wyniki egzaminów, osiągnięcie zakładanych poziomów ESOKJ); zainteresowanie studentów ofertą zajęć w językach obcych; zainteresowanie mobilnością w ramach programu Erasmus+ i innych programów wymiany; aktywność międzynarodowa kadry (publikacje, wyjazdy, projekty); efektywność współpracy z zagranicznymi ośrodkami akademickimi; jakość kursów języka polskiego jako obcego dla cudzoziemców.

Formy ewaluacji z udziałem studentów: ankiety ewaluacyjne przedmiotów prowadzonych w językach obcych; hospitacje zajęć z elementami oceny kompetencji językowych; opinie studentów zbierane w ramach spotkań z władzami kierunku; informacje zwrotne od studentów uczestniczących w programach wymiany; wyniki ewaluacji webinarów i szkoleń (np. średnie oceny w skali 1–6).

Na podstawie wyników ewaluacji wdrażane są następujące działania doskonalące:

- **Odpowiedź na spadek zainteresowania mobilnością**: intensyfikacja kampanii informacyjnej o programie Erasmus+; organizacja spotkań ze studentami zagranicznymi jako forma promocji wymiany; cykl spotkań ze studentami z Azji i Afryki (2023/24 i 2024/25) prezentujących możliwości realizacji filologii polskiej za granicą; działania przełamujące bariery psychologiczne i językowe studentów.

- **Dostosowanie oferty dydaktycznej**: wprowadzenie zajęć anglojęzycznych i niemiecko-języcznych jako przedmiotów do wyboru (od 2023/24); dostosowanie oferty lektoratów do preferencji studentów (angielski i niemiecki); zalecenie korzystania z literatury obcojęzycznej na seminariach dyplomowych.

- **Rozwój kompetencji kadry:** regularne szkolenia z zakresu *academic writing* i *academic speaking*; warsztaty przygotowujące do prowadzenia zajęć w języku obcym; szkolenia międzykulturowe.

- **Rozwój współpracy międzynarodowej**: rozszerzenie sieci kontaktów akademickich (Azja, Ameryka Południowa); prowadzenie i doskonalenie kierunku unikatowego z Uniwersytetem w Greifswaldzie; studia podyplomowe dla Polonii południowoamerykańskiej; cykliczna organizacja Międzynarodowego Kongresu Języka i Kultury Polskiej.

Dalsze szczegóły dotyczące działań na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku *filologia polska* znajdują się w zał. 7.1.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	**brak**	**n/d**

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Znaczna część kadry naukowo-dydaktycznej pracującej ze studentami I i II stopnia filologii polskiej posiada wysokie kompetencje w zakresie posługiwania się językami obcymi – przede wszystkim angielskim i niemieckim, a także hiszpańskim, włoskim oraz rosyjskim. Kompetencje te są

wykorzystywane w: pracy naukowo-badawczej; publikacji wyników badań w językach obcych; kontaktach z licznymi ośrodkami akademickimi w Europie, obu Amerykach, Afryce i Australii; dydaktyce – w zakresie odpowiadającym preferencjom oraz kompetencjom językowym studentów.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Na Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonuje rozbudowany system wsparcia studentów, obejmujący zarówno proces kształcenia i rozwoju naukowego, jak i poszerzanie zainteresowań – m.in. sportowych oraz artystycznych – a także świadome planowanie kariery zawodowej, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb studentów. Uczelni oferuje studentom także różne formy pomocy dla osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, zdrowotnych lub materialnych, w tym – pomoc psychologiczną. Wiele form wsparcia stanowi odpowiedź na potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie edukacji, rozwoju osobistego, integracji społecznej oraz wsparcia w zatrudnieniu.

W pierwszej kolejności należy wskazać wsparcie oferowane w ramach Wydziału Humanistycznego US związane bezpośrednio z organizacją i właściwym przebiegiem procesu naukowo-dydaktycznego. Istotnym aspektem jest stały dostęp do informacji związanych ze studiowaniem poprzez strony internetowe i inne kanały komunikacyjne, w tym media społecznościowe. Osoby przyjęte na pierwszy rok studiów otrzymują wsparcie organizacyjne podczas dni adaptacyjnych, odbywających się pod koniec września, tuż przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych. W spotkaniach ogólnych biorą udział przedstawiciele władz wydziału, pracownicy sekcji ds. studenckich WH, reprezentacji jednostek ogólnouczelnianych (np. Akademickie Biuro Karier US, Dział Spraw Międzynarodowych US) oraz członkowie Rady Samorządu Studenckiego WH US. Następnie studenci każdego kierunku uczestniczą w spotkaniach informacyjnych z opiekunem danego rocznika. Studenci zdobywają wówczas niezbędną wiedzę dotyczącą kwestii formalnych związanych z podjęciem studiów oraz obowiązujących w uczelni zasad i procedur, a także – poznają różnorodne możliwości rozwoju naukowego i osobistego. Prezentowane są kanały informacyjne, w tym strona sekcji ds. studenckich: https://dos.usz.edu.pl oraz adres mailowy dziekanatu: dos.piastow@usz.edu.pl. Ponadto omawiane są dostępne formy wsparcia, a samorząd zaprasza nowych studentów do dołączenia do RSS WH. Każdorazowo przed dniami adaptacyjnymi prodziekani ds. studenckich WH organizują spotkania z opiekunami lat w celu omówienia ich obowiązków i właściwych sposobów ich realizacji.

Podczas Dni Adaptacyjnych studenci biorą udział w szkoleniach m.in. w zakresie praw i obowiązków studenta, akademickiego savoir vivre'u oraz cyberbezpieczeństwa organizowanych przez samorząd studencki. Mogą również skorzystać z możliwości spotkania z psychologiem (obowiązują zapisy), którego celem jest wsparcie studentów pierwszego roku w przystosowaniu się do zmian związanych z podjęciem studiów i zmniejszenie poczucia lęku, ponadto studenci otrzymują wskazówki, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach. Podejmowanie działania mają sprzyjać ograniczeniu rezygnacji ze studiów na początkowym etapie. Ponadto samorząd studencki opracował poradnik studenta dostępny online. Poradnik i inne szczegółowe informacje związane z formami wsparcia dla studentów pierwszego roku znajdują się na stronie Dni Adaptacyjnych.

Dalsze szczegółowe informacje dla studentów są stale dostępne na stronie internetowej Wydziału Humanistycznego US (np. plany studiów i sylabusy przedmiotów, plany zajęć, informacje dotyczące sesji egzaminacyjnej, praktyk zawodowych, procedury dyplomowania), na bieżąco zamieszczane są także ogłoszenia dla studentów. Informacje o konsultacjach nauczycieli akademickich dostępne są na platformie: https://e-prodziekan.usz.edu.pl/.

W celu zapewnienia pomocy studentom oraz rozpoznawania ich bieżących potrzeb dziekan wydziału powołuje opiekuna roku spośród nauczycieli akademickich. Istotną rolą opiekuna roku jest aktywizacja studentów poprzez informowanie o działaniach podejmowanych na wydziale i uniwersytecie, zachęcanie do uczestnictwa i wspieranie w podejmowanych aktywnościach. Wykaz powołanych opiekunów roku znajduje się na stronie wydziału. W zakresie spraw związanych z kształceniem opiekun roku współpracuje z koordynatorem danego kierunku. Studenci mogą również korzystać z bieżącego wsparcia prodziekanów ds. studenckich, które obejmuje m.in. dostosowanie

procesu kształcenia do indywidualnych potrzeb i możliwości studenta. Każdy student może zwrócić się do prodziekana mailowo lub umówić się na dyżur prodziekański, wysyłając mail z prośbą o spotkanie na adres: prodziekan.stud.hum.@usz.edu.pl. Grupę studentów reprezentuje starosta danego roku wybieranym podczas dni adaptacyjnych.

W odpowiedzi na zróżnicowane potrzeby studentów, m.in. w zakresie wsparcia psychologicznego, także – studentów zagranicznych lub związane z rozwojem osobistym 20 kwietnia 2023 roku prorektor ds. studenckich US powołała Uniwersytecki Zespół Wsparcia i Rozwój.

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia jest oferowane w powstałym w 2007 roku Dziale Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami US. Pomoc jest udzielana zarówno osobom z orzeczeniem o niepełnosprawności, jak i osobom z tymczasową niepełnosprawnością lub przewlekle chorym, które ze względu na stan zdrowia nie są w stanie realizować programu studiów. Wsparcie obejmuje w szczególności zapewnienie dostosowań umożliwiających studentowi kontynuowanie nauki. Istotnym zadaniem jednostki jest także wsparcie organizacyjne i merytoryczne adresowane do nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych, którzy na co dzień pracują z osobami z niepełnosprawnościami.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Już na etapie opracowywania programów studiów uwzględniane są potrzeby studentów. Program studiów zakłada pogłębienie wiedzy z różnych obszarów (literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo) i kształtuje umiejętność krytycznego myślenia. Dobór form i metod dydaktycznych jest ukierunkowany na optymalizację procesu uczenia się. Dostosowanie oferty edukacyjnej na kierunku *filologia polska* do zainteresowań studentów obejmuje m.in. możliwość skorzystania z szerokiej oferty przedmiotów fakultatywnych, w tym – ze zróżnicowanych propozycji wykładów ogólnouczelnianych i wykładów z dziedziny nauk społecznych. Oferta seminaryjna jest bogata i pozwala rozwijać naukowe zainteresowania studentów. Realizacja praktyk zawodowych sprzyja poznaniu rynku pracy i nawiązaniu kontaktów z potencjalnymi pracodawcami. Obowiązujące w programy studiów są umieszczone na stronie: https://bip.usz.edu.pl/artykuly/507/programy-studiow. Do optymalizacji procesu uczenia przyczynia się również stworzenie przejrzystego i precyzyjnego systemu oceny osiągnieć studentów (określonego w sylabusie danego przedmiotu), o którym wykładowca ma obowiązek poinformować studentów na pierwszych zajęciach.

Zdobywanie specjalistycznej wiedzy i praktycznych umiejętności odbywa się pod opieką merytoryczną wykładowców ze znacznym dorobkiem naukowym, co zapewnia najwyższą jakość procesu uczenia się. Studenci mogą korzystać ze wsparcia wykładowców także podczas konsultacji realizowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych (1,5 godziny tygodniowo w wyznaczonym terminie oraz 1,5 godziny podczas obowiązkowego dyżuru dydaktycznego w czwartki w godz. 11.45–13.15). Szczegółowe informacje dotyczące dni i godzin konsultacji są dostępne po zalogowaniu się na platformie: https://e-prodziekan.usz.edu.pl/. Bieżący kontakt z wykładowcami odbywa się za pomocą służbowej poczty elektronicznej i MS Teams w usłudze Microsoft 365. Przydatne dla studentów są bogate zbiory Biblioteki Międzywydziałowej US, które na wniosek wykładowców są systematycznie uzupełniane o najnowszą literaturę polonistyczną (obecnie również dzięki dofinansowaniu w ramach dwóch programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej: 1. *Promocja języka polskiego*, 2. *Katamaran – tworzenie i realizacja międzynarodowych programów studiów*).

Zgodnie z obowiązującym *Regulaminem studiów w Uniwersytecie Szczecińskim* studenci mogą skorzystać z indywidualnej organizacji studiów, do której przesłankami są w szczególności: ciąża, wychowywanie dziecka, pełnienie opieki nad chorym członkiem najbliższej rodziny, szczególne potrzeby studenta, w tym – wynikające z niepełnosprawności, studiowanie na więcej niż jednym kierunku, a także - szczególne osiągnięcia naukowe, sportowe czy artystyczne. Studenci mają także dostęp do zróżnicowanych form pomocy materialnej – mogą wnioskować o stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych czy zapomogi. Studenci osiągający wybitne wyniki naukowe

mogą ubiegać się o stypendium rektora. Szczegółowe informacje dotyczące zasad przyznawania stypendiów znajdują się na stronie: https://studenci.usz.edu.pl/stypendia/.

Student z niepełnosprawnością może skorzystać ze wsparcia asystenta osobistego: dydaktycznego (m.in. pomoc w sporządzaniu notatek, kserowaniu materiałów, wizytach w bibliotece), transportowego (pomoc w zakresie przemieszczania się na uczelnię i z powrotem oraz między salami wykładowymi) oraz tyflodydaktycznego (m.in. przygotowywanie notatek z zajęć w formie dostosowanej do potrzeb osoby słabowidzącej lub niewidomej). Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami US ma możliwość uzyskania informacji o kandydatach z niepełnosprawnością już w momencie rekrutacji, co pozwala objąć opieką studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności już w momencie rozpoczęcia studiów i zapewnić pomoc w realizacji programu studiów. Dzięki projektowi „MAXImUS dostępności" student z niepełnosprawnością ruchową może korzystać z usług transportowych obejmujących dowóz z domu studenckiego na uczelnię, do biblioteki, do miejsca zamieszkania oraz do Punktu Pomocy Psychologicznej. Jeśli student potrzebuje wsparcia w procesie dydaktycznym, by poprawić swoje wyniki w nauce i bardziej efektywnie przyswajać wiedzę, może bezpłatnie wziąć udział w treningu z neurodydaktykiem. W przypadku konkretnych potrzeb osób głuchych lub słabosłyszących biuro oferuje wsparcie tłumacza języka migowego podczas zajęć dydaktycznych oraz w trakcie załatwiania spraw administracyjnych na uczelni. Wszyscy studenci z orzeczeniem o niepełnosprawności mają możliwość uzyskania stypendium z tytułu niepełnosprawności po złożeniu odpowiedniego wniosku w systemie e-prodziekan. Ponadto studenci posiadający orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności mogą bez wychodzenia z domu za pomocą Systemu Obsługi Wsparcia mogą złożyć wniosek o dofinansowanie kosztów związanych z kształceniem. Studenci z niepełnosprawnością mogą – na tych samych zasadach co pozostali studenci – korzystać z innych form wsparcia materialnego.

8.3. Formy wsparcia

8.3.1. Krajowa i międzynarodowa mobilność studentów

Studenci mogą korzystać z programu mobilności studentów i doktorantów MOST, dzięki czemu mają możliwość realizowania swoich zainteresowań naukowych poza uczelnią macierzystą przez jeden semestr lub cały rok akademicki. Obecnie w programie uczestniczy dwadzieścia polskich uczelni wyższych. Udział w programie MOST jest bezpłatny, pozwala studentowi znacznie rozszerzyć ofertę kształcenia i nawiązać kontakty ze specjalistami w renomowanych polskich uczelniach.

Międzynarodowa mobilność studentów jest realizowana w ramach programu Erasmus+. Pracownicy Działu Spraw Międzynarodowych US organizują spotkania informacyjne dla studentów. Studenci mają do wyboru realizację wyjazdów na studia, praktyki lub staże zagraniczne. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w realizacji mobilności w ramach programu Erasmus+, powołując wydziałowych koordynatorów, którzy nie tylko dokonują właściwej kwalifikacji kandydatów, ale również zapewniają studentom merytoryczne przygotowanie do wyjazdu (w tym: pomoc we właściwym uzgodnieniu programu studiów i dokonaniu wyboru przedmiotów, a także – zaliczenie w maksymalnym zakresie, w jakim jest to możliwe, egzaminów zdanych w uczelni zagranicznej. W przypadku realizacji praktyki zagranicznych wsparcie merytoryczne ze strony koordynatora polega na współpracy z instytucjami partnerskimi w zakresie uzgodnienia programów praktyki.

W kontekście międzynarodowej mobilności istotna jest realizacja przez studentów obowiązkowego lektoratu z języka obcego, który pozwala na podniesienie kompetencji językowych, a także – możliwość skorzystania z oferty przedmiotów do wyboru prowadzonych w językach obcych.

8.3.2. Prowadzenie działalności naukowej oraz publikowanie lub prezentacja jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

Działalność naukowa studentów na kierunku *filologia polska* jest prowadzona w ramach działalności trzech kół naukowych: Koło Młodych Językoznawców US (działające od 1994 roku), Koło Edukacji Polonistycznej US (działające od 2022 roku) oraz Koło Naukowe Literaturoznawców US

(działające od 2023 roku). Koła naukowe pozwalają studentom rozwijać zainteresowania i pogłębiać wiedzę, kształtować umiejętności organizacyjne i interpersonalne (organizacja konferencji, spotkania z ludźmi nauki, działalność wydawnicza, podejmowanie inicjatyw popularyzatorskich). Działalność w kole pozwala na aktywnie zaangażowanie się w propagowanie wiedzy, co pozytywnie wpływa na proces samodoskonalenia studentów podejmujących dodatkową działalność naukową.

Obecna oferta kół naukowych odpowiada na zróżnicowane zainteresowania studentów w zakresie językoznawstwa lub literaturoznawstwa oraz związane z kształceniem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Wsparcie działalności naukowej studentów odbywa się na wielu płaszczyznach i dotyczy zarówno wsparcia merytorycznego nauczycieli akademickich podczas organizacji konferencji studenckich (*Horyzonty języka, czyli jak daleko sięga językoznawstwo*, 19–21 kwietnia 2024 r.; 25–27 kwietnia 2025 r. organizowanej przez Koło Młodych Językoznawców US) czy warsztatów i spotkań naukowych (por. *Warsztaty ekokrytyczne: narracje mórz i rzek*, 7–11 listopada 2024 r.; *Warsztaty ekokrytyczne: ptaki i migracje*, 5–7 listopada 2025 r. organizowane przez Koło Naukowe Literaturoznawców US; debata: *Kto jest dziś autorytetem językowym?*, 22 listopada 2024 r. organizowana przez Koło Młodych Językoznawców US) oraz zapewnienie opieki naukowej podczas publikowania artykułów naukowych (publikacje studentów w „Szkole interpretacji liryki") i prac popularnonaukowych (czasopismo Koła Młodych Językoznawców „Wyjątek"), jak i infrastrukturalnego (udostępnianie studentom miejsc w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych US, sal wykładowych).

Oprócz rozwijania zainteresowań w kołach naukowych studenci kierunku *filologia polska* mają możliwość uczestnictwa w wykładach gościnnych odbywających się na Wydziale Humanistycznym US. W szczególności wymienić należy cykl wykładów o języku polskim realizowany każdego roku przez Wydział Humanistyczny US we współpracy z Towarzystwem Miłośników Języka Polskiego.

Studenci uczestniczą też w konferencjach naukowych organizowanych przez Uniwersytet Szczeciński oraz sami organizują konferencje studenckie, prowadzą lub współprowadzą warsztaty dla uczniów szkół średnich, w tym warsztaty interpretacyjne ramach działania „Szkoła interpretacji liryki" dla uczniów szkół średnich oraz publikują artykuły w kolejnych tomach *Szkoły interpretacji*. Obecnie studenci 2 roku filologii polskiej II stopnia przygotowują konferencję studencką pt. „Liternet i liternetura. Autor i tekst w przestrzeni Internetu. Nowe perspektywy badawcze", skierowaną szczególnie do studentów i doktorantów, której celem jest połączenie refleksji literaturoznawczej i językoznawczej oraz spojrzenia badaczy reprezentujących inne dyscypliny naukowe. Organizatorzy – studenci 2 roku FP MGR – są wspierani organizacyjnie i merytorycznie przez wybranych wykładowców.

8.3.3. Wchodzenie na rynek pracy lub kontynuowanie edukacji

Do wejścia na rynek pracy w pierwszej kolejności studenci przygotowują się podczas zajęć praktycznych realizowanych w ramach specjalności oraz praktyk zawodowych (zaplanowanych na specjalności edytorsko-wydawniczej na studiach I stopnia oraz na specjalności: kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach I i II stopnia). Na każdym wydziale został powołany pełnomocnik Rektora ds. praktyk zawodowych i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, którego rolą jest nawiązywanie współpracy z jednostkami sektora publicznego i prywatnego. Celem praktyk jest m.in. przygotowanie do wykonywania zawodu z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów oraz przygotowanie absolwenta do wejścia na rynek pracy. Studenci kierunku *filologia polska* – w zależności od wybranej specjalności – odbywają praktyki w następujących jednostkach: szkoły podstawowe i ponadpodstawowe czy wydawnictwa, biblioteki i instytucje kultury. Dla każdej specjalności powołani są również opiekunowie praktyk, specjaliści z danej dziedziny.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie planowania i rozwoju kariery zawodowej. Akademickie Biuro Karier US m.in. prowadzi bazę ofert pracy, przygotowuje liczne bezpłatne szkolenia i warsztaty rozwojowe, pomaga w organizacji staży i praktyk dla studentów oraz regularnie współorganizuje giełdy pracy. W ramach działalności ABK US studenci mogą skorzystać z doradztwa zawodowego opartego na testach osobowościowych i opinii psychologicznej, pozwalającego na ocenę indywidualnych preferencji zawodowych i potencjału. W trakcie spotkań studenci otrzymują także pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych. Dzięki wsparciu pracowników tej jednostki studenci

mogą nawiązać kontakt z potencjalnymi pracodawcami, wziąć udział w rozmowie rekrutacyjnej i odnaleźć nowe perspektywy w karierze zawodowej.

Akademickie Biuro Karier US realizuje projekty związane z aktywizacją zawodową studentów. Program „Eksperckie wtorki" zapewnia wsparcie uczelni w założeniu własnej firmy czy stworzeniu biznesplanu. Ze spotkań mogą skorzystać studenci, którzy mają wątpliwości związane z prawem pracy, rozważają zmianę kierunku studiów czy wybór swojej zawodowej drogi. W ramach tego projektu ABK US organizuje spotkania m.in. z przedstawicielami Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie, Państwowej Inspekcji Pracy, Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Cykl warsztatów „Akademia kompetencji" ma na celu rozwinięcie zdolności samodzielnego planowania swojego rozwoju zawodowego poprzez warsztaty rozwojowe poświęcone m.in. takim zagadnieniom jak: budowanie marki osobistej, tworzenie planu i definiowanie celów czy odpowiednie zaprezentowanie się podczas rozmowy z pracodawcą.

Absolwenci kierunku *filologia polska* mają możliwość uzupełniania i poszerzania swojej wiedzy i umiejętności w ramach studiów podyplomowych (oferta studiów). Można wśród nich wymienić m.in. *nauczanie języka polskiego jako obcego* czy *bibliotekoznawstwo i informację naukową*.

Studenci zainteresowani karierą naukową mogą wziąć udział w rekrutacji do Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego. 4-letnie interdyscyplinarne kształcenie m.in. w obszarze nauk humanistycznych pozwala młodym naukowcom na wielokierunkowe przygotowanie i samodzielne funkcjonowanie w krajowym i zagranicznym środowisku naukowym.

8.3.4. Aktywność studentów: sportowa, artystyczna, organizacyjna, w zakresie przedsiębiorczości

W Uniwersytecie Szczecińskim działa wiele jednostek, w których studenci mogą podejmować aktywności niezwiązane bezpośrednio z procesem kształcenia. Aktywności sportowe studenci mogą podejmować, korzystając z oferty Akademickiego Związku Sportowego (AZS). W bieżącym roku akademickim mają do wyboru aż 16 sekcji sportowych zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn. Oferta obejmuje m.in. koszykówkę, piłkę nożną, ręczną i siatkową, tenis, pływanie, wioślarstwo, szachy czy brydż sportowy. Funkcjonuje również sekcja sportowa dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci zrzeszeni w AZS mają również możliwość sportowej rywalizacji ze studentami innych szczecińskich uczelni wyższych, mogą również uczestniczyć w Akademickich Mistrzostwach Polski.

Promocją sportu i zdrowego stylu życia zajmuje się Studium Wychowania Fizycznego i Sportu US. Studenci mogą wziąć udział w programie „Od kanapowca do sportowca", w ramach którego oferowane są dodatkowe zajęcia sportowe m.in. nordic walking, aikido oraz zajęcia z samoobrony. Studium zaprasza studentów do udziału w obozach sportowych (np. narciarskich, rowerowych).

Działalność artystyczną studentów wspiera Strefa Kultury US. Jednostka dysponuje sprzętem nagłośnieniowym i oświetleniowym udostępnianym na wydarzenia organizowane przez studentów, organizacje studenckie i grupy artystyczne. W Strefie Kultury działa m.in. grupa teatralna „Teatr Nie Ma", grupa wokalna „Atut", dwie grupy tańca towarzyskiego. Strefa koordynuje projekty oraz inicjatywy organizowane przez studentów oraz pomaga w ich promocji. W sezonie artystycznym w Strefie Kultury odbywają się spektakle studenckiego teatru oraz koncerty.

Studenci mogą dołączyć do Chóru Uniwersytetu Szczecińskiego. Chór oferuje rozwój pod okiem profesjonalistów m.in. naukę czytania nut czy indywidualne zajęcia z emisji głosu. Członkowie chóru koncertują w kraju i za granicą, nawiązując nowe kontakty i rozwijając muzyczne pasje.

Zainteresowania związane z przyszłą pracą w mediach studenci mogą rozwijać w Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności US. Na uczelni działają redakcje studenckie: NiUS Radio Uniwersytetu Szczecińskiego i Uniwizja – telewizja Uniwersytetu Szczecińskiego. Studia radiowe i telewizyjne posiadają specjalistyczną infrastrukturę. Studenci mogą współpracować przy realizacji materiałów radiowych i filmowych pokazujących życie uczelni. Więcej informacji znajduje się na stronie: https://cemii.usz.edu.pl.

Działalność organizacyjną studentów wspiera również uczelniany samorząd studencki wraz z wydziałowymi jednostkami samorządu. Studenci mają możliwość zgłaszania propozycji inicjatyw, do realizacji których otrzymują niezbędne wsparcie. Z samorządem w tym zakresie ściśle współpracują

prodziekani ds. studenckich Wydziału Humanistycznego US. Na proponowane działania studencki mogą otrzymać również dofinansowanie ze środków funduszu dydaktycznego wydziału.

Na Uniwersytecie Szczecińskim działa Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości US, w którym studenci mogą otrzymać wsparcie związane z rozpoczęciem własnej działalności. Celem AIP US jest tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu i rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw. Jednostka służy wsparciem infrastrukturalnym i biznesowym, dostarcza praktycznej wiedzy i dobrych przykładów z obszaru rozpoczynania działalności gospodarczej,. Pomoc obejmuje w szczególności: zarejestrowanie działalności gospodarczej; możliwość korzystania z zaplecza technicznego, sali konferencyjnej i usług sekretariatu; doradztwo w zakresie tworzenia własnej firmy oraz wsparcie w okresie inkubacji; uzyskanie informacji na temat pozyskania funduszy na inwestycje, a także – szkolenia tematyczne oraz doradztwo indywidualne czy pomoc w nawiązywaniu współpracy gospodarczej i poszukiwaniu partnerów biznesowych.

Każdego roku studenci mogą również zgłaszać swoje osiągnięcia w konkursie aktywności studenckiej „Gryfy Samorządności" w następujących kategoriach: studencki naukowiec roku, społecznik roku, sportowiec roku, artysta roku czy najaktywniejsza organizacja studencka.

Więcej informacji dotyczących rozmaitych aktywności studentów znajduje się w zał. 8.1.

8.4. System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Studenci osiągający wysokie wyniki w nauce oraz działalności naukowej, artystycznej i sportowej mogą uzyskać stypendium rektora. Stypendium rektora może otrzymać nie więcej niż 10% ogólnej liczby studentów każdego kierunku studiów prowadzonego na uczelni. Zasady przyznawania świadczeń dla studentów i doktorantów reguluje zarządzenie nr 80/2025 rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 14 lipca 2025 roku w sprawie ustalenia regulaminu zasad i trybu przyznawania świadczeń dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego w roku akademickim 2025/2026. Dodatkowo studenci mogą ubiegać się o stypendium Prezydenta Miasta Szczecin. Natomiast w przypadku szczególnie uzdolnionych studentów możliwe jest ubieganie się o stypendium Ministra za znaczące osiągnięcia.

Wybitne osiągnięcia w nauce i uzyskanie średniej ocen minimum 4,1 za poprzedni semestr, wybitne osiągnięcia w sporcie lub osiągnięcia artystyczne stanowią przesłanki do przyznania na wniosek studenta indywidualnej organizacji studiów. W przypadku uczestnictwa w prowadzeniu badań naukowych w projekcie finansowanym ze środków zewnętrznych (tj. instytucji zagranicznych, międzynarodowych lub krajowych) dziekan wydziału może wyznaczyć dla studenta opiekuna naukowego spośród nauczycieli akademickich, który ustala indywidualny program studiów.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Studenci są informowani o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej za pomocą różnych kanałów informacyjnych. Najważniejszy stanowi uniwersytecka poczta mailowa, na którą przesyłany są komunikaty z jednostek uczelni, w tym sekcji ds. studenckich, oraz od opiekuna roku.

Informacje zamieszczane są także na stronach Wydziału Humanistycznego US w zakładkach: *Studenci* i *Aktualności* oraz sekcji ds. studenckich WH US w zakładce: *Ogłoszenia*. Na stronie znajdują się informacje na temat m.in. świadczeń dla studentów, konkursów, staży, praktyk oraz ofert pracy.

Informacje dotyczące systemu wsparcia dostępne są również na stronie Działu Spraw Studenckich US, gdzie znajdują się zakładki odsyłające m.in. do informacji o stypendiach, nagrodach rektora, domach studenckich i opiece medycznej. Ważnym sposobem komunikacji ze studentami są również media społecznościowe uczelni, wydziału i samorządu. Samorząd studencki prowadzi również stronę internetową: https://samorzad.usz.edu.pl/.

8.6. Sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność

Wnioski studentów i ewentualne skargi rozpatrują prodziekani ds. studenckich WH US. Zgłoszenie może zostać przekazane mailowo na adres: prodziekan.stud.hum.@usz.edu.pl lub dos.piastow@usz.edu.pl, a także – złożone osobiście w dziekanacie od wtorku do piątku w godz. 10.00–13.00. Wzory wniosków są jednolite w całej uczelni (zakładka: *Wzory podań* na stronie https://dos.usz.edu.pl). Przy części wniosków został umieszczony wyciąg z *Regulaminu studiów*, aby ułatwić studentom poprawne przygotowanie pisma. Możliwy jest również kontakt telefoniczny z pracownikami sekcji ds. studenckich WH US, którzy służą radą i doświadczeniem. Maile pracowników i numery telefonów znajdują się na stronie https://dos.usz.edu.pl/kontakt/.

Decyzja prodziekana jest dostarczana studentowi listownie na adres wskazany w podaniu. Od decyzji administracyjnych i pozostałych rozstrzygnięć prodziekana ds. studenckich przysługuje studentowi odwołanie do prorektora ds. studenckich US. Jeżeli prodziekan ds. studenckich uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję administracyjną albo inne rozstrzygnięcie, w którym uchyli albo zmieni zaskarżoną decyzję administracyjną albo rozstrzygnięcie. W takim przypadku prodziekan ds. studenckich nie przekazuje odwołania prorektorowi ds. studenckich. Natomiast prodziekan ds. studenckich ma obowiązek przekazania prorektorowi ds. studenckich odwołania wraz z aktami sprawy w terminie 7 dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji albo rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 5. Od decyzji prorektora ds. studenckich może zostać złożona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na zasadach uregulowanych w odrębnych przepisach. Wydawane decyzje i rozstrzygnięcia muszą pozostawać w zgodzie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi szkolnictwa wyższego, Statutem US, uchwałami Senatu US, regulaminami lub innymi przepisami wewnętrznymi uczelni.

Studenci mogą skorzystać z możliwości bezpośredniej rozmowy z prodziekanem ds. studenckich WH US podczas dyżurów odbywających się we wtorki i czwartki w godz. 12.00–13.30 oraz prorektorem ds. studenckich US – w każdy poniedziałek w godz. 13.00–15.00 lub na platformie MS Teams po wcześniejszym zgłoszeniu na adres: prostudenci@usz.edu.pl lub telefonicznie 91 444 10 10.

Swoje uwagi studenci mogą również zgłaszać do zarządu Samorządu Studenckiego US. Na stronie: https://samorzad.usz.edu.pl znajdują się dane kontaktowe do przewodniczącej Samorządu Studenckiego US oraz członków Samorządu Studenckiego US.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługa administracyjna studentów na Wydziale Humanistycznym US jest zapewniana przez pracowników sekcji ds. studenckich WH US. Pracą działu zarządza kierownik sekcji, ponadto nadzór pełni dwoje prodziekanów ds. studenckich. Pracownicy sekcji ds. studenckich posiadają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe niezbędne przy wykonywaniu obowiązków administracyjnych związanych z obsługą studentów. Sekcja ds. studenckich jest czynna dla studentów od wtorku do piątku w godz. 10.00–13.00. Obsługa studentów prowadzona jest z wykorzystaniem systemu informatycznego e-prodziekan (https://e-prodziekan.usz.edu.pl/; dostęp po zalogowaniu). Podstawą sprawnego funkcjonowania sekcji ds. studenckich jest odpowiedni podział obowiązków: studenci wszystkich kierunków, w tym także filologii polskiej, są przydzieleni do pracowników znających specyfikę kierunku i pojawiające się potencjalne trudności. Dzięki wysokim kompetencjom w zakresie administracyjnej obsługi studentów pracownicy sekcji ds. studenckich mają możliwość skutecznego doradztwa w celu znalezienia optymalnego rozwiązania i rozstrzygnięcia sprawy.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

W przypadku gdy studenci zauważą jakiekolwiek przejawy dyskryminacji i nierównego traktowania mogą nawiązać kontakt z pełnomocniczką Rektora ds. równego traktowania. Do zadań pełnomocniczki należy m.in. urzeczywistnianie zasady równego traktowania na Uniwersytecie Szczecińskim i udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym. W celu wzmocnienia działań na rzecz ochrony praw studentów na Uniwersytecie Szczecińskim powołano Rzecznika Praw Studenta. Zadaniem rzecznika jest współpraca ze studentami i jednostkami uczelni w zakresie przestrzegania praw studenta oraz prowadzenie odpowiednich czynności w przypadku ich łamania w porozumieniu z władzami uczelni oraz samorządem studenckim. Każdy student ma możliwość kontaktu z rzecznikiem w celu otrzymania wsparcia w sytuacjach związanych z tokiem i organizacją studiów.

W przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów mogą oni zwracać się z prośbą o wsparcie do opiekuna roku, koordynatora kierunku, prodziekana ds. studenckich lub dziekana wydziału. Władze dziekańskie podejmują wszelkie możliwe środki, aby zapobiegać dyskryminacji włącznie ze skierowaniem sprawy i zebranego materiału dowodowego do właściwej komisji dyscyplinarnej za pośrednictwem władz rektorskich.

Zgodnie z wprowadzoną w uczelni procedurą antymobbingową szkoleniami w tym zakresie zostali objęci wszyscy pracownicy. Działania edukacyjne mają na celu podniesienie świadomości, dzięki czemu wykładowcy akademiccy będą w stanie w porę zapobiegać niepożądanym zjawiskom mobbingu i dyskryminacji również w stosunku do studentów, z uwzględnieniem dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami. Program szkoleń porusza tak istotne kwestie jak: pojęcie mobbingu, pojęcie dyskryminacji, polityka antymobbingowa i antydyskryminacyjna w szkolnictwie wyższym.

Studenci mają możliwość uzyskania pomocy psychologicznej. W tym celu z inicjatywy prorektora ds. studenckich oraz Działu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami został powołany Punkt Wsparcia Psychologicznego (https://bon.usz.edu.pl/punkt-pomocy-psychologicznej-4/). Program pomocy jest dostosowany do indywidualnych potrzeb studentów. Kontakt z punktem mogą nawiązać wszystkie osoby, które zmagają się z piętrzącymi się trudnościami i przerastającymi je sytuacjami. Dzięki powołaniu Uniwersyteckiego Zespołu Wsparcia i Rozwoju pomoc psychologiczna dla studentów jest również oferowana przez psychologów pracujących w Instytucie Psychologii US. Jeśli student odczuwa trudności, z którymi nie jest w stanie samodzielnie sobie poradzić lub potrzebuje pomocy w rozpoznaniu problemu i znalezieniu rozwiązania, może skorzystać ze ich wsparcia psychologicznego.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Prodziekani ds. studenckich WH US aktywnie współpracują z samorządem studenckim, wspierając studentów w procesie uczenia się, rozwoju zainteresowań naukowych i kariery zawodowej, a także innych formach aktywności. Przewodnicząca Rady Samorządu Studenckiego WH US pozostaje w stałym kontakcie mailowym oraz telefonicznym, reagując na wszelkie sygnały zgłaszane przez studentów. Prodziekani ds. studenckich organizują spotkania z przedstawicielami Samorządu Studenckiego WH US, podczas których omawiane są najważniejsze bieżące kwestie organizacyjne oraz związane z kształceniem na Wydziale Humanistycznym US. Władze dziekańskie są otwarte na wszelkie prośby i uwagi ze strony przedstawicieli samorządu studenckiego.

W ramach Wydziału Humanistycznego US podejmowana jest również stała współpraca z innymi organizacjami studenckimi, w szczególności – kołami naukowymi. Ich przedstawiciele mogą zgłaszać propozycje inicjatyw, które otrzymują – w zależności od potrzeb – wsparcie merytoryczne, organizacyjne i finansowe. Studentom zostaje zapewniona przestrzeń do prezentacji osiągnięć np. podczas przeglądu kół naukowych, sesji naukowych i spotkań popularyzatorskich. Dorobek kół naukowych jest promowany w mediach społecznościowych Wydziału Humanistycznego US.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Studenci mają możliwość oceny kierunku oraz nauczycieli akademickich. Ankiety stanowią cenne narzędzie, pozwalające na monitorowanie jakości kształcenia i bieżące zmiany w zakresie organizacji

procesu dydaktycznego. Badanie jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim jest regulowane zarządzeniem nr 144/2023 rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim. Nadzór nad przeprowadzeniem OBA pełni prorektor ds. kształcenia, a za organizację jest odpowiedzialny kierownik Biura Jakości Kształcenia. Kwestionariusz składa się z pytań otwartych i zamkniętych, a miernikiem oceny pytań jest mediana.

Zajęcia dydaktyczne podlegają obowiązkowym hospitacjom, które mają na celu monitorowanie procesu nauczania i dążenie do systematycznej poprawy jego jakości, biorąc pod uwagę efekty uczenia się przewidziane w programie nauczania. Zasady prowadzenia hospitacji reguluje zarządzenie nr 38/2022 rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w Uniwersytecie Szczecińskim. Każdy nauczyciel akademicki powinien być hospitowany co najmniej raz w roku akademickim zgodnie z harmonogramem ustalonym przez dziekana wydziału.

Bieżące monitorowanie form wsparcia dla studentów i innych aspektów związanych z procesem kształcenia odbywa się poprzez cykliczne spotkania prodziekanów ds. studenckich z samorządem studenckim, a także – spotkania koordynatora kierunku lub opiekuna roku ze studentami. Podczas spotkań studenci mają możliwość zgłoszenia uwag dotyczących różnych aspektów studiowania. W każdym zespole kierunku jest również przedstawiciel studentów, który bierze udział w spotkaniach zespołu i ma możliwość bieżącego sygnalizowania potrzeb studentów i zgłaszania propozycji zmian.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	n/d

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Władze Wydziału Humanistycznego, Instytutu Literatury i Nowych Mediów oraz Instytutu Językoznawstwa, a także członkowie zespołu kierunkowego i opiekunowie poszczególnych grup dbają o to, by pozostawać w bieżącym kontakcie ze studentami i reagować na zgłaszane przez nich potrzeby: poprzez kontakt bezpośredni (spotkania na żywo) i mailowy, zarówno w sytuacjach dotyczących całej grupy, jak i w sytuacjach dotyczących poszczególnych studentów. Na zebraniach instytutów i Rad Dydaktycznych podkreślana jest potrzeba uwzględniania potrzeb i problemów studentów oraz gotowości do wspierania ich w procesie kształcenia, a także włączania studentów do różnorodnych działań wykraczających poza zakres programu studiów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiąganych wynikach

Informacje ogólne

Publiczny dostęp do informacji zapewniają strony internetowe:

- strona główna US (Uniwersytet Szczeciński – strona główna),
- strona Biuletynu Informacji Publicznej (BIP),
- strona główna Wydziału Humanistycznego (Wydział Humanistyczny),
- strona ogólnouczelniana przeznaczona dla studentów (informacje dla studentów),
- strona Sekcji ds. Studenckich (Dziekanat Piastów),
- strona Instytutu Literatury i Nowych Mediów (ILiNM),
- strona Instytutu Językoznawstwa (IJ).

Ponadto informacje można znaleźć na stronach mediów społecznościowych:

- Facebook US (Facebook US),
- Facebook WH (Facebook WH),
- Facebook Instytutu Literatury i Nowych Mediów (Facebook ILiNM),
- Facebook Instytutu Językoznawstwa (Facebook IJ),
- Facebook kierunku *filologia polska* (Polonistyka Szczecin).

Strony US są zgodne ze standardami *Web Content Accessability Guidelines 2.0* (WCAG 2.0).

Informacje publiczne o kierunku i warunkach przyjęć na studia

Informacje dla kandydatów na studia na Uniwersytecie Szczecińskim znajdują się na stronie internetowej (Informacje dla kandydatów). Informacje o warunkach przyjęć na kierunek studiów *filologia polska* znajdują się odpowiednio na stronach:

- dla kandydatów na studia I stopnia (kandydaci I stopień),
- dla kandydatów na studia II stopnia (kandydaci II stopień).

Na wymienionych stronach kandydaci mogą zapoznać się z charakterystyką kierunku studiów, poznać nazwy przykładowych przedmiotów. W informacjach podano przykładowe możliwości zatrudnienia na rynku pracy. Kandydaci znajdą także kryteria kwalifikacji.

Z ofertą edukacyjną kandydaci mogą także zapoznać się w Informatorze dla kandydatów, który poza wersją papierową ukazuje się także w wersji elektronicznej (Informator dla kandydatów). Dla maturzystów przygotowano bezpłatne kursy maturalne online (kursy maturalne), a także bezpłatne konsultacje z doradcą edukacyjnym i zawodowym (doradztwo). O warunkach studiowania na US można dowiedzieć się również w trakcie Dni Otwartych (Dni Otwarte). Dla kandydatów zainteresowanych kierunkami na Wydziale Humanistycznym działa przez cały rok adres mailowy rekrutacja.hum@usz.edu.pl, a ponadto ogólnouczelniany formularz (formularz).

Informacje publiczne o programie studiów

Informacje o programie studiów są opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, w zakładce *Studia*, w podzakładce *Programy studiów* (programy studiów). Studenci, nauczyciele akademiccy i inne zainteresowane osoby korzystają głównie z planów studiów i sylabusów znajdujących się na stronie internetowej Wydziału Humanistycznego w zakładce *Kształcenie*, w podzakładce *Plany studiów i sylabusy* (plany studiów i sylabusy). Kandydaci są informowani o programach studiów w trakcie Dni Otwartych, natomiast studenci pierwszych lat – w trakcie dni adaptacyjnych. Przed rozpoczęciem zajęć w każdym semestrze wykładowcy omawiają ze studentami sylabusy.

Informacje dla pracowników, studentów oraz innych zainteresowanych

Bieżące informacje są publikowane na stronie głównej Uniwersytetu Szczecińskiego (US – strona główna) oraz na stronie Wydziału Humanistycznego (WH). W zakładce *Studenci* znajdują się informacje m.in. o planach zajęć, organizacji sesji egzaminacyjnych, opiekunach lat, procedurach dyplomowania, regulaminach praktyk zawodowych oraz o programach wymiany studentów (Erasmus+, MOST). Informacje o konsultacjach poszczególnych nauczycieli akademickich znajdują się w systemie *e-proDziekan* – studenci poprzez indywidualne konta mogą wyszukać informacje o godzinach oraz miejscu odbywania konsultacji.

Ponadto wykładowcy i studenci są informowani za pośrednictwem poczty mailowej w domenach @usz.edu.pl (pracownicy) i @stud.usz.edu.pl (studenci).

Studenci są na bieżąco informowani w przypadku odwołania i przełożenia zajęć dydaktycznych (zajęcia dydaktyczne).

Nazwiska pracowników administracji odpowiedzialnych za wsparcie procesu dydaktycznego i numery telefonów znajdują się odpowiednio: Sekcja ds. Kształcenia, Sekcja ds. Studenckich.

Plany zajęć są ponadto wywieszane w gablotach w budynkach dydaktycznych.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

W Uniwersytecie Szczecińskim przywiązuje się dużą wagę do przekazu i jakości informacji za pośrednictwem różnych mediów. Są one skierowane nie tylko do społeczności akademickiej, lecz także do szerszego grona odbiorców z otoczenia społeczno-gospodarczego. Poza wymienionymi powyżej istotną rolę odgrywają media akademickie: NiUS Radio i Uniwizja – telewizja uniwersytecka.

Stała ocena i doskonalenie zakresu przedmiotowego informacji są odpowiedzią na oczekiwania wspólnoty akademickiej, jak i interesariuszy zewnętrznych.

Ze względu na stosunkowo niewielką liczbę studentów na kierunku *filologia polska* dużą wagę przywiązuje się do spotkań bezpośrednich, w trakcie których zarówno studenci, jak i kadra mogą przedstawić swoje uwagi i wnioski.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	n/d

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Nie dotyczy.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1 Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Nadzór nad kierunkiem studiów jest rozdzielony w zakresie merytorycznym, organizacyjnym i administracyjnym pomiędzy: dziekana wydziału, dyrektorów i wicedyrektorów instytutów, zespół kierunku oraz wykładowców.

Dziekan wydziału odpowiada za wyznaczenie członków zespołu kierunku, nadzór nad prawidłowym realizowaniem zadań przez zespół, akceptację przedstawionych przez dyrektorów i wicedyrektorów instytutów propozycji przydziałów kadrowych, analizę sprawozdań z samooceny kierunku oraz z pracy zespołu kierunkowego w danym roku akademickim, wskazywanie zmian wymaganych do wprowadzenia w programach studiów na podstawie obowiązujących przepisów. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku dziekan wydziału dokonuje ostatecznej oceny dotychczasowej jakości kształcenia i wskazuje kwestie wymagające naprawy bądź modyfikacji.

Dyrektorzy instytutów, do których zgodnie z dyscyplinami przypisany jest kierunek, odpowiadają za pozyskiwanie nowej kadry, reprezentowanie kierunku w przestrzeni zewnętrznej poza uczelnią, wyznaczanie nowych dróg prowadzenia kierunku.

Wicedyrektorzy instytutów, do których zgodnie z dyscyplinami przypisany jest kierunek, odpowiadają za prawidłowy pod względem merytorycznym i formalnym przydział zajęć w danym roku akademickim, nadzór nad realizacją ankiet oceny wykładowców, a także za prawidłowe rozwiązywanie bieżących problemów i potrzeb związanych z realizacją zajęć i z kadrą. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku dyrektorzy i wicedyrektorzy instytutu poszukują właściwych rozwiązań kadrowych, nowych możliwości rozwoju kierunku i nadzorowania prawidłowości całościowego przebiegu procesu dydaktycznego.

Zespół kierunku odpowiada za ocenę i aktualizację programu studiów, coroczną ocenę przebiegu procesu kształcenia (w tym ocenę wybranych prac etapowych, prac dyplomowych, praktyk), opracowywanie wstępnej i ocenianie końcowej propozycji przydziału przedmiotów kadrze dydaktycznej, a także kontakt z interesariuszami wewnętrznymi (studentami, kadrą) i interesariuszami zewnętrznymi kierunku. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku zespół kierunku odpowiada za proponowanie i wdrażanie zmian służących doskonaleniu jakości kształcenia, a także bezpośredniej ewaluacji poszczególnych elementów tego procesu.

Wykładowcy odpowiadają za prawidłowe realizowanie procesu kształcenia w ramach prowadzonych przez siebie przedmiotów, zgodne z sylabusami oraz efektami uczenia się, oraz za weryfikację osiąganych przez studentów efektów uczenia się na podstawie prac etapowych i prac dyplomowych. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku wykładowcy odpowiadają szczególnie za aktualizację treści programowych oraz literatury przedmiotu, tak by oba te elementy odpowiadały zarówno przedmiotowym efektom uczenia się, jak i aktualnemu stanowi wiedzy z zakresu danej tematyki.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Ustalanie wytycznych w sprawie programów studiów oraz studiów podyplomowych należy do kompetencji Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego na podstawie §60 ust. 1 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego. W Uniwersytecie Szczecińskim obowiązują formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programów studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Zasady te zostały określone w szczególności w uchwale nr 72/2025 Senatu Uniwersytetu

Szczecińskiego z dnia 30 października 2025 roku w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia.

Rozpoczęcie procedury tworzenia studiów na nowym kierunku wymaga zgody prorektora ds. kształcenia US. Z wnioskiem w tej sprawie występuje dziekan wydziału po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej. Z inicjatywą utworzenia studiów może wystąpić do dziekana wydziału dyrektor instytutu, rada naukowa instytutu lub rada dydaktyczna. Wniosek obejmuje ogólną charakterystykę studiów (w tym – wstępną nazwę kierunku, przyporządkowanie do dyscyplin, planowaną liczbę semestrów i uzyskiwanych punktów ECTS, proponowane specjalności, koncepcję kształcenia itp.), uzasadnienie ich utworzenia oraz założenia programu studiów. Projekt programu studiów na nowym kierunku opracowuje zespół powołany przez dziekana. Zespół współpracuje z dyrektorami instytutów mającymi współdziałać w prowadzeniu kierunku. Opinię o projekcie nowego kierunku studiów formułuje rada dydaktyczna, uczelniany zespół ds. jakości kształcenia i uczelniana rada ds. kształcenia. Ustalenie programu studiów wymaga opinii samorządu studenckiego. Po uzyskaniu pozytywnych opinii prorektor ds. kształcenia występuje do Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego o podjęcie uchwały w sprawie ustalenia programu studiów na danym kierunku, poziomie i profilu.

Zgodnie z §30 uchwały nr 72/2025 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 października 2025 roku (patrz wyżej) programy studiów podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniu, polegającym na proponowaniu i wprowadzaniu odpowiednich zmian. Podstawę modyfikacji programów stanowią wnioski z prowadzonych analiz, obejmujących ankietyzację studentów, potrzeby rynku pracy wynikające z konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego itp. Z wnioskiem o wprowadzenie zmian w programie studiów może wystąpić do dziekana wydziału zespół danego kierunku, dyrektor instytutu lub rada dydaktyczna.

Projekt zmian wprowadzany jest do systemu informatycznego przez zespół kierunku. W przypadku modyfikacji wyłącznie formy zajęć dydaktycznych lub innego rozkładu godzin zajęć projekt jest przedstawiany przez dziekana wydziału do zaopiniowania przez radę dydaktyczną. Uchwała rady dydaktycznej określa zakres proponowanych zmian i zawiera ich uzasadnienie. Pozostałe zmiany w programach studiów wymagają zatwierdzenia przez Senat Uniwersytetu Szczecińskiego najpóźniej w lutym roku akademickiego poprzedzającym wejście zmian w życie.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

W Uniwersytecie Szczecińskim obowiązuje Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK) wprowadzony uchwałą nr 109/2020 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 17 grudnia 2020 roku. Sposób organizacji USZJK został określony w zarządzeniu nr 194/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim wraz z załącznikami. USZJK dotyczy procesu kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych w uczelni na studiach I i II stopnia oraz studiach doktoranckich, podyplomowych i innych formach kształcenia.

System ma na celu podnoszenie poziomu kształcenia studentów, doktorantów i uczestników innych form kształcenia. Określa procedury zapewniające jakość kształcenie i dostarcza władzom Uniwersytetu Szczecińskiego informacji niezbędnych do zarządzania procesem kształcenia. Efekt działania USZJK stanowi podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, a także – atrakcyjności i konkurencyjności uczelni. Zasady funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wynikają z przyjęcia założenia o konieczności świadomego podejmowania działań zmierzających do ciągłego doskonalenia, opartych na dialogu i współdziałaniu odpowiednich jednostek uczelni oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. USZJK pozostaje w ścisłym związku z misją i strategią uczelni, w szczególności – w obszarze celu strategicznego 2 (*Wysoka jakość kształcenia*). Zadania projakościowe obejmują okresowe przeglądy i doskonalenie programów studiów, bieżącą ocenę realizacji procesu kształcenia, analizę warunków rekrutacji, monitorowanie

karier zawodowych absolwentów i zbieranie opinii pracodawców. Realizacji zadań służy odpowiednio opracowana dokumentacja obejmująca m.in. kwestionariusze ankiet, protokoły hospitacji i wizytacji zajęć dydaktycznych, sprawozdania z konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi, karty samooceny kierunku, sprawozdania roczne zespołu kierunku.

Struktura USZJK obejmuje uczelniany zespół ds. jakości kształcenia, rady dydaktyczne wydziałów, zespoły kierunków, Akademickie Biuro Karier US. Nadzór nad działaniami realizowanymi w ramach USZJK sprawuje prorektor ds. kształcenia US, wspierany przez koordynującego te prace pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia. Działania administracyjne związane z jakością kształcenia są realizowane w Biurze Jakości Kształcenia US i w Dziale Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego US. Biuro Jakości Kształcenia US realizuje zadania obejmujące w szczególności: 1) opracowywanie projektów dotyczących zapewniania i doskonalenia kształcenia w uczelni, a także – projektów procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia; 2) dokonywanie okresowych przeglądów programów studiów i analiz struktury zatrudnienia nauczycieli akademickich pod kątem zapewnienia odpowiedniego poziomu kształcenia; 3) monitorowanie zasobów służących procesowi dydaktycznemu oraz podejmowanie działań zmierzających do poprawy ich jakości; 4) opracowywanie projektów ankiet dla studentów i absolwentów, organizacja badań i udostępnianie ich wyników. Dział Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego US realizuje zadania w zakresie planowania, organizacji i rozliczania dydaktyki, koordynuje proces kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia, na studiach podyplomowych oraz w ramach kursów dokształcających. Działy podejmują ścisłą współpracę z poszczególnymi wydziałami uczelni.

Poszczególne jednostki uczelni ustalają wewnętrzne systemy zapewniania jakości kształcenia. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) na Wydziale Humanistycznym US został pozytywnie zaopiniowany uchwałą nr 18/VII/2021 Rady Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego US z dnia 25 lutego 2021 roku i wprowadzony zarządzeniem nr 11/2021 dziekana Wydziału Humanistycznego US z dnia 26 lutego 2021 roku. Wykaz zasad i dokumentów obowiązujących w ramach WSZJK jest dostępny na stronie internetowej Wydziału.

Celem WSZJK jest zapewnianie wysokiego poziomu kształcenia studentów i uczestników innych form kształcenia. Działania prowadzone w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia mają charakter ciągły i systematyczny. Na wydziale funkcjonuje powołany przez dziekana zgodnie z §88, ust. 3, pkt. 14 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego zespół problemowy ds. jakości i programów studiów, wspomagający działania realizowane w ramach WSZJK, podejmujący współpracę z koordynatorami i zespołami kierunków prowadzonych na wydziale. Harmonogram działań wraz z określeniem podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację zawiera rozdział 5 WSZJK.

W działania zmierzające do zapewnienia wysokiego poziomu jakości kształcenia włączona jest cała społeczność akademicka (nauczyciele akademiccy, studenci, pracownicy administracji), której członkowie mogą zgłaszać władzom wydziału uwagi mogące przyczynić się do poprawy jakości kształcenia. Organem mającym statutowe uprawnienia dotyczące opiniowania programów studiów jest Rada Dydaktyczna Wydziału Humanistycznego US, stanowiąca forum dyskusji nad kwestiami związanymi z zapewnianiem jakości kształcenia. Rada Dydaktyczna opiniuje m.in. wyniki ankietyzacji nauczycieli akademickich czy analizy badań dotyczących jakości kształcenia. Za funkcjonowanie WSZJK odpowiada dziekan wydziału, nadzorujący prace wykonywane w ramach systemu. Prodziekani ds. studenckich WH US odpowiadają za podejmowanie decyzji związanych z tokiem studiów i dbają o właściwą obsługę studentów. Za wdrażanie do realizacji zaleceń wypracowanych w ramach WSZJK – w zakresach swoich kompetencji – odpowiadają dyrektorzy i wicedyrektorzy instytutów. Dla każdego kierunku studiów powołuje się zespół kierunku.

Skład zespołu kierunku określa §108 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego. Do każdego zespołu należy od 5 do 11 osób, w tym przewodniczący (koordynator kierunku) i przedstawiciel studentów. Zespół kierunku sprawuje merytoryczny nadzór nad programem i funkcjonowaniem danego kierunku studiów. Przewodniczący zespołu kierunku jest powoływany przez dziekana w uzgodnieniu z dyrektorem instytutu. Proponuje skład zespołu i przedstawia go dziekanowi wydziału, jest odpowiedzialny za organizację prac zespołu kierunku, wchodzi również w skład rady dydaktycznej.

Zespół kierunku *filologia polska* liczy obecnie osiem osób; siedmioro przedstawicieli Instytutu Literatury i Nowych Mediów US i Instytutu Językoznawstwa US oraz jeden przedstawiciel studentów. Udział w pracach zespołu nauczycieli akademickich – pracowników dwóch instytutów prowadzących badania naukowe w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek – zapewnia właściwą realizację działań z zakresu doskonalenia jakości kształcenia. W pracach zespołu bierze udział przedstawiciel studentów, reprezentujący osoby studiujące na kierunku *filologia polska*. Uwzględnienie w zespole przedstawiciela studentów pozwala na bieżące opiniowanie proponowanych zmian przez tę grupę, a także – tworzy istotną płaszczyznę do dyskusji nad potrzebami uczestników procesu dydaktycznego. Posiedzenia zespołu są protokołowane. Do zadań zespołu kierunku należą okresowe przeglądy programów studiów, stanowiące podstawę ich doskonalenia. W pierwszej kolejności okresowy przegląd programu studiów dotyczy jego zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Działania podejmowane są według obowiązujących wytycznych raz w roku, a ich wyniki są przedstawiane w karcie samooceny kierunku. Na tej podstawie zespół kierunku występuje do dziekana z wnioskiem o wprowadzenie zmian w programie studiów. Weryfikacji podlegają treści sylabusów, a wytyczne z prowadzonych analiz przekazywane są prowadzącym zajęcia (np. aktualizacja treści przedmiotowych, literatury, propozycje poszerzenia zakresu wykorzystywanych metod kształcenia).

Istotnych informacji dostarczają wyniki ankietowania studentów. Kwestionariusze, stanowiące załączniki nr 7 i 8 do WSZJK, wykorzystywane są do anonimowego badania opinii studentów na temat kierunku studiów oraz oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich. Ankietowanie prowadzone jest w systemie informatycznym uczelni. Ponadto wsparcie w doskonaleniu programów stanowią opinie interesariuszy zewnętrznych. Konsultacje służą pozyskaniu informacji na temat potrzeb rynku pracy i sytuacji zawodowej absolwentów.

Działania w zakresie zapewniania jakości kształcenia obejmują także odpowiedni dobór nauczycieli akademickich merytorycznie przygotowanych do prowadzenia zajęć na kierunku. Analiza kwalifikacji nauczycieli akademickich pozwala na przydzielenie do prowadzenia przedmiotów zgodnych z podejmowaną pracą badawczą i/lub doświadczeniem zawodowym. Przed rozpoczęciem roku akademickiego zespół kierunku opiniuje obsadę zajęć, która jest opracowywana przez dziekana wydziału, wicedyrektorów Instytutu Literatury i Nowych Mediów US i Instytutu Językoznawstwa US oraz sam zespół kierunku. Nauczyciele akademiccy podlegają okresowej ocenie. Hospitacje prowadzonych zajęć dydaktycznych odbywają się raz w roku. W uzasadnionych sytuacjach mogą również zostać przeprowadzone wizytacje zajęć. Podczas hospitacji zajęć ocenia się w szczególności: przygotowanie merytoryczne prowadzącego, zgodność prezentowanych treści z sylabusem przedmiotu, dobór metod kształcenia i środków dydaktycznych do tematyki i formy zajęć, komunikatywność i kontakt ze studentami, inspirowanie uczestników do samodzielnego myślenia oraz punktualność. W celu zapewnienia wysokiego poziomu dydaktycznego nauczyciele akademiccy uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez uczelnię np. w zakresie metod i technik kształcenia na odległość.

Zespół opiniuje warunki i tryb rekrutacji na studia na kierunku *filologia polska*. W ramach działań zmierzających do zapewnienia właściwego doboru kandydatów, w szczególności na studia II stopnia, zespół kierunku wystąpił z wnioskiem o zmianę warunków rekrutacji od roku akademickiego 2022/2023 (wprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej na studia II stopnia dla absolwentów kierunków z dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne). Kolejne udoskonalenie warunków rekrutacji na studia II stopnia na kierunku *filologia polska* wprowadzono od roku akademickiego 2025/2026: opracowano zestaw zagadnień egzaminacyjnych z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, które obowiązują wszystkich kandydatów, którzy są absolwentami kierunków innych niż *filologia polska* pierwszego stopnia (zał. 10.1).

Każdego roku zespół sprawdza aktualność oferty kształcenia na kierunku dostępnej w informatorze dla kandydatów na studia i na stronie internetowej zawierającej dane dotyczące rekrutacji.

Zespół kierunku podejmuje również działania związane z promocją kształcenia polonistycznego, m.in. poprzez współorganizację wydarzeń o charakterze popularnonaukowym kierowanych do

uczniów szkół ponadpodstawowych (np. cykle wykładów gościnnych, udział w szkolnych festiwalach nauki, wykłady w ramach działalności Wszechnicy Polonistycznej).

Monitorowanie karier zawodowych realizowane jest przez Akademickie Biuro Karier w formie badań ankietowych. Z perspektywy zespołu kierunku trudność stanowi niski odsetek absolwentów biorących udział w badaniach i ich niemiarodajność, co nie pozwala na formułowanie wniosków o charakterze ogólnym. Stałemu monitorowaniu przez władze wydziału podlega stan infrastruktury dydaktycznej, w tym – jej dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na bieżąco kontrolowana jest również liczebność grup studenckich i sposób organizacji zajęć. Działania obejmują także zapewnienie studentom dostępu do wszelkich informacji związanych z procesem kształcenia tj. obowiązujących dokumentów (np. regulamin studiów, regulamin pomocy materialnej), programów studiów, wymagań egzaminacyjnych itp., a także – dostępu do pomocy dydaktycznych. Systemowe działania dotyczą również obsługi administracyjnej procesu kształcenia.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Polityka jakości prowadzona w Uniwersytecie Szczecińskim obejmuje skoordynowane działania, mające na celu ocenę osiąganych przez studentów efektów uczenia. Zasady prowadzenia badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim określa zarządzenie nr 144/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 grudnia 2023 r. w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim. System badań dotyczących jakości kształcenia stanowi integralną część USZJK. Badania prowadzone są wśród studentów, nauczycieli akademickich, pracowników administracji, absolwentów i interesariuszy zewnętrznych uczelni w sposób regularny i systemowy na zasadach dobrowolności, anonimowości i poufności badań. Ich wyniki są upowszechniane zgodnie z zasadami etyki badań społecznych.

Według Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia podstawą do oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów są ściśle sprecyzowane wymogi dotyczące egzaminów, kolokwiów, prac zaliczeniowych itp., zgodne z sylabusami przedmiotów, a także – przyjęty system ocen pozwalający na przejrzyste i obiektywne określanie stopnia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Zespół kierunku weryfikuje metody sprawdzania założonych efektów uczenia wskazane w sylabusach przedmiotów i ocenia, czy zostały właściwie dostosowane do formy zajęć i założonych celów. Sylabusy doskonalone są przez prowadzących zajęcia przy merytorycznym wsparciu członków zespołu kierunku. Od roku akademickiego 2024/2025 na kierunku *filologia polska* obowiązują zaktualizowane sylabusy poszczególnych przedmiotów, doprecyzowano w nich również przedmiotowe efekty uczenia się, szczegółowe zasady weryfikacji efektów uczenia się oraz formy i warunki zaliczeń. Za weryfikację efektów uczenia się osiąganych przez studentów odpowiadają nauczyciele akademiccy, którzy na pierwszych zajęciach przedstawiają sylabusy prowadzonych przedmiotów, informując na tej podstawie o zakładanych efektach uczenia się, metodach ich weryfikacji oraz warunkach i formie zaliczenia przedmiotu.

Szczegółowe kryteria dyplomowania określają sposób przeprowadzania i zasady oceny egzaminu dyplomowego. Obejmują wymagania merytoryczne i formalne stawiane pracom, zasady zatwierdzania tematów prac dyplomowych, procedury weryfikowania samodzielności i okresowej oceny jakości prac. W przypadku praktyk zawodowych analiza efektów uczenia się obejmuje zapewnienie właściwych warunków ich realizacji i monitorowanie ich przebiegu zgodnie z systemem kontroli praktyk studenckich. Bezpośredni nadzór nad przebiegiem i oceną praktyk zawodowych sprawują opiekunowie praktyk. Weryfikację uzyskiwanych efektów wspomagają opinie interesariuszy zewnętrznych – przedstawicieli instytucji, w których studenci realizują praktyki zawodowe.

Analizę poprawności stosowanych procedur weryfikacji osiąganych efektów uczenia się przeprowadza zespół kierunku *filologia polska* na podstawie pisemnych prac studentów, dokumentacji

praktyk i wybranych prac dyplomowych. Zespół określa liczbę analizowanych dokumentów stosowanie do merytorycznych potrzeb, każdorazowo jest ona nie mniejsza niż 10 prac pisemnych oraz 3 prace dyplomowe na danym stopniu studiów. Liczba analizowanych dokumentów praktyk wynosi natomiast ponad 10% łącznej liczby studentów odbywających praktyki w danym roku. Koordynator kierunku wraz zespołem wybiera prace do analizy, dbając o zróżnicowanie dyscyplin. Dokumenty są przydzielane do weryfikacji członkom zespołu oraz nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia na danym kierunku zgodnie z ich kompetencjami. Prace pisemne są analizowane przez zespół kierunku pod kątem adekwatności treści i formy do zakładanych efektów uczenia się, weryfikowany jest również sposób oceny i jej trafność. W przypadku prac dyplomowych zespół kierunku sprawdza odpowiedniość ocen do wartości merytorycznej pracy. Wnioski zamieszczane są w protokołach stanowiących załączniki do WSZJK, a informacje o niezbędnych zmianach przekazywane są nauczycielom prowadzącym zajęcia na kierunku.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Zgodnie z zarządzeniem nr 144/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 grudnia 2023 r. w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim narzędziami służącymi pozyskiwaniu opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych są w szczególności badania ankietowe (zarówno ogólnouczelniane, jak i kierowane do absolwentów uczelni), badania jakościowe prowadzone przez jednostki administracji oraz konsultacje z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych. Za szczególnie istotne uznaje się ogólnouniwersyteckie badania ankietowe (OBA) mające na celu przeprowadzenie wśród studentów oceny jakości kształcenia na kierunku studiów oraz oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Ocenie podlegają wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku. Kwestionariusz zawiera pytania zamknięte (ocena w skali od 2 do 5, gdzie 2 jest oceną najniższą, a 5 – oceną najwyższą) oraz pytania otwarte. Ocenę uznaje się za miarodajną, jeśli w badaniach wzięło udział co najmniej 30% uprawnionych studentów. Niska liczebność osób biorących udział w badaniach skutkuje ocenami niemiarodajnymi. Raporty z badań są wykorzystywane do analizy i oceny jakości kształcenia na kierunku studiów. W zał. 10.2. znajduje się wzór ankiety wykorzystywanej w tych badaniach.

Przykładem zastosowania opinii studentów wyrażonych w OBA w doskonaleniu programu studiów na kierunku jest podzielenie przedmiotu „Historia literatury polskiej – pozytywizm, Młoda Polska" na dwa osobne przedmioty: „Historia literatury polskiej – pozytywizm" oraz „Historia literatury polskiej – Młoda Polska" dla edycji 2026/2027. Zmiana wiązała się z wyrażonymi w ankietach studenckich z semestru letniego 2024/2025 uwagami, wskazującymi, że podzielenie tych dwóch epok byłoby wskazane zarówno ze względów merytorycznych, jak i organizacyjnych.

Opinie studentów uwzględniane są też, w miarę możliwości, podczas tworzenia przydziałów zajęć dydaktycznych.

Zespół kierunku prowadzi również konsultacje z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia na kierunku *filologia polska*. Konsultacje takie mogą mieć odbywać się w formie zebrań wszystkich osób prowadzących zajęcia na kierunku; możliwe są także indywidualne rozmowy i zgłaszanie propozycji zmian koordynatorowi kierunku. Zmiany obejmują np. ofertę przedmiotów do wyboru (umieszczonych na studiach I stopnia w bloku: *konwersatoria z zakresu wiedzy o języku, literaturze i kulturze*). Na wniosek prowadzącego w roku akademickim 2025/2026 zmieniono formę przedmiotu *literatura biblijna i antyczna* (studia I stopnia, 1 semestr) z konwersatoriów na wykład w celu umożliwienia studentom na poziomie pierwszego semestru studiów zdobycia większego zakresu wiedzy, która potem zostanie wykorzystana praktycznie podczas konwersatoriów z historii literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia. Inną modyfikacją było dokonanie zmiany formy zaliczenia z egzaminu pisemnego na egzamin ustny w przedmiocie „Literatura polska w latach 1939–1989" w związku z wcześniejszymi uwagami od samych studentów oraz na wniosek wykładowczyni,

wskazującej, że egzamin ustny to lepsza i bardziej merytoryczna forma sprawdzenia wiedzy z epoki i umiejętności związanych z analizą i interpretacją zjawisk literackich.

Zespół kierunku zwraca również uwagę na wskazywane przez studentów przykłady dobrych praktyk (np. dostrzegane w ankietach indywidualne podejście do studenta, plany zajęć dostosowane do potrzeb studentów, wsparcie studentów w pozyskiwaniu dostępu do wybranych podręczników, przejrzystość wymagań egzaminacyjnych). Informacje przekazywane są wykładowcom w celu utrzymania dobrych praktyk na kierunku.

Działające w Uniwersytecie Szczecińskim jednostki umożliwiają studentom kierunku *filologia polska* zdobywanie istotnych praktycznych umiejętności. Warto podkreślić rolę Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Szczecińskiego (WNUS), które jest miejscem praktyk dla studentów specjalności edytorskich (tj. edytorsko-wydawniczej na studiach I stopnia, edytorstwa współczesnego na studiach II stopnia). Konsultacje z dyrekcją WNUS pozwalają określić stopień opanowania przez studentów umiejętności wymaganych do podjęcia pracy w wydawnictwie. Duże znaczenie dla rozwoju studentów ma Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności Uniwersytetu Szczecińskiego skupiające media studenckie, tj. NiUS Radio Uniwersytetu Szczecińskiego i Uniwizję – telewizję Uniwersytetu Szczecińskiego. Studenci kierunku *filologia polska* podejmują współpracę z jednostką, co stanowi cenne uzupełnienie kształcenia na specjalności krytycznoliterackiej. Media studenckie mogą stać się miejscem praktyk dla studentów kierunku *filologia polska*.

Ważną inicjatywą było powołanie od roku akademickim 2021/2022 wydziałowego koordynatora ds. praktyk i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Koordynuje on współpracę z przedstawicielami pracodawców i innych instytucji w celu podniesienia jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, w szczególności – w zakresie praktyk zawodowych. Koordynator wspiera działania zespołu kierunku m.in. związane z inicjowaniem działań w zakresie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, prowadzi również wykaz zawartych umów.

Zespół kierunku współpracuje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego (np. przedstawicielami placówek oświatowych, instytucji kultury, wydawnictw ze Szczecina i regionu), w szczególności – w zakresie realizacji praktyk zawodowych oraz systematycznego doskonalenia programów studiów. Stały kontakt koordynatora kierunku z pracownikami instytucji wskazanych jako potencjalne miejsca praktyk dla studentów pozwala na sprawną organizację praktyk zawodowych, dostosowaną do potrzeb wynikających z programu studiów (w tym – prowadzonych specjalności), wypracowanie dogodnych terminów oraz konsultację w zakresie niezbędnych kompetencji zawodowych, w które należy wyposażyć studentów. Bieżąca weryfikacja jakości kształcenia jest przez nich dokonywana podczas praktyk zawodowych. Opiekunowie praktyk i członkowie zespołu kierunku otrzymują od interesariuszy zewnętrznych cenne informacje zwrotne dotyczące poziomu przygotowania studentów do wykonywania działań w poszczególnych instytucjach.

Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są w miarę merytorycznych potrzeb. Podczas wprowadzania zmian w programie studiów dla edycji uruchamianych od roku akademickiego 2025/2026 konsultowano kwestię praktyk studenckich. W przypadku specjalności edytorskiej interesariusze (tj. przedstawiciele wydawnictwa) opowiedzieli się za pozostawieniem dotychczasowej formy, tj. tradycyjnych praktyk zawodowych. W przypadku specjalności krytycznoliterackiej i literaturoznawczej przedstawiciele instytucji kultury i sztuki pozytywnie zaopiniowali propozycję przeformułowania tradycyjnych praktyk zawodowych w formę laboratoriów praktycznych, podczas których studenci będą mieli możliwość podejmować praktyczne działania z zakresu tworzenia tekstów krytycznoliterackich, zarówno w przestrzeni uczelnianej, jak i w przestrzeni instytucji zewnętrznych.

Konsultacje sprzyjają wymianie doświadczeń oraz uzyskaniu informacji na temat potrzeb pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów kierunku do funkcjonowania na rynku pracy. Otrzymane opinie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego pozwoliły na ocenę działań związanych z doskonaleniem programu studiów i wytyczenie dalszych kierunków działań. W zał. 10.3. znajdują się przykładowe protokoły z konsultacji.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu studiów na ocenianym kierunku

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Zewnętrzne podmioty nadzorujące jakość kształcenia na kierunku to w szczególności: ministerstwo właściwe ds. nauki i szkolnictwa wyższego oraz Polska Komisja Akredytacyjna.

Ostatnia ocena programowa PKA na kierunku *filologia polska* prowadzonym w Uniwersytecie Szczecińskim odbyła się w dniach 18–19 stycznia 2024 roku. Wnioski zawarto w uchwale nr 468/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 czerwca 2024 roku. Zalecenia zostały sformułowane w szczególności w odniesieniu do: 1) konstrukcji programu studiów (koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się); 2) realizacji programu studiów (treści programowych, harmonogramu realizacji programu studiów oraz form i organizacji zajęć, metod kształcenia, praktyk zawodowych, organizacji procesu nauczania i uczenia się); 3) zasad przyjęcia na studia, weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczania poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania; 4) publicznego dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach; 5) polityki jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów. Zalecenia zawarte w raporcie PKA stanowiły dla Uczelni podstawę do podjęcia działań zmierzających do doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Zalecenia i rekomendacje przedstawione w raporcie i uchwale PKA zostały przedstawione podczas spotkań, w których uczestniczyli przedstawiciele władz Wydziału Humanistycznego US, odpowiednich instytutów: Instytut Literatury i Nowych Mediów US i Instytut Językoznawstwa US, nauczyciele akademiccy i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku. O planowanych zmianach rozmawiano również podczas konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zmiany opracowywał i wdrażał zespół kierunku *filologia polska* z uwzględnieniem zasad obowiązujących w Uczelni.

W oparciu o otrzymane zalecenia przeprowadzono gruntowne zmiany w programie studiów na kierunku *filologia polska* (studia I i II stopnia) obejmujące w szczególności:

1. modyfikację kierunkowych efektów uczenia się (doprecyzowanie opisu poszczególnych efektów w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych; sformułowanie opisu efektów kierunkowych w sposób specyficzny dla kierunku);
2. uaktualnienie treści programowych (zmianę treści programowych w sylabusach przedmiotów, aktualizację literatury, sformułowanie opisu efektów przedmiotowych w sposób specyficzny dla przedmiotu, zgodny z jego treściami i celami);
3. zmianę kryteriów naboru na studia II stopnia (tj. modyfikację zasad rozmowy kwalifikacyjnej: wprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej jako obowiązkowej dla absolwentów kierunków innych niż *filologia polska* w celu sprawdzenia kompetencji kandydatów umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się na poziomie studiów drugiego stopnia);
4. podjęcie licznych działań zmierzających do włączenia studentów w badania naukowe (efekty tych działań stanowią m.in.: redakcja kolejnych monografii wydanych w Wydawnictwie Naukowym US, publikacje artykułów naukowych przez studentów, udział w konferencjach naukowych i ich współorganizacja, udział w działaniach o charakterze popularnonaukowym, prowadzenie przez studentów warsztatów dla uczniów szkół średnich);
5. udoskonalenie działań zmierzających do zapewniania jakości kształcenia na kierunku (tj. włączanie do rozmowy na temat zmian w programach studiów szerszego grona interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; systemowe wdrażanie formułowanych uwag);
6. aktualizację dotychczasowych specjalności prowadzonych na kierunku oraz rozpoczęcie prac nad ofertą nowych specjalności;
7. zintensyfikowanie działań służących rozwijaniu i prowadzeniu stałej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;

8. podjęcie działań służących kontroli skuteczności wdrożenia nowej koncepcji procesu dyplomowania, w tym poprzez procedurę corocznego oceniania wybranych prac dyplomowych oraz uważnej weryfikacji kadry prowadzącej seminaria dyplomowe.

Podczas realizacji zaleceń i rekomendacji PKA korzystano z opinii zarówno nauczycieli akademickich i studentów, jak i podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego. Szczegółowy zakres zmian został opisany powyżej, w częściach dotyczących odpowiednich kryteriów raportu.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się przeprowadzanie opartej o wyniki analizy miarodajnych i wiarygodnych informacji systematycznej oceny programu studiów i jego realizacji.	Dziekan Wydziału Humanistycznego US zobowiązał zespół problemowy ds. jakości i programów studiów do systematycznej oceny jakości kształcenia, szczególnie na ocenianym kierunku. Włączono do rozmowy na temat zmian w programach studiów szerszego grona interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Powołano Radę Interesariuszy Zewnętrznych dla kierunku *filologia polska*, studia I i II stopnia. Przewidziano także możliwość zapraszania do stałej lub doraźnej współpracy osoby z Uniwersytetu, jak i spoza, w tym przedstawicieli pracodawców. Zmodyfikowano programy studiów, m.in. aktualizując i udoskonalając opis kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się, a także aktualizując treści programowe poszczególnych przedmiotów. Zmieniono kryteria naboru na studia II stopnia od roku akademickiego 2025/2026 (tj. przyjęto jako obowiązkową rozmowę kwalifikacyjną nie tylko dla absolwentów kierunków z dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub społeczne, lecz dla absolwentów jakiegokolwiek kierunku innego niż *filologia polska*).
2.	Zaleca się wdrożenie działań związanych ze stałym i systematycznym pozyskiwaniem opinii różnych grup interesariuszy kierunku, wykorzystywaniem danych do modyfikacji programu studiów i działań naprawczych.	Podjęto liczne aktywności zmierzające do włączenia studentów w badania naukowe. Włączono przedstawiciela studentów do prac realizowanych w zespole kierunku. Wzbogacono skład Rady Interesariuszy Zewnętrznych. Wprowadzono regularny kontakt mailowy z kadrą wykładowczą w celu aktualizowania programu studiów, gromadzenia propozycji i uwag dotyczących zmian, a także nadzorowania jakości procesu kształcenia.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Zespół kierunku podnosi swoje kompetencje związane z monitorowaniem jakości kształcenia poprzez udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych. Uzyskuje wsparcie jednostek uczelnianych, w szczególności: Biura Jakości Kształcenia US i Działu Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego US, które poddają wprowadzane zmiany weryfikacji i ewaluacji. Na wniosek Dziekana

Wydziału Humanistycznego US Biuro Jakości Kształcenia US prowadzi również szkolenia dla wszystkich pracowników wydziału dotyczące m.in. właściwego opracowywania dokumentacji procesu kształcenia, co przyczyni się do uniknięcie w przyszłości dostrzeganych obecnie przez Zespół Oceniający uchybień. Opracowując propozycje dalszych działań projakościowych, zespół korzysta również z ogólnodostępnych rekomendacji PKA, zarówno z poprzednich wizytacji w Uniwersytecie Szczecińskim, jak i udzielanych innym ocenianym jednostkom.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	**Mocne strony** – profesjonalna kadra dydaktyczna (w tym profesorowie tytularni w dyscyplinie literaturoznawstwo i językoznawstwo prowadzący zajęcia powiązane z działalnością naukową), która stale się rozwija, posiada wysokie kompetencje i kwalifikacje (potwierdzone awansami i nagrodami) oraz doświadczenie w zakresie nauczanych przedmiotów, również praktycznych (praktycy z instytucji zewnętrznych); w kadrze znajdują się również młodzi naukowcy, którzy z jednej strony są niezbędnym gwarantem rozwoju kadry polonistycznej i pokoleniowego przekaz doświadczeń badawczych, z drugiej zaś mogą stać się dla kolejnych roczników studentów przykładem w zakresie kontynuacji kształcenia i rozwoju naukowego; – program studiów umożliwia osiąganie wymiernych efektów uczenia się, dających możliwość znalezienia zatrudnienia; w ramach kierunku utrzymywane są kontakty z pracodawcami; podejmowane są działania zmierzające do uatrakcyjnienia programu studiów; liczebność grup studenckich zapewnia wysoki poziom indywidualizacji kształcenia; możliwość uzyskania uniwersalnych kompetencji miękkich w zakresie np. wyszukiwania informacji, wypowiedzi publicznych, analizy i interpretacji tekstów, tworzenia różnych rodzajów tekstów – przydatnych w licznych obszarach życia zawodowego; – możliwość uczestnictwa w działalności kół naukowych pod kierunkiem opiekunów naukowych oraz w innych działaniach, które wykraczają poza zakres programu studiów i stanowią pierwszy etap wdrożenia w samodzielną pracę naukową oraz w pracę zawodową (np. udział w konferencjach	**Słabe strony** – konieczność rozwijania infrastruktury lokalowej ze względu na bardzo dużą liczbę kierunków na wydziale; – potrzeba aktywizowania studentów do udziału w ocenie zajęć dydaktycznych (niski udział studentów w ewaluacji, choć nieco lepszy w porównaniu z poprzednimi latami); – narzucone odgórnie i przyjęte w całej Uczelni jednolite terminy realizacji praktyk zawodowych, co utrudnia planowanie harmonogramu zajęć i utrudnia studentom organizowanie praktyk indywidualnie, według własnych możliwości i preferencji; – słabsze premiowanie wybitnych osiągnięć dydaktycznych w stosunku do osiągnięć naukowych, stanowiące niewystarczającą motywację dla pracowników.

	naukowych, współorganizacja konferencji naukowych, pisanie referatów i wygłaszanie ich podczas konferencji, nawiązywanie współpracy naukowej z innymi ośrodkami, działalność popularnonaukowa, prowadzenie warsztatów, publikacje); − lokalizacja kampusu umożliwiająca łatwy dostęp do sal zajęciowych, biur administracji, Biblioteki Międzywydziałowej w ramach jednego kampusu, nowoczesna infrastruktura, budynek po gruntownym remoncie, z unowocześnieniami i dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; − nieustanny rozwój kierunku w postaci: modyfikowania programu studiów, zakupu nowych pozycji do biblioteki, udziału w programach i projektach ogólnopolskich i międzynarodowych, podejmowania współpracy z instytucjami zewnętrznymi.	
Czynniki zewnętrzne	**Szanse** − tworzenie programów dostosowanych do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego; − współpraca z coraz szerszym gronem interesariuszy zewnętrznych, także poprzez organizowanie konferencji, wykładów, odczytów, debat, które będą promowały znajomość i kulturę języka polskiego; − budowanie i pogłębianie, dzięki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wizerunku filologii polskiej US jako kierunku zaangażowanego społecznie, wspierającego różnorodne inicjatywy i stwarzającego przestrzeń do urozmaiconej aktywności studenckiej; − programy i projekty (np. NAWA), które są obecnie i będą w przyszłości dalej realizowane przez kadrę kierunku, a które przekładają się bezpośrednio lub pośrednio na rozwój kierunku, nawiązywanie nowych kontaktów na potrzeby współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz wymianę doświadczeń naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych między instytucjami; − pojawienie się wśród kadry większej liczby osób z doświadczeniem zawodowym	**Zagrożenia** − konieczność poszerzenia zakresu współpracy międzynarodowej w zakresie filologii polskiej (trudności związane z kierowaniem studentów do ośrodków zagranicznych o ściśle polonistycznym profilu); − zmieniające się zarządzenia ministerialne, konieczność dostosowywania procesu kształcenia do zmieniających się regulacji prawnych wyższego rzędu; − mniejsza liczba kandydatów rekrutujących się na studia powiązane m.in. ze specyfiką studiów polonistycznych (zainteresowania kandydatów; niskie wyniki matur z języka polskiego w regionie); zmniejszenie liczby studentów w toku studiów wynikające z niepodejmowania studiów, rezygnacji itp.; − schematyczne, uproszczone i bezrefleksyjne społeczne postrzeganie wykształcenia humanistycznego, niedowartościowanie zawodu nauczyciela, stereotyp zakładający, że po filologii polskiej jedyna możliwa ścieżka zawodowa to praca w oświacie, brak głębszej świadomości społecznej dotyczącej możliwości, jakie współcześnie daje

	wykraczającym poza pracę naukowo-dydaktyczną na uniwersytecie; wykładowcy ci wzbogacają poziom dydaktyczny zajęć i poziom działalności naukowej swoim zróżnicowanym, wieloaspektowym doświadczeniem zawodowym, związanym z pracą w oświacie, instytucjach kultury i sztuki, fundacjach, wydawnictwach etc.	wykształcenie humanistyczne, zwłaszcza filologiczne, tu – polonistyczne; – ograniczenia związane z lokalnym rynkiem pracy, powodujące odpływ młodych ludzi do innych miast oferujących większe możliwości znalezienia zatrudnienia.

(Pieczęć uczelni)

…… ……

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki) (podpis Rektora)

……., dnia …….

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku[4]

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	27	29	-	-
	II	12	17	-	-
	III	11	7	-	-
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	6	9	-	-
	II	12	7	-	-
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:		68	69	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2023	27	5	-	-
	2024	20	9	-	-
	2025	30	6	-	-

[4] Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

II stopnia	2023	6	1	-	-
	2024	11	2	-	-
	2025	11	5	-	-
jednolite studia magisterskie	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Razem:		105	28		-

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)[5]

FILOLOGIA POLSKA STUDIA I STOPNIA

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 (180 ECTS)
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów[6]	Odpowiednio ze specjalnościami: edytorsko-wydawnicza: 2398 h krytycznoliteracka: 2349 h kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 2415 h
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Odpowiednio ze specjalnościami: edytorsko-wydawnicza: 95,64 ECTS krytycznoliteracka: 93,68 ECTS kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu: 95,70 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Odpowiednio ze specjalnościami: edytorsko-wydawnicza: 125 ECTS krytycznoliteracka: 148 ECTS kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 132 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	Odpowiednio ze specjalnościami: edytorsko-wydawnicza: 65 ECTS (36%) krytycznoliteracka: 65 ECTS (36%)

[5] Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.
[6] Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

	kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 65 ECTS (36%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	specjalność edytorsko-wydawnicza: 4 ECTS specjalność krytycznoliteracka: nie dotyczy specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole podstawowej, 2 ECTS praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole podstawowej, ciągła, 6 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)[7]	specjalność edytorsko-wydawnicza: 50 h specjalność krytycznoliteracka: nie dotyczy specjalność kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole podstawowej, ciągła w wymiarze 30 godz. (2 tygodnie), praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole podstawowej, ciągła w wymiarze 60 godz. (4 tygodnie).
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 h
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. **2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.**	1. Odpowiednio ze specjalnościami: edytorsko-wydawnicza: 1914 h / 9 h krytycznoliteracka 1864 h / 9 h kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 1944 h / 9 h 2. nie dotyczy

FILOLOGIA POLSKA STUDIA II STOPNIA

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 (120)
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów[8]	Odpowiednio ze specjalnościami: literaturoznawcza: 1523 h językoznawcza: 1514 h kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 1584 h
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli	Odpowiednio ze specjalnościami: literaturoznawcza: 60,92 ECTS językoznawcza: 60,56 ECTS

[7] Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

[8] Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 63,36 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Odpowiednio ze specjalnościami: literaturoznawcza: 111 ECTS językoznawcza: 108 ECTS kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 88 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	Odpowiednio ze specjalnościami: literaturoznawcza: 58 ECTS (48%) językoznawcza: 58 ECTS (48%) kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: 58 ECTS (48%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Praktyka zawodowa na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej, ciągła w wymiarze 2 punktów ECTS, praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole ponadpodstawowej, ciągła w wymiarze 5 punktów ECTS.
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)[9]	Praktyka zawodowa na specjalności kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela: praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponad-podstawowej, ciągła w wymiarze 30 godz. (2 tygodnie) w semestrze 2, praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole ponadpodstawowej, ciągła w wymiarze 60 godz. (4 tygodnie) w semestrze 4.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. **2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.**	1. Odpowiednio ze specjalnościami: literaturoznawcza 954 h / 9 h językoznawcza 954 h / 9 h kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela 1054 h / 9 h 2. nie dotyczy

[9] Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów[10]

FILOLOGIA POLSKA STUDIA I STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
analiza i interpretacja dzieła literackiego	konwersatorium	30	3
fleksja współczesnego języka polskiego	konwersatorium	20	3
gramatyka historyczna języka polskiego	konwersatorium	60	7
historia języka polskiego	wykład/konwersatorium	45	4
historia literatury polskiej - barok	wykład/konwersatorium	25	4
historia literatury polskiej - dwudziestolecie międzywojenne	wykład/konwersatorium	60	6
historia literatury polskiej - oświecenie	wykład/konwersatorium	45	6
historia literatury polskiej - pozytywizm, Młoda Polska	wykład/konwersatorium	60	5
historia literatury polskiej - renesans	wykład/konwersatorium	25	3
historia literatury polskiej - romantyzm	wykład/konwersatorium	60	7
historia literatury polskiej - średniowiecze	wykład/konwersatorium	25	4
historia Polski	wykład	20	2
Konwersatoria z zakresu wiedzy o języku, literaturze, i kulturze (arcydzieła modernizmu, style funkcjonalne w polszczyźnie historycznej, moda w języku, Sprachkommunikation (komunikacja językowa), powieść europejska w XIX wieku)	konwersatorium	45	3
Konwersatoria z zakresu wiedzy o języku, literaturze, i kulturze (dramaturgia Witkacego w perspektywie komparatystycznej, poetyka doświadczenia, styl religijny w polszczyźnie, współczesne narracje migracyjne)	konwersatorium	30	2
Konwersatoria z zakresu wiedzy o języku, literaturze, i kulturze (motywy, wątki i tematy antyczne w literaturze i kulturze współczesnej, antropologia literatury dawnej, ortografia i interpunkcja, rhetoric, persuasion (and) culture (retoryka, perswazja (i) kultura), części mowy, retoryczność literatury, literackość retoryki)	konwersatorium	45	3
Konwersatoria z zakresu wiedzy o języku, literaturze, i kulturze (polskie piśmiennictwo emancypacyjne, pragmatyka językowa, motyw szaleństwa w literaturze światowej, współczesne idiolekty poetyckie)	konwersatorium	30	2
kultura języka	wykład/konwersatorium	60	7
kulturowa tożsamość płci	wykład	15	1
leksykologia i leksykografia	konwersatorium	20	2

[10] Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

literatura biblijna i antyczna	wykład	30	3
literatura polska po 1989 roku	wykład/konwersatorium	20	2
literatura polska w latach 1939-1989	wykład/konwersatorium	40	3
literatura powszechna	wykład/konwersatorium	45	5
literatura środkowoeuropejska	wykład	30	2
poetyka	konwersatorium	90	9
seminarium licencjackie	seminarium	75	10
składnia współczesnego języka polskiego	konwersatorium	25	4
słowotwórstwo współczesnego języka polskiego	konwersatorium	20	3
stylistyka	konwersatorium	20	2
wstęp do nauki o kulturze	wykład	30	3
Razem:		1115	120

FILOLOGIA POLSKA STUDIA I STOPNIA, SPECJALNOŚĆ EDYTORSKO-WYDAWNICZA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
edytorstwo naukowe	wykład	30	2
historia książki	wykład	15	1
kompendia językowe w pracy redaktora	konwersatorium	15	1
reklama w prasie	wykład	15	1
Razem:		75	5

FILOLOGIA POLSKA STUDIA I STOPNIA, SPECJALNOŚĆ KRYTYCZNOLITERACKA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
laboratorium krytycznoliterackie w praktyce	konwersatorium	50	6
literatura i nowe media	wykład/konwersatorium	30	2
pisanie kreatywne	konwersatorium	15	1
warsztaty krytycznoliterackie	konwersatorium	55	6
współczesne dyskursy krytyczne	wykład	30	2
współczesne gatunki krytycznoliterackie	konwersatorium	30	2
współczesne życie literackie	wykład	30	2
współczesny rynek czasopism	konwersatorium	15	2
współczesny rynek książki	wykład	15	1
wystąpienia publiczne	konwersatorium	30	2
życie kulturalne Pomorza Zachodniego	wykład/konwersatorium	30	2
Razem:		330	28

FILOLOGIA POLSKA STUDIA II STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
długie trwanie romantyzmu	wykład/konwersatorium	60	6

dramat w kulturze XX i XXI wieku	konwersatorium	30	3
dyskursy późnej nowoczesności	wykład/konwersatorium	60	5
ewolucja procesów językowych w polszczyźnie historycznej	konwersatorium	30	3
lingwistyka kulturowa	wykład	30	3
literatura i ideologia	wykład	15	2
literatura wybranego kręgu językowego	konwersatorium	30	4
metodologia badań językoznawczych	konwersatorium	30	3
metodologia badań literackich	konwersatorium	30	3
piśmiennictwo polskiego oświecenia	konwersatorium	30	6
piśmiennictwo staropolskie	konwersatorium	30	6
seminarium magisterskie	seminarium	90	21
stylistyka historyczna języka polskiego	konwersatorium	30	3
tekstologia	konwersatorium	30	3
teorie językoznawcze	wykład	30	3
teorie kultury	wykład	30	5
teorie literatury	konwersatorium	30	3
Wykład do wyboru z językoznawstwa (etyka i etykieta językowa, normatywne aspekty języka)	wykład	25	3
Wykład do wyboru z literaturoznawstwa (feministyczna krytyka literacka, pamięć i afekty, narracje o Zagładzie)	wykład	25	3
Razem:		665	88

FILOLOGIA POLSKA STUDIA II STOPNIA, SPECJALNOŚĆ LITERATUROZNAWCZA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
komparatystyka literacka	konwersatorium	30	4
laboratorium literaturoznawcze w praktyce	konwersatorium	30	5
lektorat prasy literackiej	konwersatorium	30	4
literatura popularna	wykład	15	1
literatura użytkowa	wykład	15	1
warsztaty pisarskie	konwersatorium	30	3
współczesna antropologia literatury	wykład/konwersatorium	30	5
Razem:		180	23

FILOLOGIA POLSKA STUDIA II STOPNIA, SPECJALNOŚĆ JĘZYKOZNAWCZA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
dialektologia	konwersatorium	15	2

frazeologia i frazeografia polska	konwersatorium	20	3
język w Internecie	konwersatorium	20	1
języki pisarzy	wykład	20	2
leksykalno-semantyczne zjawiska w polszczyźnie historycznej	konwersatorium	20	3
semantyka językoznawcza	konwersatorium	20	2
socjolingwistyka	konwersatorium	15	2
wystąpienia publiczne	laboratorium	30	5
Razem:		160	20

Tabela 5. ~~Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/~~ Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela[11]

FILOLOGIA POLSKA STUDIA I STOPNIA, SPECJALNOŚĆ KSZTAŁCENIE PRZYGOTOWUJĄCE DO WYKONYWANIA ZAWODU NAUCZYCIELA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia[12]
Dydaktyka przedmiotu w szkole podstawowej (dydaktyka przedmiotu w szkole podstawowej)	wykład/ćwiczenia /laboratoria	90	7	dr Anna Szyntor-Bykowska
Ogólne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne [moduł] (pedagogika ogólna)	wykład/ćwiczenia	45	2	dr Edyta Kopaczewska
Ogólne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne [moduł] (psychologia ogólna)	wykład/ćwiczenia	45	2	dr Agata Chilman, mgr Marianna Chmiel
Podstawy dydaktyki i emisja głosu [moduł] (emisja głosu)	ćwiczenia	20	1	prof. dr hab. Leonarda Mariak
Podstawy dydaktyki i emisja głosu [moduł] (podstawy dydaktyki)	wykład	30	2	dr hab. Wioletta Piegzik, prof. US
Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do szkoły podstawowej [moduł] (pedagogika szkoły podstawowej)	konwersatorium, ćwiczenia	30	2	dr Edyta Kopaczewska
Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do szkoły podstawowej [moduł] (psychologia szkoły podstawowej)	konwersatorium, ćwiczenia	30	2	dr Mirosława Hordy

[11] Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

[12] Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Praktyka zawodowa [moduł] (praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole podstawowej, ciągła)	praktyka	60	6	dr Anna Szyntor-Bykowska
Praktyka zawodowa [moduł] (praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole podstawowej, ciągła)	praktyka	30	2	dr Edyta Kopaczewska
Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcjach języka polskiego	konwersatorium	15	1	mgr Magdalena Krupińska
Gatunki wypowiedzi pisemnej w edukacji polonistycznej	konwersatorium	15	1	dr hab. Adrianna Seniów, prof. US
Razem:		410	128	

FILOLOGIA POLSKA STUDIA II STOPNIA, SPECJALNOŚĆ KSZTAŁCENIE PRZYGOTOWUJĄCE DO WYKONYWANIA ZAWODU NAUCZYCIELA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia[13]
Dydaktyka przedmiotu w szkole ponadpodstawowej [moduł] (dydaktyka przedmiotu w szkole ponadpodstawowej)	wykład, ćwiczenia, laboratorium	90	8	dr Barbara Popiel-Kobielska, dr Anna Szytnor-Bykowska
Emisja głosu [moduł] (emisja głosu)	ćwiczenia	10	1	prof. dr hab. Leonarda Mariak
Ewaluacja pracy dydaktycznej	wykład	15	1	dr Anna Szyntor-Bykowska
Nowe technologie w kształceniu polonistycznym	konwersatorium	15	2	mgr Magdalena Krupińska
Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do szkoły ponadpodstawowej [moduł] (pedagogika szkoły ponadpodstawowej)	konwersatorium, ćwiczenia	30	2	dr Edyta Kopaczewska
Praktyka zawodowa [moduł] (praktyka zawodowa dydaktyczna w szkole ponadpodstawowej, ciągła)	praktyka	60	5	dr Anna Szytnor-Bykowska
Praktyka zawodowa [moduł] (praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej, ciągła)	praktyka	30	2	dr Edyta Kopaczewska

[13] Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do szkoły ponadpodstawowej [moduł] (psychologia szkoły ponadpodstawowej)	konwersatorium, ćwiczenia	30	2	mgr Maria Ligocka
Razem:		280	23	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych[14]

FILOLOGIA POLSKA STUDIA II STOPNIA

Nazwa programu/zajęć/ grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Konwersatorium do wyboru w języku obcym: Polish poetry in the English-speaking literary world (Poezja polska w anglojęzycznym świecie literackim)	konwersatorium	4	stacjonarne	angielski	9

[14] Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

1. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)[15]							
Nr albumu	**Tytuł pracy dyplomowej**	**Rok**	**Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna**	**Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta**	**Ocena pracy**	**Ocena egzaminu dyplomowego**	**Ocena na dyplomie**
225158	Kaznodzieja wobec okultyzmu: Fabiana Birkowskiego „Kazania o naukach tajemnych”	2025	dr hab. Anna Kapuścińska-Jawara	dr Barbara Maria Popiel-Kobielska	3,75	5	dobry
237026	Kompetencje tekstotwórcze uczniów z doświadczeniem migracji. Analiza prac pisemnych zgromadzonych w Korpusie Uczniowskim Języka Polskiego „FoKo”	2025	dr hab. Adrianna Seniów, prof. US	dr Barbara Maria Popiel-Kobielska	5	4	dobry plus
238362	Techniki manipulacji językowej w polskich debatach wyborczych w latach 2015-2023	2025	dr Agnieszka Szlachta	dr Beata Afeltowicz	4,5	5	bardzo dobry
237031	Postać prostytutki w polskiej literaturze współczesnej (Hłasko, Pilch i inni)	2025	prof. dr hab. Andrzej Skrendo	dr hab. Sławomir Iwasiów	4,25	4	dobry
237033	Młodość w lustrze starości. Rzecz o „Uchu Igielnym” Wiesława Myśliwskiego	2025	prof. dr hab. Andrzej Skrendo	prof. dr hab. Agata Zawiszewska-Semeniuk	5	5	bardzo dobry
237035	Język najstarszych mieszkańców Lubczyny (Pomorze Zachodnie)	2025	dr hab. Dorota Kozaryn, prof. US	prof. dr hab. Leonarda Mariak	4,25	5	dobry plus
233754	„Nie-sztuczne, nie-raje”. Funkcje kokainy i pejotlu w prozie Witkacego (na przykładzie „Pożegnania jesieni” i „Nienasycenia”)	2024	prof. dr hab. Marek Skwara	dr hab. Mirosława Kozłowska, prof. US	5	5	bardzo dobry
233756	Od hazardzisty do gracza komputerowego. Konstrukcja postaci w prozie polskiej XX i XXI wieku (na przykładzie powieści „Wielki Szu”	2024	prof. dr hab. Marek Skwara	dr hab. Mirosława Kozłowska, prof. US	5	5	bardzo dobry

[15] Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

	Jana Purzyckiego i „Gracze” Kariny Obary)						
235852	Konstrukcja bohaterów młodzieżowych powieści z platformy Wattpad (na przykładzie serii „Rodzina Monet”)	2024	dr hab. Anna Kapuścińska-Jawara	dr Ewa Szczepan	4,25	5	dobry
233757	O czytaniu i pisaniu - Izabeli Moszczeńskiej (1864-1941) wizja nauczania literatury w szkole polskiej	2024	dr hab. Anna Kapuścińska-Jawara	dr Ewa Szczepan	5	5	bardzo dobry
233759	Jana Płoczywłosa Mrowińskiego „Stadło małżeńskie” (1561). Nowa edycja z komentarzem	2024	dr hab. Anna Kapuścińska-Jawara	dr Ewa Szczepan	5	5	bardzo dobry
235907	Najbardziej niezrozumiana bohaterka - Izabela Łęcka w strukturze fabularnej „Lalki” Bolesława Prusa	2024	prof. dr hab. Marek Skwara	dr hab. Arleta Galant, prof. US	3	3,5	dostateczny plus
233636	„Nowiniarz”. Niedrukowana komedia Franciszka Wężyka z lat 1812-1813. Edycja z komentarzem	2024	dr hab. Anna Kapuścińska-Jawara	dr Ewa Szczepan	5	5	bardzo dobry
218032	Wzorzec kobiecości w trzech drukowanych mowach pogrzebowych Prokopa Leszczyńskiego (1812-1895)	2024	dr hab. Anna Kapuścińska-Jawara	dr Ewa Szczepan	4	4	dobry
233762	Współczesna urbanonimia Nowogardu	2024	dr hab. Ewa Zofia Pajewska, prof. US	dr hab. Piotr Wojdak	4	3,5	dobry

Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d

Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
230613	Język codziennej komunikacji jako medium w pracy nad literaturą	2025	dr hab. Adrianna	dr Barbara Popiel-Kobielska	5	5	bardzo dobry

	epok dawnych w szkole ponadpodstawowej		Seniów, prof. US				
230617	Zmiany modelu edukacji polonistycznej po roku 1989 w zakresie kształcenia językowego na poziomie szkoły ponadpodstawowej	2025	dr hab. Adrianna Seniów, prof. US	dr Barbara Popiel-Kobielska	5	5	bardzo dobry
230618	Maria Wirtemberska - preromantyczna biografka. Na podstawie „Niektórych szczegółów wyjętych z Pamiętników Marii Stuart. O jej dzieciństwie, pierwszej młodości i pobycie jej we Francji”	2025	prof. dr hab. Dariusz Śnieżko	dr hab. Michał Bajer	5	5	bardzo dobry
230450	Krew, seks i cierpienie – motyw sadyzmu w wybranej literaturze polskiej XX i XXI wieku	2025	dr hab. Maciej Duda, prof. US	dr Aleksandra Marta Grzemska	4	4,5	dobry
230623	„Z takich tkanek splątane jest ciało” – cielesność jako akt twórczy. Nowy materializm we współczesnej prozie polskich pisarek	2025	dr hab. Maciej Duda, prof. US	dr hab. Piotr Krupiński, prof. US	5	5	bardzo dobry
239023	Dwanaście kroków. Uzależnienie alkoholowe w trylogii autobiograficznej Wiktora Osiatyńskiego (Rehab, Litacja, Rehabilitacja)	2024	prof. dr hab. Jerzy Madejski	dr hab. Paweł Wolski	4,75	5	bardzo dobry
214212	Słownictwo trójboistów – analiza semantyczno-strukturalna	2024	dr hab. Adrianna Seniów, prof. US	prof. dr hab. Leonarda Mariak	5	5	bardzo dobry

Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d

Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d

Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	**Tytuł pracy dyplomowej**	**Rok**	**Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna**	**Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta**	**Ocena pracy**	**Ocena egzaminu dyplomowego**	**Ocena na dyplomie**
n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d

2. Wykaz egzaminów dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru – dotyczy studiów pierwszego stopnia kończących się egzaminem dyplomowych:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)				
Nr albumu	**Rok**	**Ocena egzaminu dyplomowego**	**Ocena na dyplomie**	**Tytuł projektu dyplomowego/inżynierskiego, jeśli egzamin dyplomowy przewiduje jego przedłożenie**
n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)				
Nr albumu	**Rok**	**Ocena egzaminu dyplomowego**	**Ocena na dyplomie**	**Tytuł projektu dyplomowego/inżynierskiego, jeśli egzamin dyplomowy przewiduje jego przedłożenie**
n/d	n/d	n/d	n/d	n/d

Wykaz załączonych dokumentów

- Zał. 0.1. Efekty uczenia się kierunkowe oraz efekty uczenia się zakładane dla poszczególnych specjalności na kierunku *filologia polska* studia I stopnia.
- Zał. 0.2. Efekty uczenia się kierunkowe oraz efekty uczenia się zakładane dla poszczególnych specjalności na kierunku *filologia polska* studia II stopnia.
- Zał. 1.1. Wykaz działalności naukowej wykładowców na kierunku *filologia polska*
- Zał. 2.1. Program studiów, *filologia polska* I stopnia
- Zał. 2.2. Program studiów, *filologia polska* II stopnia
- Zał. 2.3. Matryce efektów uczenia się, *filologia polska* I stopnia
- Zał. 2.4. Matryce efektów uczenia się, *filologia polska* II stopnia
- Zał. 2.5. Miejsca realizacji praktyk studenckich na kierunku *filologia polska*
- Zał. 3.1. Opis sposobów weryfikacji efektów uczenia się, *filologia polska* I stopnia
- Zał. 3.2. Opis sposobów weryfikacji efektów uczenia się, *filologia polska* II stopnia
- Zał. 3.3. Wykaz tematów prac dyplomowych, *filologia polska* I i II stopnia
- Zał. 3.4. Przykładowe protokoły oceny prac zaliczeniowych, prac dyplomowych oraz dzienników praktyk
- Zał. 3.5. Monitorowanie karier zawodowych absolwentów US, XI edycja
- Zał. 3.6. Porównanie losów absolwentów kierunku *filologia polska*
- Zał. 4.1. Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia
- Zał. 4.2. Wykaz publikacji
- Zał. 4.3. Nagrody otrzymane przez pracowników
- Zał. 4.4. Awanse naukowe
- Zał. 5.1. Charakterystyka wyposażenia sal
- Zał. 5.2. Publikacje zakupione do Biblioteki Międzywydziałowej w ramach projektów NAWA
- Zał. 6.1. Wykaz działań podejmowanych i realizowanych z otoczeniem społeczno-gospodarczym
- Zał. 6.2. Podziękowania, zaświadczenia i zaproszenia od otoczenia społeczno-gospodarczego
- Zał. 6.3. Przykładowe protokoły spotkań z interesariuszami
- Zał. 7.1. Działania na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku *filologia polska*
- Zał. 8.1. Wykaz aktywności studentów
- Zał. 10.1. Zagadnienia egzaminacyjne na *filologię polską* II stopnia
- Zał. 10.2. Wzór ankiety oceny nauczycieli akademickich
- Zał. 10.3. Przykładowe protokoły z konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym
- Zał. 11. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena
- Zał. 12. Harmonogram zajęć obowiązujący w semestrze letnim 2025/2026

{Logo uczelni}